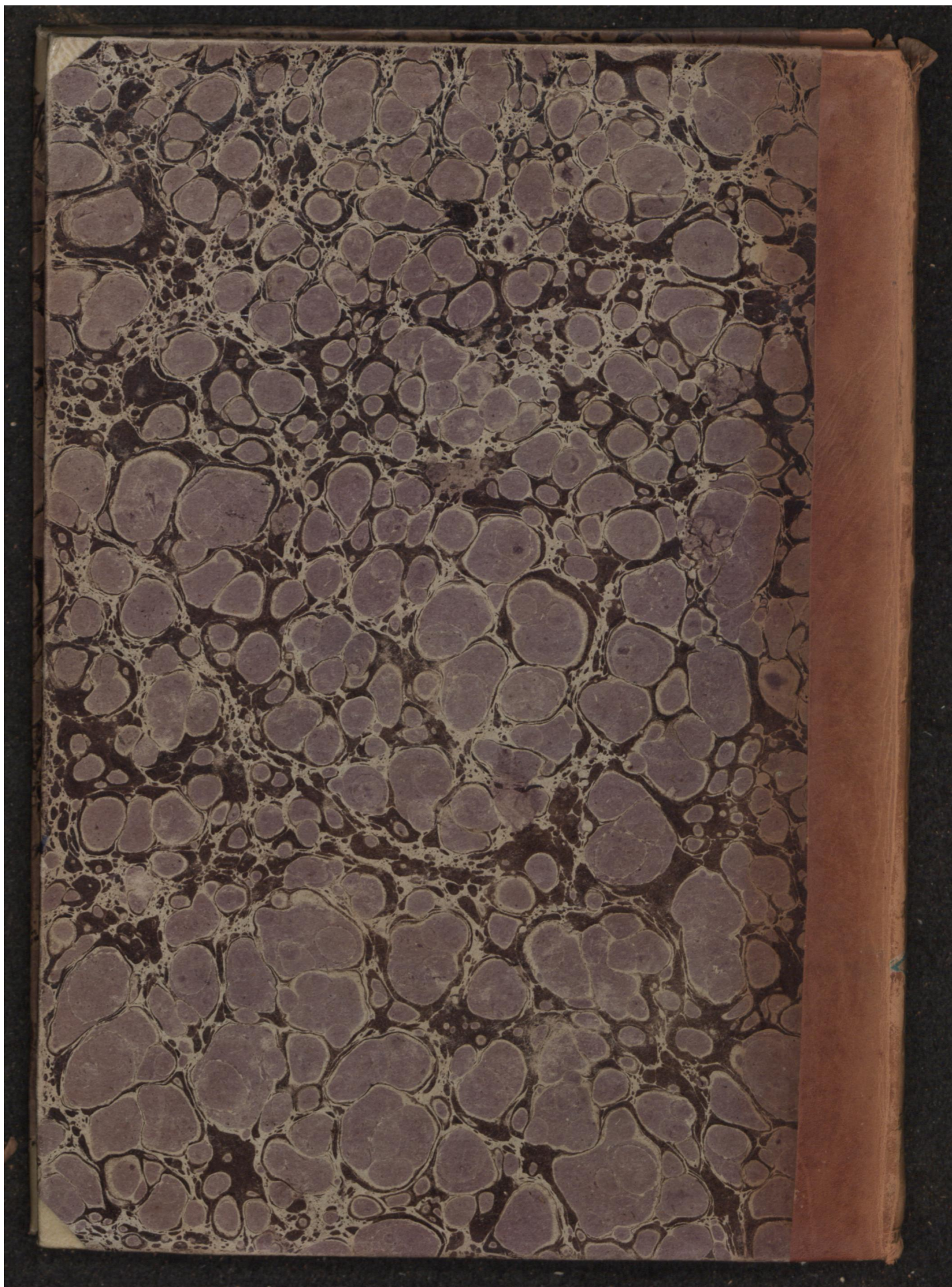

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

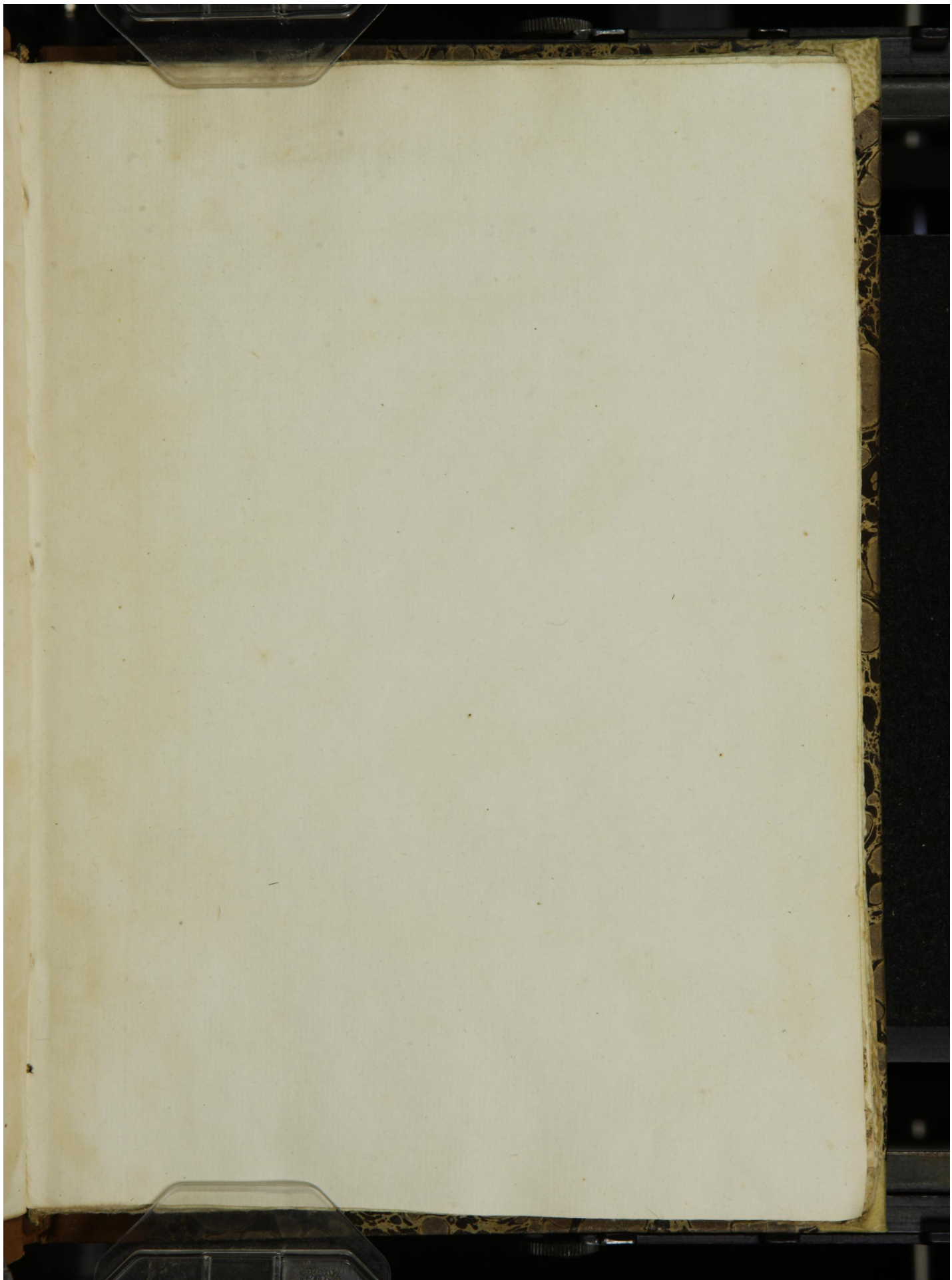

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

K-5-24

Prologus.

Doctoris illu

minati Francisci de Mayrōis
passus sup vniuersalia: et p̄dica
menta Aristotelis feliciter in
cipiunt.

Rma

milicie nos
tre non sunt
carnalia sed
potentia dei
ad destructi

onē munitōuz oīlia destruētēs
et oēm altitudiez extollentē se
aduersus sciaz dei et i captiuita
tē redigentes oēs intellectuz in
obsequiū xpi. scd̄ a 1° ca.
Qz vō scia phie inceteras di
sciplinas i nōnullis sup bec so
let se erigere aduers^o sciaz dei
occurrēt Paulo apostolo hu
ic extollēt. Tum qz dīc 2° ad
Colloz. pmo ca. Nemo vos de
cipiat i sublimitate smōnū. Tū
qz ibidē dicit videte ne q̄s vos
seducat p phiaz et ianē fallaciā
siue traditiōez hoīum siue ele
mēta hui^o mūdi et nō fm xpm.

Idcirco ad oīdenduz q̄ vī
tas phie nō dīcit auctoritati
dīne sapie decerni passus cōes
phie discurrere refecādo sup
sua q̄ in hac facultate otineri
vidētur p̄stitūto sine q̄druplici
que tangūtur i auctoritate as
sumpta. Quoz p̄m^o est ut mu
nitiōes rōnuz phicaz d̄ veram

phiaz et sapiaz garriētū destru
atur hīc dīc apostol^o ad destru
ctiōnē munitiōis. Secundus
finis est ut oīlia argumentati
onū ifideliū aduersus Theclo
giā isurgentiū dissipētur. ideo
seqtur oīlia destruētēs. Ter
tius finis est ut supbie igenio
rū subtiliū aduersus doctrinā
catholicā se erigentiū p̄man
tur. iō seqtur et oēs altitudiem
extollentē se aduers^o sciaz dei.

Quartus finis est ut excel
lentie intellectuū subtiliū ad vī
tatis noticiā venire cupientiū
ad xpi dñi nri i seruiciū adducā
tur fm q̄ seqtur i captiuitatē
redigētēs oēs intellectuū iob se
quiū xpi. Et fm istū modū p̄ce
dendo occurrit. pmo icōfuetā
apud latios phia liber Platonis
qui dīr sophistes q̄ l3 fuerit hīc
Boecius refert edit^o a Platōe
fuit tñ a porphirio repetit^o. Et
iō vulgo allegatur ibi p̄phiri^o
qz tñ auctoritas Platonis est
p̄stantissima int̄ auctoritates
oīuz phoz apud scōs nostros.
iō magis ouenit in h̄ libro alle
gare Platonē qui fuit reputa
tus olim int̄ phos sicut Iupit̄
int̄ deos et fm q̄ iste liber fuit
traditus a Platone p̄ma veri
tas in eo otenta est ista.

Primus pas

sus est q̄ qnq̄ sunt p̄dicabilia.
scz Gen^o: Spēs: dīa: Propuz

Super.

et accis. Sz d hanc diuisione p
dicabilis q nō sit sufficiens ista
tur qdruplici. p: qz ens est p
dicabile cū de oibus p̄dicetur
et tñ nō ponitur ibi aliqd istoz
p̄dicabiliū. Scd'o qz indiuiduū
est p̄dicabile cū de vno solo sit
aptū natū p̄dicari et tñ non est
hoz aliqd. Tercio qz diffō dis
tinguitur a singulis istoz et tñ
ostat q ipa est p̄dicabilis d̄ dif
finito. Quarto qz e nō p̄hibitu
ut chymera ē p̄dicabile d̄ aliq
cū hec sit vā b̄ ens p̄hibitu est
chymera et tñ nō est aliqd isto
rū. s. p̄dicabiliū. Ad p̄mūz d̄
qz h̄ Plato nō itendit p̄cedere
d̄ p̄dicabili fm qz h̄ intenditur
tā ad trāscendentia qz ad limi
tata s; solū q̄tū ad p̄dicabilia li
mitata tale aut nō est ens et iō
remanet diuilio sufficiens. Ad
scd'z qz l; indiuiduū sit p̄dicabi
le cōiē sūptuz tñ h̄ p̄p̄e accipi
tur p̄dicabile p̄ eo qd est actuz
d̄ plurib' p̄dicari in his q sunt
limitata et si trāscendentia. Ad
tertiū d̄ qz diffō ostās ex gene
re et oriūtia reducitur ad illa p̄
dicabilia sic ad suas p̄tes essen
tiales. Ad q̄rtū d̄ qz illud n̄ est
p̄dicabile nisi s; qd sic vītas ent
d̄iūti n̄ nisi est fm qd et p̄ d̄is
nec est p̄dica' eius. Sz oritur
difficultas qd est p̄dicabile. D̄r
aut qz illud qd ē aptū natuz d̄r
plurib' p̄dicari qz oīa noīa fmi
nata i bilis dicūt aptitudiez et si

actū. Scd'a dif. e qd ē vniuersa
le d̄r aut qz vniuersale ē qd est
aptū natū i plurib' esse qd nō
ē intelligēdū fm nuālez idepti
tatem p̄p̄t cōitatez d̄ine essen
tie ad tres p̄sonas. Tercia dif.
est si p̄dicabile et vniuersale sūt
id'. D̄r aut qz sic absolute quia
oīs nā q ē apta nata esse i plu
ribus: est etiā apta nata p̄dica
ri d̄ plurib' et eo nō tñ sūt idez
respectie qz vniuersale d̄ic cōi
tatē in ordie ad esse cū d̄r qd
ē aptū natū i plurib' eē. Pre
dicabile aut addici cū d̄r qz p̄di
cabile est aptū natū de plurib'
p̄dicari qd est dici. Quarta dif.
ē qz si p̄dicabile nō ē tale nisi in
ordie addici tūc nullū erit p̄di
catū nisi sit vocalis dictuz et sic
mut' nullā pōit facere p̄dica
tionē. D̄r qz cū d̄r qz p̄dicabile
ē qd aptū natū de plurib' p̄di
cari uel dici. Nō accipitur h̄ so
lū dictio vocalis imo p̄ncipalē
mētalis. cū act' p̄dicatōis sit p̄n
cipalē i intellectu sic act' p̄p̄o
nis. Et sic p̄z qz si solū theologi
s; et p̄bi b̄nt ponere apud itelle
ctū actum dicendi.

Secūdus pas

sus ē qz ge' ē qz p̄dicatur d̄ plu
ribus d̄ntib' sp̄e i eo qz qd ut
aīal d̄ hoīe et leōe c'p: Sz d hanc
diffōez istatur qdruplici. p: qz
ens p̄dicatur de plurib' d̄nti
tib' sp̄e i qd: et tñ nō pōitur ge'

·Uniuerſalia.

Secūdo qz diffō aialis p̄dicatur
d plurib⁹ dñtib⁹ sp̄e in qd sic ⁊
ipm aial ⁊ tñ diffō ē p̄dicatū
⁊ gen⁹ diffictū aut ⁊ p̄dicabile.
Tertio qz p̄dicatur accñs d plu
rib⁹ dñtib⁹ sp̄e i qd ut color de
albedie ⁊ nigredine ⁊ tñ i p̄di
catōib⁹ distiguitur ⁊ ge⁹. Quā
to qz p̄dicabile p̄dicatur de plu
rib⁹ dñtib⁹ sp̄e i qd ut d gene
re ⁊ sp̄e q differūt sp̄e ⁊ nūero
p̄dicabiliū ⁊ tñ p̄dicabile nō est
ge⁹ cū ipsū diuidatur i alia p̄di
cabilia. Ad p̄mū dñ qz h ut pa
tuit itēdit loq d p̄dicabiliū limi
tatis ⁊ nō trāscendētib⁹ q̄le est
ens. Ad scd⁹ dñ qz illa diffō p̄di
catur i qd rōe generi qd iclu
dit ⁊ sic diffō gn̄is lz nō h̄t tōlīf
tñ p̄dicatū ē ipm ge⁹. Ad tñū
dñ qz color hz duplicē p̄tūdīez
vna ad īferiōā d q̄b⁹ p̄dicatur ⁊
sic ē ge⁹ ⁊ n̄ accñs suor īferior
⁊ ita ei op̄etir gn̄is diffō. Aliā bi
tūdīez hz ad subn̄ ⁊ sic ē accñs
⁊ nō ge⁹ lz accñs ⁊ ge⁹ coīcidāt
absolute i eod⁹: n̄ tñ h̄z eund⁹ re
spectū. Ad q̄rtū dñ qz i ordīe se
cūdarū itentionū p̄dicabile v̄r
ēē gen⁹ ad .5. p̄dicabilia cū dica
tur i qd d quolibz ipsoz. Si. n.
q̄ratur qd ē gen⁹ ouēient r̄nde
tur p̄dicabile ⁊ sic d alijs: ⁊ con
stat qz singula p̄dicabilia ab
alijs plusq̄ nūero distigūtur.
magl. n. dñt sp̄es a generē cū sint
diuersaz rōnūz q̄ vna sp̄es ab
alia sp̄e q̄ sūt ei⁹ dez rōis i ordīe

scd⁹ itētioniū. Sz oritur dif
qd ē p̄dicari i qd. Dñ aut qz ill⁹
dñ p̄dicari i qd p qd ouēient
r̄ndetur ad īnrogatōez factaz
p qd. Sic cū q̄ritur qd ē hō cō
uenient r̄ndetur aial: aut cor⁹
aut substātia. Scd⁹ a dif. qz si p̄
dicari d plurib⁹ icluditur i qd i
tate gn̄is tunc cessante actu i
telligēdi p qd fit talis p̄dicat⁹
definit eē gen⁹. Dicūt aut loy ci
qz istud v̄bū p̄dicatur i p̄posi
to dñ aptitudīez ⁊ nō actū ut i
telligatur ill⁹ eē ge⁹ qd ē aptū
natū p̄dicari de plurib⁹ dñtib⁹
sp̄e i eo qz qd. Itelligendū tñ
qz i ista diffōe gn̄is ponūtur. 4.
pticule disticte. Quaz p̄ma ta
lis ē qz gen⁹ p̄dicatur ad dñam
subiecti qd īq̄ntū tale d nullo
p̄dicatur. Scd⁹ a ē qz p̄dicatur
de plurib⁹ ad dñaz īdiuidui qd
d vno solo p̄dicatur. Tertia est
qz p̄dicatur de plurib⁹ dñtib⁹
sp̄e ad dñaz sp̄e i qd solis nūero
dñtib⁹ p̄dicatur. Quarta ē qz
p̄dicatur i eo qz qd ad dñaz dñe
p̄p̄ij ⁊ accñtis q̄ i q̄le p̄ dicatur
⁊ sic hec diffinitio nō trīnet ali
qd sup̄flūū aut dimīnūtū.

Tertius. P. ē

qz sp̄es ē q̄ p̄dicatur d pluribus
dñtib⁹ nūero i eo qz qd sic h̄t
d sōf. ⁊ plōne. c. 2. Sz d h̄ac dif
finitōez īstatur qd r̄p̄licat. P.
qz ge⁹ p̄dicatur d plurib⁹ dñ
tib⁹ nūero i eo qz qd ⁊ tñ nō

Super.

ē spēs affūptū pz qz d q° cūqz dī
iferi° qditatīe ⁊ supi°. Scd'o qz
accīs dī de plurib' dīntib' nu
mero sic albedo dī hac albedie
⁊ de hac ⁊ tñ accīs dīstīguitur
dī spēs. Ter° qz ppuz nō ē spēs
⁊ tñ rīfībilitas pīdicatur de hac
rīfībilitate ⁊ dī hac q dīnt nūe
ro sic qdītās de suis īdīdūis.
Quarto qz īsta dīffō datur ī oī
dīne ad īferīora: spēs aut īqītū
spēs vī solū respīcere supīora
cū cōtīneatur sub pte subīectīa.
Ad pīmū dī qz īstī dīffōī ab alīq
bus additur qz spēs ē q pīdīca
tur de plurib' nūero solo ⁊ sī nī
appōītur: īsta dīctīa° ē tñ subīn
telligēda at tō dīffō accīpiēda
ē sī īmēdiatā pīdicatīōez. Ad
secundū dī qz albe° hīz dūplīcē
hītudīez vīa ad suū subīectū ⁊
sī īllā dī accīs qz īheret sub
īecto ⁊ alīā ad suā īferīora ⁊ sī
īllā dī spēs: ⁊ sic īdē ē accīs et
spēs absolute ⁊ mālīe nō tñ res
pectīe ⁊ fōrīlī. Ad tīū dī qz sic
accīs hīz dūplīcē hītudīem ut
pote albedo sic rīfībilitas ī hītū
dīne ad hōīez ē ppuz ⁊ ī hītudī
ne ad hāc rīfībīlītatē ⁊ hāc est
spēs: ut eadē nā sīt spēs ⁊ ppū
absolute nō tam respectīe. Ad
qītū dī qz nā hōīs nō solū ī hītū
dīe ad supīora dī spēs gnīs
sī ē ī hītudīe ad īferīōa dī spēs
īdīdūoz. Et cū dī qz cōtīnea
tur sub pte subīectīa vī est ī
qītū respīcit supīora īnqītū
autē respīcit īferīora cōtīnetur

sub toto vniuersali. Sz oritur
dīf. sī īsta dīffō hīc data ē de cī
spē. Dīc aut pōz qz nō sī tñ de
spālīssīma qz subalīna nō selūz
pīdicatur de plurīb' dīntīl' nū
ero sī etiā spē. Scd'a dīf. qz
spēs subalīna pīdicatur dī plū
bus dīntīb' nūero ī eo qz qd sic
color de hī colore ⁊ de hoc. dī
aut vī ē mēdiatē īsta tñ dīffō
ut patuit accīpiēda cū mō īmē
diatīōis. Tertiā dīf. ē sī est alīa
dīffō spēs spālīssīme nīstī īsta. Dī
cit aut pōz qz sic qz dīc spēs spe
cialīssīma ēē q cū sīt spēs nī pōt
ēē ge° cū nullā spēs sub se heat
Quāta dīf. sī pōt dare alīq vīa
dīffō cūenīēs tā spēs spālīssīme
qz subalīne. Dī aut qz nō vī qz
spēs vī dīcī equoce dī vīqz spēs: ⁊
ea q sūt equoca sī hīt vī a rōz.

Quartus. P. ē

qz spēs ē q pōnitur sub affīgto
genēr ⁊ de q ge° pīdicatur ī eo
qz qd ē cī ec dī. Et īsta dīffō cō
tīnet duas pīculas: qz pīma dīstī
guit spēs a genēr gnālīssīmo
qz dīcīt qz pōītur sub genēr cū
īllud ge° nō pōatur sub alīq ge
nere. Scd'a pīcula dīstīguit
spēs a dīa qz sī cōtīetur sub ge
nere sic dīuīdens sub dīuīso tñ
ge° nō dī dī ea ī qd sic īfra pate
bit. Sz oritur dīf. qz dīffō īsta
cōpētīt īdīdūo sic spēs cū pōa
tur sub genēr ⁊ ge° de īpō ī qd
pīdicatur. Dī autē qz īsta dīffō
ōz ut ītelligatur cū īmēdiatīōe

Uniuersalia.

ad B ut idiuinduz excludatur sic
superior diffō cū i mediatione spēi
ad idiuindua subitelligetur. Se-
cūda dif. ē qz si ista diffō itelliga-
tur cū i mediatiōe r spēs fit q i
mediate pōitur sub genere tunc
bō nō eēt spēs substantie ut corp⁹
uel corpis aiati qz sub nullo isto
rū immediate pōitur. Dī q fm b
oz tolli imediatiōez ab hac diffōe
respectu generū remotoz r tūc
excludi possz idiuindū qz nō ē p,
dicabile ppe sūptū. vñ qz ista diffi-
nitio vacillare vñ meli⁹ ē dicēda
notificatio qdā. Tertia dif. si ista
diffō quicūqz pōitur seu notifica-
tōe it spēi spālissima. Dīc aut pō⁹
qz sic r ita vñ qz spēs spālissima
sub gener pōatur r o ipa i qd ge-
nus pdicatur sic de subalēna et
sic ista diffō vñ cois vñqz. Quarta
dif. ē qz spēs spālissima i pcedēti
passu fuit diffinita i ordie ad ife-
riora r in ista diffōe i ordie ad su-
piora. Dī aut qz spēs spālissima
bz duplicē hitudiez. Unā ad sup-
iora r qstuz ad illā ouenit ei ista
diffō. Et aliā ad iferiora r fm illā
ouenit ei diffō supi⁹ data r sic qñ
dictū ē qz spēs dī equoce de spē
subalēna r spālissima accipiēda
ē spālissima fm hitudiez qz bz ad
iferiora qz fm aliā hitudiez diffi-
nitue ouēit cū spē subalēna. Sz
remanet dif. si spēs spālissima est
bis spēs fm ista. Dī aut qz ipa ē
spēs fm duplicē acceptionē spēi
equocā qre dī spēs fm duplicē

spēi diffōez iam datā.

Quintus. p. ē

qz gen⁹ est alicui⁹ genus r spēs ē
alicui⁹ species. Id circo in qd
necesse est i vtrorūqz rōnib⁹ vñ.
qz vñ c. eodez. Ex quo dicto eli-
ciūtur qttuor cōclusiones. Quap-
pma talia est genus r species re-
latiue sunt opposita qz b inten-
dit pbare cū dicit qz gen⁹ est ali-
cui⁹ genus r species est alicui⁹
species. Secūda cōclusio est qz oē
qz est alicui⁹ est relatiuū ad il-
lud qz p b qz gen⁹ r species sunt
alicui⁹ intendit ostendere qz sūt
relatiua. Tertia cōclusio est qz
quicūqz aliqua sunt correlatiua
vnuz oz poni in diffōne alius et
ecōuerso qz dicit qz qz ista sunt
alicui⁹. s. adiuicez necesse est i
rōnib⁹. i. diffōnibus vtrorūqz vñ
usqz vñ. Quarta cōclusio est qz q
cūqz cognoscit distincte vnuz cor-
relatio r cognoscit distincte reliquū
quia noticia diffinitina est distin-
cta r vnū istoz diffinitur preli-
quuz. Sed oritur difficultas qz
si genus r species fm qz iparespi-
ciūt iferiora dicūtur ad iuicez re-
latiue. Dī aut qz nō qz alia ē ha-
bitudo ad supiora. Et alia est ad
inferiora r nō pōt referri species
ad genus nisi p hitudiez ad ip-
sum qz est supius. Unde fm illaz
diffinitionez qua spēs dī que po-
nitur sub gener species refertur
ad genus r sic gen⁹ ingreditur

eius diffinitionē et in illā qua dicitur species est que dicitur de pluribus diffinitionibus numero non refertur ad ipsum cuius signum est quia non ponitur genus in tali diffinitione et tunc refertur ad individua que in tali diffinitione ponuntur.

Sextus. P. est

quod in unoquoque predicamento generalissimo est id quod non est aliud superueniens generi sicut substantia est eodem. Sed contra istam diffinitionem inestatur quod dupliciter. Primo quod super substantiam superuenit ens quod predicatur de pluribus diffinitionibus specie in eo quod quod que est diffinitio generis. Sed contra quod absolutum dicitur de substantia quantitate et qualitate id quod cum unus quod quod istorum sui sua quantitate sit ad se et non ad aliud et sic conuenit ei ratio generis superioris quam sit substantia. Tercio quod respectum dicitur in quod de pluribus predicamentis cum. 7. predicamentum ultima contra ponatur nunc respectu eo quod secundum suam quantitate sunt ad aliud. Quarto quod accipitur id quod contra ad. 9. predicamenta que sunt generalissima et sic habent superius ista generalissima. Ad primum dicitur quod ens superuenit substantiam non sicut genus sed sicut transcendens omni generi quod est illimitatum ad omnia. Ad secundum quod absolute sit inferius ente eo quod ens primo diuiditur in absolutum et respectum tamen quod superius quam substantia ponitur transcendens id non est generi. Ad tertium quod ratio sic sit unus

definitum predicamentum tamen respectus in plures se habet utpote ad omnia. 7. et sic est transcendens sicut absolutum. Ad quartum quod accipitur non dicitur in quod de 9. predicamentis cum inherencia sit posterior liberet et id non potest poni genus. Sed oritur diffinitio quod tota diffinitio generis hic data per plonem conuenit enti quantum potest atur transcendere et in quantum maius inueniatur diffinitio et diffinitum. Dicitur autem quod si ista plonis diffinitio esset sufficiens nullus potest euadere quoniam ens sit generi si tamen est uniuocum: nisi forte dicatur quod non dicitur in quid generis modo.

Septimus. P.

est quod specialissimum est post contra dicitur non est alia inferior species sicut homo per in subest predicamento contra eodem. Ex quo deo accipitur documentum quod procedentibus in linea predicamentali species inferiora sunt posteriora quod habet superponit quod inferius aduenit superiori cum dicit quod post specialissimum non est posterioris. Sed hoc oritur difficultas quod iste homo dicitur de sorte et platone cum quilibet sit iste homo: et sic iste homo dicitur de pluribus diffinitionibus numero in quod et per omnes est species sub homine quod ponitur species specialissima. Dicitur autem quod iste homo potest esse contra ad plura individua non est individuum fixum sed dicitur individuum vagum et istud non est species specialissima. Et tale non dicitur in quod de individuo fixo. unde si contra quantitate licet sit homo tamen non quantitate hic homo secundum quod

.Universalia.

hec hecitas est cōis sibi et alijs
qz sic videtur eē intētio scd'a.
Scd'a dif. ē qz p'iculare se i pl'
bz qz singulare ut qdaz hō qz h
hō et tñ p'iculare cōtinetur sub
spē spālissima. Df aut qz p'icula
re sic acceptū nō videtur aliud
qz spectat ad ppositū nisi indiui
duū vaguz. Et iō lz sit cōe nō tñ
i quid. Tertia dif. quia indiuiduū
dicitur de pluribus dñtib' nu
mero in qd utpote de h' indiui.
duo inq'tum est indiuiduū et de
illo sicut hecitas dñ d' hac he
citate et de hac. Df aut qz ac
cipiendo sic indiuiduū p'ecūda
intētiōe tunc indiuiduū ē spēs
spālissima p'dicabilis cōiter sum
pti et sic nō cōtinetur sub homine
tunc. n. indiuiduū q'ditatie forz
hō sed ut ē p'ma itentio et sic nō
cōuenit pluribus. Quarta dif. qz
ois hō cōtinetur sub hoie. ois. n.
hō infert hoiez et nō ecōuerso:
et tñ ois hō vñ eē supra hūc ho
minē et sic h're coitatez specificā
Df aut qz licet ois hō s' hūc ho
minē habeat coitatez extensiuā
nō tñ q'ditatinaz ut sit eius spēs
vñ h' hō nō est vere nec q'ditati
ue ois hō et sic non est spēs.

Octauus. ¶

qz subalēna sunt illa q' sunt me
dia int' illa extrema q' sunt gnā
lissimū et spālissimū e' eodez. Et
dīc qz ista subalēna hñt duplicē
hitudinez. Unā ad supiora et fz

illā sunt spēs subalēne aliā ad in
feriora et fm illā sunt gnā inbal
terna. Et adiūgit qz extrema qz
rū sūt ista media nō hñt nisi vñā
solaz habitudinē utpote gnālīf
simū ad sua iferiora et spālissimū
ad sua supiora. Sed oritur dif.
qz spēs spālissima respicit indiui
dua de qbus p'dicatur i qd ut in
feriora et sic nō bz hitudiez soluz
ad supiora. Df aut fm Porphi
riū qz nō pōt negari qn species
cōtineat indiuidua sicut cōtinetur
a supioribus: tñ in ad nō sufficit
ad soluendū nisi dicatur qz h' in
tendit loq' de ordie p'dicamētoz
ppe supioz ad inices. Indiu
duū aut sic nō est p'dicabile. Se
cūda dif. est qz gnālissima hñt
hitudinez iferioz respectu tran
scendentū: et sic nō vñ e' negā
da hitudō ad supiora. Df aut qz
talis hitudō nō est ad p'dicabilia
sicut h' accepta. Tertia dif. cum
subalēna heant hitudiez tā ad i
feriora qz ad supiora q' istaz ha
bitudinū ē pōr. Df aut qz hitudō
ad supiora qz in hitudine ad illa
cōstituitur et i habitu die ad infe
riora cōstituitur et vñ qd qz prius
in eē cōstituitur qz aliud cōstituat
p' eo qz cōstituere p'supponit esse
et sic subalēna pus sunt spēs qz
genera. Quarta dif. qz gen' fm
suā rōez formale ordie p'reuenit
spēm sicut cā p'ueit suuz efficiē et
eēntialis ps suū totū et vbiqz
erunt simul iste rōnes rō gnīs

erit por. Dñ aut q sic cā puenit
suū effectuz tñ qñ ista occurrunt
pus est vnusqz effectus q̄ sua
cā p eo q causare pcedit esse et
eo q effectus accipit esse.:

Nonus. P. est

q nō est deuenire in generibus
ad vnū p̄mūz gen^o sic in familijs
sed quēadmodū ait dñm ē i p̄di
camentis. x. sunt genera sicut. x.
p̄ma rex p̄ncipia c̄eodez. Et ad
iungit q si quis ea. s. x. gnā etia
vocet equoce in q̄t Aristot. non
vniuoce nūcupabit. Et ituz adiū
git q si eēt ens vnuz cōe genus
oīuz vniuoce diceretur oīa etia.
Et ituz adiūgit q cū sint. x. p̄ma
p̄ncipia coīa. s. entis ipm est cōe
ad ipā fm solū nomē z nō fz dif
finitōnis rōnez. Ex q̄b^o dietis ac
cipiuntur q̄ttuor p̄bica documē
ta. Quoz p̄mūz est q licet por^o
istū libzū repetēs f. erit plōne^o
i diffōnibus z pprietatib^o p̄dica
biliū tñ in icidentibus fuit p̄ipa
theticus qz in ista disgressiōe h^o
passus inducit p se Aristot. z nō
plōnez z in p̄ncipio libri idē fec
Diffōnes aut iste z p̄petates nō
fuerunt date p̄mo ab Aristotile
fz a plōne. Scd^o do. est por^o fuit
istius intētiōis q ens dñ equo
ce de. x. p̄dicamentis z l3 aliqui
nitantur ipm exponere tñ cōstat
q illa expositio corrūpit textuz
qz dicit q solū nomen entis est

eis cōe z nō diffō fm illā nomē
Tertiū do. est q por^o allegat h
Aristotile p̄ntis equocatione
dicentē q si q̄s ista. x. p̄dicamēta
vocet entia equoce z nō vniuo
ce nūcupabit. Istud aut dñm nō
iuenitur in libzīs Aristot. z iō al
legatio ista nō est multū curan
da. Quartū documentū est q l3
por^o intēdat hic sequi Aristoti
lez nō tñ intendit sequi plōnem
qz cōstat q plato posuit vnā bōi
ydeā que ē ratio formalis z eo
dem mō de ente. Sed oīltur dif
ficultas que ē rō p quā por^o fuit
morus ad ponendā istā equoca
tionē. Dñ aut q istā hic assignat
qz. x. p̄dicamēta sūt. x. p̄ma rex
p̄ncipia. z ideo si rō entis foret
vniuoce tunc ipā cēt istis p̄ma
qz oē supius est pus nā suis ise
rioribus. Scd^o a dif. si ista rō est
demonstratiua. Dñ aut q nō vñ
qz l3. x. p̄dicamenta sint p̄ma re
ru p̄ncipia in ordine p̄dicamen
torū fm se acceptoz nō tñ opā
do ad ordiez trāscendentū aut
simplicif alioqñ nō eēt deuenire i
vniuerso ad vnū p̄ncipiūz simpli
cif p̄mūz. Sed remanet difficul
tas si. x. p̄dicamēta possunt ap
pellari entia equoce sicut iducit
Aristotiles. Dicitur aut q dica
re ens equocū z dicere. x. p̄dica
menta entia appellari vñ oppo
sitū in adiecto qz q̄cūqz plurali
numero enunciatur hñt cōe il
lud qd tali noīe significatur et

• Uniuersalia.

io nō dicimus aial vñ z aial pi-
ctū eē duo aialia sed duas aialis
accepiones. Ita autē deductio
confirmatur. Tū qz illa q sunt di-
uersaz rōnuz inq̄tuz talia non
numerātur sicut hō z asinus in
quātuz talia nō sunt duo z sic d
alijs. Tū qz illa q numerantur i
quantū nuāntur sunt vnus rō
nis sicut hō z asin^o dicūtur duo
aialia aut duo corpa. Tū qz vbi
sunt plures entitates ibi est en-
titas z entitas z p oīs entitas
ifata. Si autē scd^a nō eēt eiusdē
rōnis cū pma iā nō esset entitas
ifata sed alia noua icepta. Tum
qz in ordine. x. pdicamentoz en-
titas p p̄us dē de substantia z p
posterius de alijs ut ab oib^o cō-
ceditur. rō autē entis nō pōt esse
i aliquo posterius nisi i alio eo,
dē fuerit p̄us. Alioqñ si alia rō i
p̄ori iā nō ita eēt posterius i isto
q̄ in illo.

Decimus. p̄.

est q. x. sunt gnālissima spālissi-
ma vero i numero quodā sūt: n̄
tñ idiffinito. Indiuidua autē q
post spālissima sunt ifinita sunt
qua p̄pē vsq̄ ad spālissima a ge-
neralissimis descendētez iubet
plō q̄scere. Infinita iqt̄ ait re-
linquenda sunt. Neq. n. eozuz
posse fieri disciplina c^o eodem.
Ex quo dēo accipiūtur. 7. phica
documenta. Primum est q. fm

Plōnez quē seq̄tur in isto passu
decē sūt pdicamenta quia dicit
decē eē gnālissima z ista sunt p
dicamenta z sic patet q. plato z
Aristoteles i numero pdicame-
toz ueniūt. Scd^m documētuz
est q. i vniuerso nō est dare spēs
infinitas: quia dicit q. spālissima
i numero quodam sūt nō tamē
in diffinito. Tertius do. est q. in
diuidua in vniuerso sunt ifinita
qz dicit q. que sunt post spālissi-
ma ifinita sunt. Quartū do. est
q. ista ifinitas nō est itelligēda
i actu sed in potentia quia cois-
sentētia phoz fuit q. nō est da-
re ifinita indiuidua i actu. Qui-
tum do. est q. infinitas species
eē negatur non solū in actu sed
etiā in potentia qz eo mō quo
ccedit hic indiuidua infinita quo
negat speciez infinitatem z tñ
ut patuit nō ponit infinitatem
indiuiduorum nisi in potentia.
Sextum documētū est q. indi-
uidua sunt extra cōsiderationez
cuiuslibet scientie quia dicit q.
in p̄cessu scientifico descenden-
tē a gnālissimis ad spālissima iu-
bet Plato q̄scere. Septimum
documentum est q. infinitaruz
nō potest esse nostra scientia qz
dicit q. Plō asserit infinitarum
non posse fieri disciplina. Et ideo
dicit q. infinita qualia sunt indi-
uidua relinquenda sunt.

Undecim. P.

est qd descendentes ad spāssimā
ma neceffe ē diuidentez p mul-
titudiez ire ascendente vō ad ge-
neralissima neceffe ē colligere
multitudiez. Collēm eniz spēz
multoz ē spēz in vnā naturā z
magis illud qd est genus. Par-
ticipatiōe eniz in qd speciei plu-
res hoies sūt vnus homo. Par-
ticulares aut vnus est z plures
c. eod. Ex quo dēo elicitur. 4.
pbica docuīta. Prīmū ē qd oī-
um indiuiduoz idistinctoz fm
species est vna natura specifica
quia dicit qd species ē collectiū
multoz in vnā naturā specificā
Et ide seqtur qd vnitas specifica
nō solū est in aīa sed etiā in rez
natura. Sed in dō. est qd oīum
spēz idistictaz fm genus ē vna
natura generis qz dicit qd magis
est collectiū genus multoz in
vnā naturā qz sic spēz ut illud
magis referatur ad multa z nō
ad vnitatē. Et inde seqtur qd nō
solū vnitas spēi sed etiā generis
est s natura rei. Tertiū dō. est
qd picipatiōe spēi plures hoies
sunt vnus hō. Et inde vī accipi-
at argumētū qd sicut ē vna cōis
natura specifica ita eēt vnū cōe
suppositū illius nature qz homo
est nomē suppositū sic hūanitas
significat hūanā naturā. Quar-
tū dō. ē qd picularibus diuisis
vnus hō est plures qz vnus fm

spēm diuiditur in plures fm nu-
merū. Intelligēdū tñ est qd vni-
tas specifica z generis qd h po-
nūtur i natura cōfirmātū qdru-
pliciter pmo qz cū vnūz opposi-
tū est i natura z reliquū. Idem
aut z diuersū sunt opposita mō
cōtrario circa vnūqd qz: z ideo
cū distictio specifica z generis
sic in rez natura inter indiuidua
diuersaz spēz z generuz optet
ut sit ibi vnitas generis z spēi.
Secdō qz a qbuscūqz aufertur
vnū cōtrarioz immediatoz introdu-
citur reliquū alioqn nō essent i
mediata sed idē z diuersuz sunt
immediata cōtraria g distictio spe-
cifica i re aufertur ab indiuiduis
eiusdē rōnis necessario in re in-
troducitur vnitas specifica uel
idēptitas. Tertiū qz idē z diuer-
sum in genere sūt immediata cir-
ca genus sicut egritudo z sani-
tas circa animal. Et iō sicut ab-
lata egritudie necio introduci-
tur sanitas i re sic remota disti-
ctione gnīs a spēbus q ponūtur
i eodē genere iducitur opposita
idēptitas. Quarto qz vnū z mul-
ta sūt puatiue opposita q sūt eni-
denti? immediata circa totū ens z
circa quālibet ei? portionē. Lūz
puatiua formalitē sūpta sunt con-
tradictoria: z iō cū illa que sunt
infra species aliqz nō sunt multa
fm spēm oportet qd sic sunt vnū
z ita de genere. .

. Vniuersalia .

Quodecimus

P. ē q sp i plures spēs diuisio ge-
neris est capitulo eodem. Et
istius ratio est: quia omnis diui-
sio tendit ad pluralitatem et tunc
eadē rōne diuisio spēs sp esset in
plura indiuidua. Sz oritur dif. qz
est dare spēs q nō hz nisi vnūz indi-
uiduū sic fenix dī sūca eē. Dī aut
q licet sit vnica i actu tñ plures i
pō nāli cum vna post aliā gene-
retur. Et diuisio respicit ea q sūt
i potētia cū talia recipiāt spēs p-
dicationez similis et generis. Vñ
sicut rosa i actu ē flos ita rosa in
pō. Scd a dif. est qz i corruptibili-
lib^o est dare vnicū indiuiduū vñ^o
spēs sicut pz in sole et luna q sunt
ppetua et iō nō sūt alia i pō nāli d
qua tractāt phi. Dī aut q tunc
talīs spēs nō diuiditur i indiuidua
sz remanet indiuisa et adhuc salua-
tur q sp diuisio spēs est i plura in
diuidua. s. qñ diuiditur. Tertia
dif. est qz tūc diffō data d spēs sal-
uari nō pōt cū dī q spēs ē q pdi-
cat ur d plurib^o oritib^o numero
i eoz qd cū talīs spēs nō dicatur
neqz in actu neqz i potētia d plu-
rib^o numero oritib^o. Dī q licet
i potētia nāli nō sūt plura indiui-
dua sub tali spēs bñ tñ i pō obiecti-
uali p q pōt saluari diffō in eis.
Quarta dif. ē qz nō nulli gīnoso
phi steponūt q i mālīb^o sub vna
spēs nō pōt eē nisi vñū indiuiduū p
potētiāz aliqz nālez uel supnālez

Dī aut q oz qñti itimēt istā dif-
finitōez spēs q fuit data a plōne et
ab Aristotile tanqz vñū de pñis
pñcipijs pñie. Sz remanet dif. si
isto mō pōt esse genus cū vnica
spēs sic spēs ad indiuidua. Dī aut
q nō vr. Rō qz nā sicut spēs re-
qrit multa indiuidua i pō aliq aut
i eē qd itatino et nō in actu ita et
gen^o respectu spēs. Scd a dif. si
est i vniuerso aliqz genus qd t a
beat actu vñā tñ spēs sicut spēs
fenicis actu hz nisi vñicum indiui-
duū. Dī aut q istud nō ē vñū qz
pñcipiū iñfibilib^o: quoz dīe sunt
nobis qd itatiue occulte: tñ cum
subā dī diuidi p corpū et i corpo-
reū spūs cōstituta pñtā dīaz si hz
nisi vñā spēm fm illos q ponunt
oēs angelos ei^o dez spēs. Tertia
dif. est si rō spēs pōt saluari vñico
indiuiduo exīte in actu. qz q sic
nullo existente in actu quia cūz
dī pñdicari spēs de pluribus. ist d
verbū pñdicari intelligatur fm ap-
titudine: nō fm actu fm oēs phi-
losophos. Illa autem que sunt i
potentia sunt apta nata pñdicari
sicut sunt apta nata exītere.

Quarta dif. est si ratio generis
eodez modo pōt saluari sine illa
specie existente in actu. Dicitur
autē sic per solas species exītes
in potentia plures quia vniuer-
sale est q est aptum i natura i plu-
ribus esse et natura generis sic
sumpti in potentia cum suis spe-
ciebus ē apta nata in pluribus

eē et sic ē vniuersale et nō nisi ge^o
ut p^o iuductie p. 5. vniuersalia aut
p^odicabilia dicta supius.

Tertiusdecim^o

P. ē q^o oz eq^o de eqs p^odicari ut hi
nibile de equo aut maiora d^o mio
rib^o ut aial d^o hoie. maiora de mai
orib^o mīme q^o nō dicit^o i q^o aial
eē hoiez^o quēadmodū dicit^o hoiez^o
eē aial ca^o eod^o. Ex quo passu ac
cipiuntur duo p^obica documenta.
Prīmū ē q^o i subordiati p^odicabili
bus supiora sūt iferiorib^o maiōra
q^o dicit^o q^o oz maiora d^o miorib^o p^odi
cari: accipiēdo maiora p^o supiori
bus et miora p^o iferiorib^o sicut p^o
i datis exēplis. Et ista maioritas
accipiēda ē extēsiue fm ābitū et
nō itēsiue. Scd^o 3° dō. ē q^o illa que
sūt idē ouertibili sūt adeq^ota q^o
h^o vocās ouertibilia adeq^ota dicit^o
q^o oz eq^o d^o eqs p^odicari: dñtur aut
ista eq^o fm ābitū et nō s^o p^ofectōez
et isto idēptitas adeq^ota. S^o tra
istū. p. arguitur q^odruplici i eo q^o
dicit^o iferiora d^o supiorib^o mīme. p.
p^o actū dñsōis q^o cū diuiditur aial
p^o rōale et irrōale d^o q^o aial aliud
rōale aliud irrōale et sic vtrūq^o in
feri^o d^o d^o supiori diuisiue. Scd^o d^o
p^o actū dñsōis q^o cū d^o q^o hō est
aial rōale suppoitur h^o aial eē rō
nale sic ois cōplexio p^osuppoit suos
ēmiōs. Un^o q^o p^odicat aliqd d^o hoie
albo suppoit q^o hō sit alb^o. Ter^o p^o
actū ouersōis q^o si ouertēs ē va
ouersa d^o eē va. Tū aut d^o ois hō

ē aial: ista ouertitur i hāc qd^o daz
aial ē hō paccis et ibi p^odicatur ife
ri^o d^o supiori et tū v^o sic ista aial est
hō q^o ad ouersōez. 4° p^o actū si
logistice deductiōis q^o sic argui
tur i etia figura oē rōale ē hō: oē
rōale ē aial q^o aial ē hō. D^o aut oī
bus istis q^o ista ē vera p^odicat^o i q^o
iferi^o de supiori p^oticulariē aut idif
finite sup^oto p^odicatur tū regula
plōnica i isto passu iuducta nō fallit
q^o itēdit loq^o d^o p^odicatiōe p^o se q^olis
ē supidiōis de iferiori: aut p^o nōis d^o
subiecto q^o iferi^o de supiori ē per
accis: accit. n. aiali ut sit hō aial.
S^o ouertit^o dif. si illa q^o p^omissa sunt
possu^o redigē i obsequiū xpi. D^o
aut q^o sic oia et spālif passū p^ocedē
tez i quo fuit onis q^o nulla pōt
eē spēs q^o nō sit apta nata p^odicari
de plurib^o: et iō nā solis nata ē eē
i plurib^o idiuuidis et lūe et ista pō
frustra eēt nisi foret aliq^o cā p^o q^o
possz redigi ad actū. Et tūc sequi
tur due cōclusiōes fidei xpiane ad
rducēdū phantes. Prīa ē q^o d^o n^o
agit cādo mūdū d^o nēcitate nāe
q^o tūc fecisset qcqd^o facere potuif
set: et iō cū nā solis posset eē i plu
rib^o idiuuidis fecissz multos soles
Secūda cōclusio est q^o deus possz
aliuz mūdū distinctuz numero
facere ab isto quia natura spe
cifica isti^o est coicabilis pluribus
idiuidis ut pōt argui i p^oncipali
bus eius p^oib^o sicut fuit argu
tum de sole.

Quartusdecim^o

Universalia.

***P.** ē iste q̄ d̄ q̄b̄ spēs p̄dicatur
d̄ bis nccio ⁊ sp̄s gē ⁊ gn̄s gē
v̄sq̄ ad gn̄lissimū c̄ eod̄. Ex
q̄ ōto plōnico v̄r ext̄isse Ari
stote. illā regulā quā pōit ī p̄di
c̄m̄t̄. s. q̄n̄ al̄t̄: d̄ al̄to p̄dicatur
ut ⁊ subiec̄. Quicq̄d p̄dicatur
d̄ p̄dicato ⁊ d̄ subiec̄ p̄dicatur
⁊ fm̄ modū accipiūtur. 4. obia
tiones regulaz ad opposita re
latiue. Quaz p̄ma ē q̄d ē sup̄i
sup̄iore ē sup̄i⁹ inferioze: ⁊ q̄cqd
ē inferi⁹ inferioze ē inferi⁹ sup̄iore:
q̄z sic t̄z ista. Scd̄ a ē q̄cqd est
mai⁹ mai⁹ ē mai⁹ mioze. ⁊ q̄c
qd ē min⁹ mioze ē min⁹ mai⁹
p̄ eundū modū. Tertia regula
ē q̄ q̄cqd ē p̄⁹ p̄ore ē p̄⁹ possiōe
⁊ q̄cqd ē possi⁹ possiōe ē possi
us p̄ori p̄ eundū modū. Quarta
regula ē q̄cqd cōtinet cōtinēs: cō
tinet cōtinēs: ⁊ q̄cqd cōtinetur a
cōtēta cōtinetur a cōtinēte. Et s̄z
illū modū accipitur illa regula
q̄cqd ē cā cē ē cā cāti q̄z oēs isti
h̄nt eql̄e euidentiaz cū regula.
p̄ma q̄ ē plōnis ⁊ p̄ idē mediuz
deducūtur. S̄z d̄itur dis. vnde
h̄nt euidentia oēs iste regule.
D̄r aut̄ q̄ ex l̄ra q̄z q̄cqd ē v̄lī
cōpatm̄ īq̄tuz cōpatiu⁹: ē v̄ltra
ei⁹ possiū q̄ sup̄pōit cōpatiuus
vbi ē cōpatio: vbi aut̄ nō ē sicut ī
cōtinēte ⁊ cōtento: tūc mediū cō
tinens se h̄z ad cōtentū p̄ modū
cōpatiuī ⁊ aliud v̄lī⁹ cōtinēs s̄c
v̄ltra cōpatiuum.*

Quintusdeci.

***mus.** **P.** ē q̄ idiuidua d̄r h̄⁹
mōi qm̄ ex p̄p̄etib⁹ consistit
v̄nūq̄d q̄z doz quoz īq̄t colle
ctio eadē nūq̄z ī alio erit: soct̄
.n. p̄p̄etate nūq̄z ī alio erunt
p̄ticulariū c̄ eod̄. Ex q̄ passu
accipiūtur d̄no p̄hica documē
ta. Primū ē q̄ collectio acc̄n
taliū p̄p̄ietatū v̄ni⁹s idiuidui
nūq̄z erūt ī alio idiuiduo: q̄z. s.
quolibz idiuiduū h̄z aliqd̄ acci
dēs qd̄ aliud n̄ h̄z. Scd̄z d̄o ē
q̄ op̄io fuit porphirij. q̄ iste p̄
p̄etates idiuiduoz acc̄ntales ef
sent cātio ⁊ rō idiuiduatōis ip̄i⁹
subē: q̄z d̄c q̄ v̄nūq̄d q̄z ididu
ozū ex istis p̄p̄ietatib⁹ consistit.
Ista t̄n̄ op̄io cōf̄ n̄ tenetur q̄
d̄upli rōe q̄z p̄ria talis ē: quia
subā ē cā oīuz acc̄ntiuz ⁊ n̄ pōt
cāre nisi idiuiduata sit ip̄a subā:
q̄ cū cā īq̄tū talis p̄cedat eff̄z
ip̄a subā aū eē acc̄ntiū erit idi
uiduata. Et cōfirmatur q̄z acci
dēs singulare n̄ pōt recipi nisi
ī subiecto singulari: q̄ subā ut
receptia c̄ libz acc̄ntis ē ididu
ata: ⁊ sic nō idiuiduatur p̄ eius
receptōez. Scd̄ a rō q̄z tot⁹ or
do p̄dicam̄ti subē p̄uēit totū or
dinē alioz p̄dicam̄toz q̄ sūt ac
cidētia. S̄z ordo p̄dicam̄talis
ducitur v̄sq̄ ad idiuidua s̄c ad v̄l
tima: q̄ idiuidua subē sūt p̄riōa
acc̄ntib⁹ oīb⁹ f̄ n̄āz. Tertia rō
q̄z q̄līf̄ ē d̄do eēntialis int̄ v̄ni
uersalia talis ē int̄ ip̄oz īndiui
dua: cum ordo essentialis con
sequatur r̄attonem formalem*

Super.

et tota ratio formalis vniuersalis
fuerit in indiuiduo. Et ideo cum p-
dicamentum substantie ordie e-
tiali pueniat alia predicamenta: s-
ed nam indiuidua substantie erunt
accidentibus pora. Quarta ratio est quod
quodlibet indiuiduum de genere sub-
stantie habet esse per se in predicamento
substantie: cum recipiat eius predica-
tionem quoditatie. Si autem fiet indi-
uiduum substantie per accens tunc non
per se sed per accens foret in illo gene-
re. Et confirmatur quod nullum acci-
dens dicitur in quod de indiuiduo sub-
stantie et constitutum dicitur in quod dicitur
tuto. Et ideo substantia non dicitur in
quod dicitur aliquo per accens constituto.
Et ideo videtur quod hoc non est admittendum.
omnis Por. quod dicitur a se si ut ha-
buit a Platone vel Aristotele. nisi
forte intelligat per istas proprietates
hecheitates que sunt de genere sube-
ad modum dicitur diuersarum specie-
rum. Sed oritur difficultas. Quod ad primum
documetur quod sunt iste proprietates
quod collectio non posset esse in alio
indiuiduo. Dicitur autem quod finis quod ipse
videtur intendere non sunt accidentia que con-
se quoditur species in quod est talis
nam: sic esse bipede homines aut ere-
ctum quod talia sunt eadem in omnibus indiui-
duis sed de illis que consequitur indiui-
duum et sunt. 7. ut sunt loci: tempus:
forma: figura: regimen: sanguis: pa-
tria sunt septem que sunt vniuersales et alii.
Secunda difficultas. cum dicitur quod non possit esse
omnia in aliquo indiuiduo si intendit de
eisdem finis species aut numerus. Dicitur quod
finis species quod in omnibus accidentibus generis

licet istud est vniuersale quod ideo numero non possit
esse in diuersis. Tertia difficultas. quod videtur quod
duo oua aut duo sanguis eius dicitur
speciei habeant omnia accidentia in specie si-
milis et sic non erit vniuersale quod suppo-
nitur. Dicitur autem quod licet omnia accidentia ab-
soluta eius de specie possint esse in
duobus indiuiduis non tamen respectiva
in istis vniuersale duo oua quod tunc similia
dicitur specie finis situm quod vniuersale a dexte-
ralitudo a sinistris: aut sursum aut
deorsum et sic de aliis quod tunc simi-
libus. Quarta difficultas. si per istam distincti-
onem specificam accidentium talia indiui-
dua a nobis discernuntur. Dicitur quod
sic vniuersale si successiue videatur finis
istum modum possit sustineri por-
quod essent talia accidentia cum indiuidua
tionis quod tunc ad noticiam nostram.

Sextusdecimus. mus
est quod genus est quod dicitur totum: indiuiduum
aut pars: species aut totum et pars: sicut per
quod dicitur alii: alii vero totum est eod-
em. Sed dicitur difficultas. quomodo indiuiduum possit
esse pars speciei: cum se habeat per inclusionem
neque et additionem ad ipsam: species enim
includitur in suo indiuiduo et indiui-
duum addit ad ipsum hecheitatez.
Dicitur autem quod indiuiduum et species possit
ad invicem dupliciter considerari seu con-
pari: aut extensue et sic species inclu-
dit indiuiduum et se habet per additionem
ad ipsum quod se extendit ad ipsum et
videtur continendo aut intensiue et sic in-
diuiduum includit totam perfectionem
speciei et addit gradum hechitatis: et ideo
extensiue species est totum et indiuiduum
pars: et intensiue eorum. Secunda difficultas. est

.Vniuersalia.

quod spēs pōt eē pars gnīs cuius
ge^o et dīa cōstituat spēs sic ptes
Dr q nō ē inueniēs idē eē ei^o
dē totū et pte fm diuersos mōs
totū et ptes: Nūc aut i toto eēn
tiali et ptes eius spēs ē qd daz
totū c^o ptes sūt gen^o et dīa qz
eēntialit ipm cōstituit. In toto
aut vniuersali et ei^o pte gen^o ē
totū et spēs eius ps subiectia et
sic loqitur i pposito. Tertia dif.
ē qz oē totū est maius sua pte
et iō et eodē mō nō pōt eē mai^o
et min^o et sic nec totū et ps respe
ctu eiusdē. Dr qz fm eundē
modū qtitat idē eodē mō nō
possit eē mai^o et minus tñ bñ fz
diuersos mōs sic hō est minor
bruto fm qtitatē molis: et mai
or eo fm qtitatē vntis et pfe
ctionis: et ita ge^o est maius spē
fm citatez et minus fm eēntia
lē pfectōez: cū spēs totā pfecti
onē eius includit qditatē seu
diffinitīue. Quarta dif. quod
istorū excedit aliā similit^o oīa cō
pensādo. Dr aut q spēs sim
pliciter v^o ge^o excedere qz excels
sus gnīs respectu spēs nō est
nisi p sua postiora i qtu pambi
tū suū ad plura inferiora extē
ditur. Excelsus aut spēs respe
ctu generis ē p pōra: qz p ptes
eius eēntiales: pōra aut sūt es
sentialia et nō postiora et excels
sus i eēntialib^o est maior qz in
nō eēntialib^o. Sz remanz dif.
si ge^o pdicatur de qlibz spēs seō

sū accepta fz totū ambitū suū.
Dr aut q nō qz cū ābit^o gnīs sit
ei^o cōtinētia tūc fm totā suā cōti
nentiā respiceret vnā spēs tñ:
et sic eēt p dīca^o adeqta sic vnū
qd qz cōtinens ē adeqtu qñ ali
ud recipit fm totā cōtinētiā suā
Scd a dif. ē si ge^o d qlibz spēs
dr fm pte ābit^o sui. Dr aut q sic
qz cū ābit^o sit respect^o cōtinētis
gnīs ad spēs: respectu c^o libet
speciei est alia et alia cōtinētia:
cū respect^o ex fmis diuersifi
centur: et iō cū tōlis ābit^o gnīs
ex talib^o respectib^o aggregetur
oz ut fm aliā et aliā h^o ābit^o pte
ista p dīca^o attēdatur. Tertia
dif. ē si ge^o d qlibz spēs dr fm se
totū. Dr aut q sic qz tō rō diffi
nitū c^o libz gnīs saluatur in q
libet ei^o spēs et vbi est tō diffō: oz
ut sit totū diffinitū ibi. Et ita d
spēs respectu idiuiduoz eadem
rōe. Quarta dif. ē qz cū hū
gnīs sit respect^o fūdat^o i ipso ge
nere sic respect^o cōtinētie fūda
tur i cōtinente. iō vbi ē gen^o fm
se totū ibi ē totus ei^o ābit^o sic re
spect^o in eo fūdatus et iō totus
ābitus i qlibet spēs. Dr aut q lz
forte totus ābitus gnīs erit i q
libet spēs fōmalit et subiectie cu
citas gnīs et eius cōbilitas sit p
se passio eius: tñ talis ābitus n
ē i ea fūmatīue: et iō qz ad ipaz
tot^o ābitus nō fiat nisi fz totū
ambitū de ipa p dīcatur.

Decimus sep

timus. P. est q. qdaz sunt ore
que faciunt alcatuz: 7 qdaz faci-
unt aliud cap. 3. Et ore facien-
tes alcatuz sunt que faciunt di-
uerſitate accitale. Ille aut. q.
faciunt aliud sunt ille q. faciunt di-
uerſitate eentialez. Sed ori-
tur dif. q. 2. gregatim 7 diſgre-
gatiui sunt ore accitales: 7 tñ
faciunt aliud cū albedo 7 nigre-
do p istas dñas oſtituta dñant
eentialiſ. Dñ aut q. iſte ore
hñt accitales ut opatur ad
ſubiectū: tñ in ppo genere qñli-
tatis sunt eentiales. Secūda
dif. q. rōnale 7 irrōnale sunt ore
eentiales 7 tñ nō faciunt aliud
genus cui adueniūt: cū genus
ſm ſe ſp ſit idē eentialiſ reſpe-
ctu oīuz ſpēz. Dñ aut q. iſte
differētie nō faciunt aliud illud
cui adueniūt ſicut preexigito
ut eſt gen. 3. Illud cui adue-
niūt ſic oſtituto ſic eſt ſpēs. In-
telligendū tñ eſt q. i eodez te-
xtu pſequēs mēbrū dñaz q. ſa-
ciunt aliud pōit duos act. 2. or-
diatos q. ſiunt ex ipſis. Quorū
pīmus eſt diſpo gnis. Scd. us ē
oſtitutiuis diſſōnis vñ dicit q.
ſm dñas que faciunt aliud ſiunt
diones genez 7 aſſigtiōes diſ-
finitōuz q. ſūt inqt ex genere 7
hñmōi dñitijs. Ex quo dñō eli-
ciūtur due vulge oclufiōes: q. p-
pma eſt q. diſſō q. dñatiua de q.

h loqtur ex geneſ 7 dñitijs di-
uiſiuis oſtat ipſius generis qz
h dicit explicite. Secūda oclu-
ſio ē q. ſola ſpēs diſſinitur tali
diſſōne qz ſola ſpēs hñ genus
7 tales dñas ſui oſtitutias.

Decimus octa

uus. P. eſt q. ſūt qdaz ore ſe-
pabiles ut albū 7 nigrū: et qdā
in ſepabiles. Inſepabiliū qdaz
ſūt p ſe ſicut rōnale 7 irrōnale
mortale 7 diſcipline pceptibile.
Et quedā p accñs ſicut ſimum
aqlū. c. eodē. Et adiūgit q. iſta
rū dñitiāz ille q. ſūt p ſe in ſub-
ſtātie rōne. i. diſſōne q. dñatiua
accipiūtur: 7 nō illāq. ſūt p acci-
dēs. Ex q. dñō accipiūtur duo
phica documta. Primū eſt q.
mortale ē dñā eentialis hoīs.
qz hic pōit iſtā dñāz in illas q.
ingrediūtur diſſōnez. Secūdū
documentū eſt q. pceptibile
diſcipline ē talis dñā q. dñatiua
qz hñt illas eā enumerat. Sz
oritur dif. quō mortale pōt eē
dñā p ſe q. ſaē ad eē cū ſit hoīs
deſtructiua. Dñ aut q. hñ mors
pūet hoīs eē tñ mortalitas nō
puat imo ſuppōit: qz mortali-
tas diē aptitudiez ad moriēdū
7 iſta aptitudo dicit aliqd poſi-
tiū: q. ſi dñat ordiez ad pua-
tione. Secūda difficultas cum
oīs aptitudo ſit p. erior nā i q.
fundatur q. dñatur apta nata:
quō mortalitas q. pōitur apti-

.Vniuersalia.

tudo nature humane potest esse eius
 oratio constituta: preteritum cum ois
 talis oratio sit per eo quod facit
 adee. Dr aut q nulla talis ap
 titudo potest poni oratio p se qdita
 tiua qtuus p ipam circulo qmur
 oratioz talez queadmoduz per
 bipede. Tertia dif. quid dicit
 ista mortalitas i hoie. Dr aut
 q eius p se passione cum dicat na
 turalez hois aptitudinem sicut ri
 sibilitas sed id mortalitas non est
 ppria passio eius sed corporis aia
 ti qz omne tale aptu natu e mo
 ri p separatione qlemcuq anime
 a corpe. Quarta dif. est quo
 potest ee p se passio hois ista mor
 talitas cum subiectu nulluz possit
 ee sine sui p se passione: et tñ fm
 fide xpianaz xps nuc est immor
 talis et nos oes post futura resur
 rectione erimus immortales. Dr
 aute q licet tunc simus futuri i
 mortales fm quid. i. in ordie ad
 agentia cata que non potuerunt
 de facto ifllgere morte tñ semp
 remanebit aptitudo mortis i or
 dine ad cam pma que sp posuit
 aiaz a corpe separe et etia natu
 re non repugnat ex se b respectu
 naturaliu agentiu. Sed remaet
 difficultas de alia oratio scd a q
 dr pceptibile discipline si ista est
 qditiua. Dr aut q non qz dic
 potentia receptiam respectu dis
 cipline. ois aut potetia est poste
 rior suo fudamto sicut supra pa
 tuit de aptitudie. Secunda dif.

est qz discipline pceptibilitas e ro
 nabilitas quedā. cum actus disci
 pline sit actus rois: et tu nullus
 dubitat qn rationale sit oratio qdi
 tatiua. Dr aut q eode mo de
 roali put dicit aptitudinem actum
 rois ut magis infra patebit.

Decimus non

passus est q cum oratioz insepa
 biliu qdaz sint p se et quedaz per
 accis ille q sunt p se non recipiunt
 magis et minus sed bene ille que
 sunt p accidens c: eode. Et illi d
 dcm pmuz ipe declarat tplici ro
 ne. Quaz pma est qz gen^o nec
 magis nec minus pdicabitur de
 eo cuius fuerit genus nec gnus
 oratio fm quas diuiditur genus
 Ex quo deo accipitur talis ratio
 illud qd non pdicatur fm magi et
 minus non recipit magis et mi
 nus cum pdicari sit fm ee sz ge^o
 et eius oratio non pdicantur fm
 magis et minus q non suscipiunt
 magis et minus. Secunda ro illi^o
 est qz dicit q ille oratio sunt que
 vniuscuiusq roem oplet. Et tuc
 sic arguitur illa que ostituunt dis
 finitione opletive non suscipiunt
 magis et minus et ista non bz eu
 dentia nisi supponedo q diffini
 tiua ro non recipit magis et min^o
 sed ro diffinitiva ut supra cñdit
 opletur p istas oratioz q non re
 cipiunt magis et min^o. Tertia
 ratio qua assignat e quia dic q
 ee vnicuiq vnu et idē neq inten
 b

Super.

flonē neq; remissionē suscipiens
ē vñ arguitur sic nihil pōt intēdi
aut remitti in ordie ad illud cui
est idē. Sz iste dñtie sunt idē cū
illis de quo dicūtur eēntialit: g
nō possunt intēdi z remitti in or
dine ad ipā. Sed oritur dif. qz
iste rōnes ita vidētur ccludere i
accidētalib' dñtīs sicut in subā
lib' cū in accidētalib' ita sint idem
genus z dñtia cū illis de qb' p
dicātur sic in subālib'. Dñ qz sic
in subālib' nō est magis z minus
suscipe i ordie ad supiora ita nec
i accidētalib' qz albedo nō pōt eē
magis nec min' color: aut magl
z minus albedo q̄uis subiectuz
possit magis aut min' albū. Et iō
nō fm se sed i ordie ad subiectū
recipiūt ista magis z min' isto°.

Sed a dif. est qz accidētia sepata
fm fidē katholicā in eucharistia
itēduntur z remittūtur z sic ha
betur magis z min' i tali forma
fm se z nō solū in ordie ad subie
ctū. Dñ aut qz licet talia accidētia
itēdātur z remittātur fm suaz
naturā ut sepata sunt a subiecto
nō tñ fm ordiez suū qditaritūz.
fm quē fit pdicatio supioris de i
feriori z istud ē qz hic intēdit ex
cludere. Et sic pz quō redigimur
oēm intellectū i obsecuz xpi ut
vitas naturalis nata a vitate cre
dita nō discordet. Sed remanet
dif. qz tñc eodē mō vñ negari in
tensio z remissio ab illis dñtīs
qz sunt de gnibz accidētiis sic in

illis de genere substantie. Dñ aut
qz vñ ē q̄tū ad rōnes qditaras
tñ qz subāles nō hñt subiectū ad
qd' oparentur ut alie q̄ intēfionē
cōstituūt z qz cōstāt fm suas be
cheitates: iō nō intēdūtur z re
mittūtur sicut ille. .

Vicesimus. P

ē qz qdā sunt dñe diuīsiue genēz
z qdāz cōstitutie spēz. Et adiun
git qz eodē dñtie sunt diuīsiue
genēz z cōstitutie siue cōpletive
spēz ca: eodē. Et si dicatur qz di
cit in pncipio qz dñaz alie sunt p
quas gnā diuidūtur z alie sunt
p q̄s ea q̄ diuīsa sunt. i. diuidētia
specificātur. Forte vult distigue
re inē dñas specificas z alias q̄ di
uidunt ipāz spēz spāliss mā z con
stituūt ipā idiuidua. Sz oritur
dif. si oīs dñe ē diuīsiua generis.
Dñ aut qz nō ille dñe i q̄s diuidi
tur ens añq; cadat i. x. pdicamē
ta ut qñ diuiditur in absolutū et
respectū qz immediate diuidunt
ens qd' nō est genus z cōstituūt
aliqd qd' ē supra oē gen' ut ē ab
solutuz z respectū: z similis ille
dñe p quas nā spēi spālissime cō
trahitur ad idiuidua q̄ nō sūt ge
neris diuīsiue. Sed a dif. ē si oīs
dñtia ē cōstitutia spēi. Dñ aut qz
nō ille q̄ sūt trāscendētes qz ibi
nulla ē spēs nec ille q̄ sūt idiuidu
ales de qb' ē nūc dēm. Et iō cūz
dñ qz dñe sūt diuīsiue genēz z cō
stitutie spēz ē itelligendum de

.Uniuerſalia.

limitatib⁹ i genere ad dñam trāf
cendētiuz: ⁊ de qđitatib⁹ ad dñaz
p̄peratuz idiuidualiū siue dñaz
qđ nō sūt qđitative. Similit̄ dñe p
qđs nā specifica dñitur ad idiu
uidua nō sūt gn̄is diuifine. Ter
tia dif. ē si dñā vltia qđ pōitur i dif
finitioe ouertatur cū diffinito qđ
vocatur specifica. dñ aut qđ sic qđ
cū diffō p̄cedit a magis coibus
ad minus coia si vltia dñā i pl⁹ se
h̄reret tūc tō diffō eēt i pl⁹ qđ dif
finitū eēt i pl⁹. Quarta dif. qđ cū
vltia dñā hois pōatur rōale aut
mortale fm diuerſitatē op. ⁊ tñ
nulla istaz ouertitur cū hoie cū
vltia hoiez bzuta ſint mortalia:
⁊ vltia ipm āgeli ſūt rōales. Dñ
aut neū istaz p̄pe f̄z se accepta
ē vltia qđuis p̄ aliaz istaz circū
loqmur dñaz ſimpliciter vltimā.

Tricesimus pri

mus. P. ē qđ dñā ē qua habūdat
spēs a genere: bō. n. ab aīali pluſ
bz rōnale cō eo. Et iſtud dñm nō
ē ſubitelligēdū qđ spēs habūdet
dñā a genere. i. qđ habūdati⁹ ha
beat eā qđ ge⁹ qđ h̄ itendit qđ ge⁹
ea caret. Nec ē itelligendū qđ ea
habūdat a genere qđ ab eo eā re
cipiat: qđ illā qđ caret nō pōt dñe
S̄z ē itell gēdū qđ spēs habūdat
dñā a genere. i. ſic qđ gen⁹ ipas n̄
bz qđ iſtū ſenſū ſequētia manife
ſtat cū dñc nā vñ hebūt dñas. s.
ipa gnā. Et ut iſte paſſus rediga
tur i obſeqūz xp̄i: iſto mō itelligi

tur illud Saluatori vñ de pha
riſeo ⁊ publicāo: deſcēdit hic. s.
publican⁹ i domū ſuā iuſtificatus
ab eo. i. ita qđ nō ille ⁊ ſic ſpecies
bz dñaz a genere. s. remouēdo eā
Et qđ ge⁹ nō heat dñas p̄batur
i eodē p̄ceſſu qđruplici rōne ibi
tacta. P̄ia ē qđ ge⁹ nihil h̄az ē
ſc̄z dñaz utputa aīal qđ ē gen⁹ n̄
ē rōale nec irrōale. Alioqn cum
ipm icludatur i oī ſpecie ſua: oīs
spēs eēt rōalis aut oīs irrōalis. Et
iō ſi nihil eoz ē nec aliqđ eēntia
li ē eaz bz ſic ē h̄ itētio. Scđ a rō
qđ ſi gen⁹ h̄ret vñ dñaz ead rōe
h̄ret aliā cū ſit ad ipas fm ſe idif
ferēs ⁊ eadē rōe oēs qđ vñ incō
ueniēs tāta multitudiez dñaz i
eadē qđitate icludi. Tertia rō ē
qđ ſic illa qđ h̄itur ⁊ iſtū actu ha
bētur ſimpliciter: ita illa qđ h̄itur i
pō h̄itur tñ f̄z qđ ⁊ nō ſimpliciter
f̄z ge⁹ nō bz dñas niſi i ptate. i. in
pō ſic ideſmiatur ē i pō ad deter
minari ḡ ſimpliciter non bz eas.
Quāta rō ē qđ ſic ex his qđ ſūt n̄
pōt fieri aliqđ ita oppoita n̄ p̄nt
eē circa idē ſimul ⁊ iō cū dñe ſint
oppoſite nō p̄nt icludi i ead ſim
plici gn̄is eēntia. Itelligenduz
tñ ē qđ ex iſto paſſu accipiuntur
duo phica dō. Quoz p̄mū eſt qđ
dñā nō p̄dicatur d̄ genere. qđ ge
nus n̄ bz dñaz aliquā ⁊ tñ ſubie
ctū bz i ſe ſuū formale p̄dicatur.
Scđz docum̄tur eſt qđ ge⁹ nō p̄
dicatur de dñā: qđ ſi p̄dicaretur
de ea ut dō. rōale eſt aīal tunc

uerfioe facta fimplicit̃ aial effz
rōale. Sz oritur dif. qz fupr^o fuit
oifuz q inferiora de fupioribus
aliquo^o pdicatur z fpālir i gnib^o
z oritijz. Df aut q pdicatio i eis
p accis nō ē negada cū accidit
fic aiali effe rōale aut irrōale hic
aut ē intētio de pdicatioe p fe et
eēntiale. Scd^a dif. ē qz rōes hic
affigte videtur cludere ita d p
accis fic d eēnalt qz oppoita nō
poffūt fimul iēē nūero ita p acci
dēs fic p fe. Df aut q lz oppoita
p accis nō poffunt fimul i eē eidē
nūero: bñ tñ eid^o fm fpēz aut ge^o
eidē aut fm fpēz aut ge^o fm rōez
gnis aut fpēi tria nō poffunt fi
mul iēē eēntialiter.

Vicesimusse ^{cun}
^{ous}
p. ē qz dfa ē q pdicatur de pluri
bus oritib^o fpēi eo qz qle fic .n.
cū qritur qd est hō rñdetur aial
ita cū qritur qlis est hō rñdetur
rōalis c^o eo. Sz d hāc diffōez ifta
tur qdrupliciē. Prio qz diffō tō
pdicatur in qd cū ipa fit rō qdita
tiua z tñ dfa ē alia ps tōlis diffi
nitionis. Scd^o qz totū ostitutū
folz seq modū ptis magl variabi
lis qz ostitutū ex otigeti z nccio
ē totū ottingēs z fic fi diffō ostit
ex qd z qli tō erit qlitatia. Ter^o
qz dfa ē de eēntia fpēi fic ei^o ps
ostitutiua z ois pdica^o eēntialis
ē qditatiua z ydēptitas eēntialis
est cā talis pdicationis. Quarto
qz ois qlitaa ē posterior qli cuz

tale eē pſupponit eē: sz dfa ē pōz
fpē cū ipam ostituat q nō d i qle.
Df aut oibus iftis inſtātijz qz lz
dfa fm ſuū modū ſignificadi pdi
cetur in qle qz p nomē adiectiū
expñitur tñ qstuz ad rē ſignifica
tā vē d i nqd: cū ſit formalis ps
qditationis z ipa ptinet ad pñū mo
dū pſeytatis. Sed oritur dif. qz
iſta diffō nō opetit dfe fpēi fpāliffi
me cū ipa nō pdicetur de plurib^o
oritib^o fpē. Df aut q ifta nō eſt
niſi fpēi ſubaltne.

Vicesimuster

tius. P. ē qz fic in reb^o ex mā et
forma ostitatib^o uel ad ſimilitudī
nē pportionēqz māe z forme cō
ſtitutionē hñtib^o: quēadmoduz
ex mā eris ſit ſtatua z ex forma
figura: ſic hō cois z fpālīs ex mā
qdā pportionabilic oſtitit ex ge
nere: z dfa ſic forma totū antez
aial rōale mortale quēadmodū
illic ſtatua c^oeo. Ex quo dco acci
piūt qttuor phica documēta.
Quoz pñū ē q i oſtitutone fpēi
lz ge^o ſit admodū māe qz i pō re
ſpectu dfa z in oritijz ad mo
dū māe: nō tñ ē ppe mā qz diē q
ſe hz ad ſimilitudiez z pportionē
matie: nō q ſit mā. Secūduz do.
ē qz lz dfa ſit ad modū forme: ut
pote qz opatur ad ge^o fic act^o ad
fpēz fic ipz deſinās nō tñ ē ſimpli
citer ei^o forma: qz diē h qz eſt ad
ſimilitudiez z pportionē forme
z nihil eſt ſimile ſibi ipi. Tertium

.Uniuersalia.

do. ē q̄ nulla res exiis in aliq̄ spē
pōt ee simpliciū simplex qz i ea i
cluditur nā specifica q̄ fm hunc
passū resoluitur i ge^o r draz r nul
lū simpliciū simplex ē resolubile i
aliq̄ plura. Quartū do. est q̄ ois
res exiis i aliquo genere ē v̄e cō
posita ex genere r draz: qz q̄cqd
ē in genere nēcio ē i q̄libz ei^o spē
r tale icludit nāz specificā q̄ con
stat ex genere admodū matie r
draz ad modū forme ut h̄ tactuz
ē. Sed oritur dif. q̄re gen^o nō po
nitur vā mā respectu d̄re cū sit i
pō ad ipaz. D̄r aut q̄ ad rōez ma
terie nō suffic̄ possibilitas nisi sit
receptiua: gen^o aut draz nō reci
pit tanq̄ ei^o subiectū matie i sim
plicib^o formis sed d̄re sūt ptes q̄
ditatis eiusdē eidē fūdamēto ad
ueniētes sic disgregatiū nō ifor
mat colorē s̄z ambo ista supficiē
s̄z ordie quodā. Sed a dif. si d̄re
sint v̄e forme. D̄r aut q̄ sic ab ali
q̄bus vñ tot ponūt i quolibz for
mas quot draz. Dicere tñ v̄r q̄
si accipiat̄ forma sicut accipit
plō p rōe q̄ditatiua sic tot sunt q̄
dirates ptiales quot p̄dicamēta i
q̄d. tñ accipiēdo formā sic eā ac
cipit Aristō. p̄lta pte cōpositi
phici sic cōstat q̄ ab vna forma
sumūt̄ multe d̄re sic ab vno in
diuiduo albedis accipiūt̄ oēs
d̄re subordiate in genere q̄lrat̄
Tertia dif. si ista cōpositio q̄ cōpo
nitur ex genē r draz ē i aia n̄ra.
D̄r aut q̄ sic obiectie cū n̄ra itel

lectiua opatio ad eā fmietur et
oia q̄ a nobis itelligūt̄ in pō in
tellectia n̄ra obiectie ponūt̄ r
istud nō ē magnū: qz oia etiā sin
gularia sūt i aia n̄ra. Quāta dif.
si talis cōpō ē i rez nā. D̄r aut q̄
talis cōpō sic ē i aia n̄ra obiectiue
sic ē i rez nā subiectie cū ois scia
realis p̄cedit p̄ diffōnes p̄p̄ q̄d
demonstrādo q̄ nō eēt si cōpō ista
q̄ ē diffinitia eēt tñ in rōne.

Eligimus q̄r.

tua. P. ē q̄ draz ē fm aliquoz af
signationem q̄ d̄rnt a se singula.
Itā fm ge^o nō d̄rnt. Sūm^o enim
nos aialia r irōalia s̄z additū rō
nale sepat̄ nos ab illis: r rōales
sum^o iqt̄ nos r dij s̄z mortale no
bis appositū sepat̄ nos ab illis c̄
eo. S̄z oritur dif. q̄d h̄ itēdit per
deos. d̄r aut q̄ si itelligētias sepa
tas qz cōstat ille nō sūt aialia: r h̄
suppōit istos deos ee aialia q̄dā
rōalia s̄z moze plōnico ponūt̄
h̄ dij aialia q̄dā rōalia r imorta
lia r sempit̄na cōstātia ex aia rōa
li r corpe icorruptibili sic posuit
plō de demōib^o sic motorib^o ut
recitat Aug^o i libro de ci. dei. Se
cūda dif. qz beat^o Grego^o ponit
angelū ee aial rōale sup̄ Marth.
qz sic v̄r potuit itelligē plō. D̄r
qz beat^o Grego^o ibi accipit aial e
quoce sic sensitiu^o d̄r equoce de
aiali r itellectuali. Cū d̄r sapiēs
qz cogitare de sapia sens^o est cō
sumat^o qz sapia pficit itellectuz

Super.

nō sic aut potuit accipere plō aīal
de quo h loq̃tur qz istud aīal po
nit sub corpe ī recta linea p̃dica
mētali. Tertia dif. si plō ponēdo
talīa īcorruptibilia z rōalia erra
bat. Dī aut qz sic fm fidē xpianā
fm q̃ nulla creatura ē rōalis nī
si angel⁹ z hō fm aut viā rōis nā
lis nō vī demonstrabile q̃re nī pos
sit aliqd aliud p̃poni ex aīa itelle
ctiua dīnte sp̃e ab humana nā z
corpe īcorruptibili. Quarta dif.
si rōale qz hic sūtur ē dīa hoīs q̃
ditatiua. Dī aut qz accipiēdo rō
nale fm noīs p̃paz significatiōez
p aptitudie ad rōnādūz nī ē dīa
sz p̃pā passio cū talis aptitudo sit
posterior suo apto nato sūdamē
to. i. subiecto. Si aut accipiatur
rōale p̃ eēntia aīe rōalis sic ē dīa
q̃ditatiua qz illa ē hoīs p̃ncipiūz
cōstitutū. Sz dif. remāet si rōale
ē vltia hoīs dīa. Dī aut qz sic ac
cipiēdo eā mō iā dīo qz vltia p̃fe
ctio hoīs eēntialis ē aīa itellec
tiua z isto mō rōale ouertitur cūz
hoīs: qz put ouēt cū angelis in
rōali tūc sūtur p pō itellectia q̃
nī ē hoīs q̃ditatiua. Sed a dif. quō
pōitur h mortale vltia dīa si rōa
le ē nouissīma. Dī aut qz h por⁹
errauit nō solū fm fidē sz etiā sz
nālē rōalē si itellexit mōtale fōe
vltiaz dīaz hoīs q̃ditatiua tū qz mō
tale est cōe oī aīali z tū vltia dīa
nūq̃ est generi adeq̃ta tū quā
mors z vita sūt opposita z iō cūz
plura sūt viuetia q̃ sensibilia ut

p̃z ī plātis mortale ouenit oībus
corpib⁹ aīalī z sic ī plus ē q̃ aīal
z p dīs nō ē ei⁹ dīa diuīsiua.

Quicesimusquī

tus. P. ē qz dīa ē fm aliquoz dif
finitionē qd aptū natū ē diuide
re q̃ sub eodē genere sūt cōeo. Et
adiūgit p̃sequēdo istā diffōez q̃ i
terius p̃scrutātes z speculātes:
dīam dicūt nō qd libz eoz diui
dentiū q̃ sub eodē sunt genere sz
qd ad eē dūc z qz ei⁹ eē ē ps rei
sic ī exēplificat qz aptū natū eē
nauigare nō ē hoīs dīa sz p̃puz
eius qz nō ē ī qd cōplemētū subā
neqz ei⁹ ps sed aptitudo q̃daz ei⁹
est. Ex quo dicto eliciūtur q̃ttuō
phica documēta. Quoz p̃mum
ē qz diuīsiō gnīs nō solum sit per
dīas eēntiales sz etiā p accītales
sicut cūz dicitur ut exēplificat qz
aīaliūz quedam sunt apta nata
ad nauigandū z q̃daz nō. Et iō
dic qz nō omne quod diuidit ge⁹
est dīntia de qua hic loq̃tur sed
quod ad eē dūc quod est itel
ligendū formalit z non effecti
ue. Secundū documētū ē qz dīa
eo mō quo hic accipitur est pars
rei q̃ cōstituit. Contra illos q̃ di
cunt qz genus z dīntia dicūt to
tū q̃uis alio z alio mō tūc. n.
nō esset dīntia pars cū possz esse
totū alio mō sumptū. Tertiū do.
est qz omnis nālī aptitudo ali
cuius est p̃pria passio eius quia
hic assignat rōnem quare aptūz

¶ Uniuersalia.

natū nauigare nō est dīa sed p
pziū qz nō est cōplementū subēsz
aptitudo eius ut nō cōplemētūz
ad illud qd nō est dīa referatur
z naturalis aptitudo ad hō q sit
ppuzl z tunc eadē rōne oīs apti
tudo. Quartū do. ē q nulla nālīf
aptitudo pōt eē alicuius qditati
ua dīa apti nati qz ppziūz talis
dīa esse nō potest cū adeē nō fa
ciat sed eē ipi iā pfecto adueiat
Intelligendūz tñ qz ex isto vltio
dēo sequūtur q̄ttuor cōclusiones
q̄z. Prima ē qz sensibilitas nō est
dīa cōstitutia aīalis qz fīibilitas
dicat aptitudiez ad sentiendū sic
rīibilitas ad ridēdū cū noīa ter
minata in bilis fm gmatīcos di
cant aptitudiem z nō actū. Se
cunda cōclusio ē qz rōale nō ē dīa
hoīs cōstitutia sed illud cui ipō
sitū ē ad significandū qz sicut rīi
bilitas dic aptitudiez ad actum
ridēdi ira rōabilitas ad actū rō
nādi qui ē actus sic actus ridēdi
Tertia cōclusio qz mortale nō est
hoīs specifica dīa qz dic ipa mor
talitas aptitudinē ad actū mori
endi sic hīnībilitas ad actū hīnīē
di. Quarta cōclusio qz cōgregatīū
z dīsgregatīū nō sunt dīe cōstitu
tiue albedinis z nigredinis quia
cōgregatīū dicat naturalē apti
tudiem nigredinis ad actū sūz
fm qz cōgregare z idē de dīsgre
gatiuo respectu albedinis. Sed
oritur dīf. q̄re oīa ista assignātur
in dīffōnīb⁹ p dīffōnīs cōstitutīnis

Dī aut qz dīe qditatiue rez sūt
nobis īgte: iō circūloqmur eas
p passiōes z sic facimus descri
ptiōes loco dīffōnūz. Sed a dīf.
q̄re nō pō. tur de corporeo z aīa
to sicut de istis ut sint passiōes.
Dī aut qz corporeitas z ipa aīa
sūt pōra suis cōstitutis: z iō sunt
qditiua: n. n. dicūt aptitudiez sz
actū pīūz z iste q̄h dīe sūt oēs
dicūt aptitudiez z ipm pīū actū
cōsequentem.

¶ Vicesimus sext⁹

P. ē qz ppuz qdrīfariā diuidunt
vno mō dicūt ipm qd inē oī con
tento sub spē z non soli spēi sicut
esse bipedez hōi. Alio mō qz nō
omni sed soli sicut eē medicum.
Alio modo qz oī z soli sed non sp
ut canescere in senectute. Alio⁹
qz omni z soli z semp sic eē rīibi
le hōi: nō qz semp actu rideat sz
qz sp aptus natus est ad ridēdū:
z itabīnnibile equo capitulo eo.
Sed oritur difficultas quia pro
pziūz non videtur p̄dicabile dīf
tinctūz a genere cum dīffinitio
generis ei dūciat: p eo qz mobi
le qd ē ppa passio corpīs p̄dica
tur de pluribus dīffōnīb⁹ spē in qd
sic. n. motus dī de altatiōe z au
gmētatiōe inq̄d tanq̄ dīffōnīb⁹
specie ita mobile de alterabili et
augmētabili que sunt eius ptes
subiectiue. Dī aut qz idē absolu
tū pōt eē ppziū p cōpationem

Super.

ad subiectū utpote mobilitas ad corpus: et ge^o i ordine ad sua isfe-
riora sic fuit dē m d accēte. Se-
cūda dif. qz ppuz v^r eē spēs cuz
risibilitas p̄dicetur de pluribus
dñtib^o nūero i qd utpote d hac
et de illa risibilitate. D^r aut q eo
dē mō ē ppuz i hitudie ad subie-
ctū et est spēs p opationē ad isfe-
ora et iō l^z si nt idē fūdamentalit^r
nō tñ idē formalit^r. Tertia dif. qz
ppuz v^r eē d^ra specifica cū dica-
tur de pluribus dñtib^o nūero i
qle sic illa. D^r aut q illud p̄dica-
ri in qle talis d^re itelligitur qd i-
tatiū et eēntiale et nō sic ppziū.
Quarta dif. si ppziū ē accēs. D^r
aut q nō qz tunc nō eēnt nisi qd
tuor p̄dicabilia et frustra foret d
accēs dñtinctū. Et cōfirmatur q
nō opetit ei dñfō accētis inferi^o
ānotāda. Sz ē dif. qz dicūt cōiter
loyci q ppziū manat de gener^e
accētūz fm Boeciūz. D^r aut q
istud est itelligendū q hz modū
accētis i eo qd nō cōducit ad esse
simplicit^r sz aduenit p^o eē cōpletū
Sec^da dif. qz oē illud qd aduenit
p^o esse cōpletū d^r accēs fm coia
phantiūz dēa. D^r aut q ppe lo-
quēdo ipm ppuz nō aduenit quia
pullulat ab itrisecis pncipijs spēi
Accēs aut adueniūt qz nō ex p-
pzijs pncipijs inascūtur qñis ali-
quo mō ppuz cedatur aduenire
Tertia dif. qz dñfictio datur de
accēte ppo et cōi et ista suppōit p-
pziū eē accēs q h est diuissū. D^r

aut q h accipitur large accēs p
oi nō qd itatino nō ppzie ut ifra
dñfinitur. Quāta dif. ē qz qd qd
est aut ē subā aut accēs cū eni p
ista diuidatur immediate: et iō cuz
ppuz nō sit subā p eo q ad simpli-
cit eē nō facit v^r q sit ponendūz
accēs. D^r aut q sic d^ra fducitur
ad ge^o spēi cōstitute p ipaz qñis
si dicatur iqd tale ge^o de ea ita p-
pziū suo mō i eo q pullulat ab i-
tñsecis pncipijs speciei. .:

Quicesimus sep

tim^o. P. ē q accēs ē qd adē et ab
ē pē subiecti corruptiōez c^oz. Et
diuidit ibi accēs isepabile sic est
dormir et i isepabile sic coruo eē
nigrū. Sz d hāc dñfōez instatur
qduplicif. P. qz iūld qd adiacet
circa corp^o ut vestimentū adē et
abest pē subiecti corruptiōez et tñ
nō est accēs. Secūdo qz forma
subālis nō est accēs et tñ adē et
abē matie q ei^o subiectū pē ipius
māe corruptiōez cū ipa mā sit p-
petua et icorruptibilis. Tercio qz
corruptio ē accēs ut cōbustio et
tñ nō adē et abē pē subēi corrup-
tionē. Quarto qz accēs isepabi-
le l^z ad sit tū pōt abē et iō nō pōt
ei opetere dñfinitio accidentis.
Ad pmiū quia corpus non ē sub-
stātia vestimēti et illud adeē et ab-
eē itelligitur per modum sub-
iecti. Ad secūdu qz h accipitur
adesse nō per modum substan-
tificātis sic forma subālis dat eē

·Enniuersalia.

subāntificatū pposito s; p modū
iberētis et dependētis sic accētis.
Ad tertiū q; corruptio ē puatio
et iō nō ē accētis cū rō accētis sit
positiua. Et si dicatur q; trāsmu-
tatio subālis ē positia et tñ ipa nō
adē aut abē pē subiecti corrup-
tō. Dī q; ipa trāsmuta^o adē ouz
forma gignitur ut ppositū et abē
gnātōe opleta sine subiecti cōru-
ptione. Ad qrtū q; ista diffō for-
te vī dari dī solo sepabili accēte
nō tñ v; q; post q; accētis sic diffi-
nit ipm diuidit isepabile et i inse-
pabile. Et iō nō vī posse saluari
ista plōnis diffō nisi p qdā pōz
i. p q; possit oē accētis separi ut il-
le passus redigatur i obsequiū xpi
S; oritur dif. quō redigatur iste
passus i xpi obsequiū iuxta pmissi-
ū. Dī aut q; cū ista diffō nō pos-
sit saluari de oī accēte respectu
agētis nālīz o; accedere q; ab ipsa
nō deuiādo q; agēs supnāle pōt
aliq; i nā pē ea q; eueniūt fm oīdi-
nē nāe utpote separe oē accētis a
subā; fm illā regulā q; i realiē di-
stictis de^o pōt facere p^o sine oīni
posteriori et sic saluabim^o multa
miracula dīne oīpotētie.

Vicesimusoc-

taū. P. ē q; accētis ē qd; oringit
eid; inee et nō iee c; eo. S; hāc
diffōez istatur qdruplici. Prio
q; ista diffō nō vī differre ab alia
pcedēte cū idē sit inee sic adeē et
id; nō inee sic abēe eo mō quo h

sūitur. Scd^o q; cū accētis esse
sit i ee; nō i ee nō pōt cadere i ei^o
diffōe et sic l; oringat in ee nō tñ nō
in ee sic accipitur ista diffō. Ter-
tio q; illud q; necio iest: nō orin-
git cū necim et oringēs ex opposi-
to dīstinguātur: oē aut accētis ne-
cessario iest: g nō origit ipm iee
Quarto q; si iee icludatur i rōe
diffinitia accētis: tūc p nullā pōz
pōit nō inee cū diffinitū sine diffi-
nitōe ee nō possit et tñ opposituz
pōitur fm fidē catholicā ut ille
passus redigatur i obsequiū xpi.
Ad pmi q; i ista nō pōitur pē sub-
iecti corruptionē sic i pcedēti tñ
ipa subitelligitur cū dī eidez q;
vbi subiectū ē id; nō est corruptū
et iō nō vī diffō alia i re l; sit alia i
rōe. Ad scd^m q; cū dī q; accidēs
oringit inee et nō inesse: ista i dīa nō
attēditur in ordine ad accētis qñ
sit idzns adeē et nō in ee s; rōne
subiecti cui pōt inee talis iheren-
tia et nō inee. Ad tūz q; si acci-
piatur h; oringentia ex pte iustē-
tie accētis: tūc accētis pōit nō in
ee sicut tenet fides q; omne cō-
tingēs est possibile aliē se habē
Si aut ex pte subiecti tūc oīne
subiectū pōt esse sine quocūq; ac-
cidente p diuinā potentia ut ista
redigātur in obsequiū xpi. Ad qrtū
dī q; cōiter dicunt istā diffini-
tionē intelligi debere de iheren-
tia aptitudinali et nō actuali et
tūc dicunt q; accidentia sepata
hāt iherentiaz aptitudinalem

Super.

q̄ d̄z itelligi i diffōne ista accētis
 q̄stud tñ nō v̄r valef qz cū d̄r ac
 cidēs adeē uel abeē aut i eē uel
 nō i eē cōstat q̄ n̄ pōt p̄ q̄cūqz po
 tētā nō iēē uel ab eē fm aptitu
 dialem iherētā. iō v̄r q̄ ista n̄ sit
 accētis, diffō s̄z notifica° q̄daz ut
 dicatur q̄ accētis fm q̄ accētis n̄
 pōt eē sine suo subiecto sic nec i
 herēs s̄z q̄ iherēs: s̄z absolute qd̄
 accidit aut iherēs sine subiecto eē
 possit. s̄z d̄itur dif. si phi ista diffō
 nē accētis q̄ datur p̄ i eē reputa
 uerit q̄d̄itatuā. D̄r aut q̄ rōabi
 liter h̄ nō potuerūt qz iherētia
 d̄ic̄ ordiez accētis ad subiectū cui
 iheret: z ordo ē p̄rior suo fun
 dāmto sic respect° suis extremis
 z nullū p̄erī ē d̄ q̄d̄itate p̄oris.
 Scd̄ a dif. si ista diffō data ē p̄pe
 descrip°. D̄r q̄ si h̄ accipiat̄ i eē
 p̄ iherētia aptitudinali tūc ē p̄pe
 descriptio q̄ sit p̄ passioez p̄paz z
 talis iherētia aptitudinalis fm p̄
 missa ē passio accētis. Si autēz
 ista iēē accipiat̄ p̄ iherētia ac
 tuali tūc ē notifica° p̄ illa q̄ p̄ ac
 cidēs iſit. S̄z remanet dif. si phi
 ista diffōez iherētie posuerūt sic
 fides xp̄iana fac̄. D̄r aut q̄ n̄ qz
 nō p̄cepūt possibilitatē istī sepa
 tiōis q̄z ponim° i diuina eucharis
 tia. Et iō istas diffōes retulerūt
 ad iherētias actuales.

Eligesimūfno
 nus. P̄. ē q̄ pōt itelligi coru° al
 bus z ethyops nitēs cādore p̄ter

subiecti cōruptōez c° eo. Et ista
 inducit por° ad declarādūz qūo
 accētia inseparabilia p̄nt ad eē uel
 abeē p̄ subiecti corruptōez fm
 datā diffōez. S̄z oritur dif. qz p̄
 eundē modū possz q̄s itelligere
 hoiez nō eē aīal sic itelligit cōuū
 nō nigrū cū neutru sit in rez nā
 d̄r q̄ nō ē simile qz aīal ē d̄ p̄mo
 ceptu z intellectu hois: z iō nō
 pōt q̄d̄itatuē accipi sine aīali nō
 sic aut de nigredie coruū q̄ n̄ ē d̄
 p̄mario ei° intellectu. Scd̄ a dif.
 qz risibile nō ē de intellectu hois
 z sic pōt hō itelligi n̄ risibilis sic
 coru° nō niger z tūc p̄puz eo mō
 q° accētis aderit z aberit p̄ subie
 cti corruptōez. D̄r aut q̄ l̄z risi
 bilitas nō sit d̄ ei° p̄mario ceptu
 tñ bñ noscitur i eē ex ei° rōne fō
 mali noticia p̄p̄ qd̄. Nō sic aut
 accidēs i separabile: z iō nō pōt sic
 subitelligi cū oppoito. Tertia dif
 ficultas ē qz ista itellēm q̄ itelligi
 tur coru° alb° aut ē v̄a z tūc nō ē
 nigredo accētis inseparabile. aut fal
 sa z tūc nō pōt abeē subiecto sic
 falsa p̄p̄ cū d̄r hoiez nō eē aīal
 D̄r aut q̄ ista subitellectio d̄ q̄ h̄
 loq̄tur nō ē accipiēda de fctō ut
 affirmetur coru° alb° tūc. n. eēt
 falsa cōplexio sed ut itelligatur q̄
 ex rōne sua diffinitiuā nō repug
 nat ei albedo sic ei repuḡt oppoi
 tū p̄a°nis. Quāta dif. ē qz si n̄ re
 pugnat ex rōe sua tūc n̄ erit ipos
 sibile z sic nigredo talis erit sepa
 bilis. Dicitur aut q̄ forsitā possz

.Uniuerſalia.

aliūde repugnare q̄ ex rōne for
mali qz illud tñ nō iueitur vř q
talis ſepatio licet ſit impoſſibilis
p nāz: tñ nō vř ipoſſibilis i hitu-
dine ad cāz p̄mā. Iſtud tñ tranſ-
cēdit p̄hiaz z ſic iſte paſſus redi-
gatur i obſeq̄z xpi ut nō poſſit
vitaſ p̄hica ſine vitate fidi ſaluāi.

Triceſimus. p.

ē q̄ cōe ē oib⁹ p̄dicabilib⁹ iſtis d
plurib⁹ p̄dicari ca⁹ 6. Sz oritur
diſ. Si oib⁹ iſtis p̄dicabilib⁹ ē
aliqd cōe vniuoctū. Dř aut q̄ ſic
vř. s. p̄dicabile qd̄ eſt ſupius diſ-
ſinitū qd̄ ē aptū natū de plurib⁹
p̄dicari. Et q̄ iſtud ſit eis cōe p̄z
qz qd̄ libz iſtoz dř p̄dicabile. qd̄
aut ſit vniuoctū pbatur qz dř de
eis ſm vnā diſſionez. q̄ ē de pluri-
bus p̄dicari. qz h dř q̄ iſta diſſo-
oib⁹ p̄dicabilib⁹ ē coīſ. Scđ a diſ.
qz cū oē cōe vniuoctū ſit ge⁹ aut
dřa rē. qd̄ iſtoz ē iſtud cōe. Di-
cunt aut q̄ p̄dicabile dř ad mo-
dū generis de iſtis. s. p̄dicabilib⁹
ſic genus de ſpēbus z iſta p̄dica-
bilia dřnt ſpē qz q̄rēti de quoli-
bet iſtoz ut ē ſcđ a itētiō qd̄ ē re-
ſpōdetur ouēient q̄ ē p̄dicabile
Tertia diſ. qz ſi iſtud cōe eſt ge⁹
cū iſtud ſit cōe ad gen⁹ z ad alia
tūc gen⁹ erit coīſ ſe ipo z erit cōe
ad oīa alia d̄ q̄ fuit diſſictū ut de
ſperatū. Sz vř dō. qz iſtud cōe
ſe heat p̄ modū generis: tñ p̄pē
ñ ē ge⁹ qz eſt ſup̄i ad ge⁹. imo vř
eē trāſcēdēs ad modū entī qz

circuit oē p̄dicabile z oē gentis.
Quarta diſ. qz accipiēdo iſt d̄ trā-
ſcēdēs iſtud diuiditur i iſta p̄di-
cabilia p̄ d̄ras ſibi cōiūdetel diui-
ſiua z ille adueniētes oſtituūt
aliqd ad modū ſpēi z ſic ſūt i tali-
b⁹ tā z ab iſtis reb⁹ p̄t abſtrahi
vn⁹ coīſ ocept⁹ p̄dicabilis ſic a p̄-
ozib⁹ n̄ trāſcēdentib⁹ d̄ illo coī ſic
arguetur z ſic erit p̄ceſſ⁹ i iſinitū
Dř aut q̄ ab illis trāſcēdentib⁹ n̄
ouigit abſtrahē vřiorē oceptū
ſz ſe ipſis hñt talia illā trāſcēdētē
vitatē: aut oē ocedi i talib⁹ p̄ceſ-
ſū i iſinitū ſic idiuiſiōe oīnui. Sz
remāet diſ. ſi nūer⁹ iſtoz p̄dicabi-
liū ē p̄ ſe not⁹. Dř aut q̄ n̄ ſz ſit
ſuppoit⁹ ab oib⁹ p̄hīs p̄plōez. tñ
declaratur iſti⁹ nūeri euidentia:
qz p̄dicabile aut ē natū p̄dicari i
qd̄ at i q̄le acci⁹ q̄le p̄ oī n̄ q̄dita-
tū. Si i qd̄ aut d̄ diuerſis q̄dita-
tib⁹ z ſic ē ge⁹: aut d̄ diuerſi bec-
heitatib⁹ z ſic ē ſpēs. Si i q̄le aut
i q̄le eēntiale z ſic ē d̄ra: aut i q̄-
le acci⁹nale z tūc aut iſnſecū z ſic
ē p̄puz: at extnſecū z ſic ē acci⁹ſ.

Triceſimus p̄i

m⁹. P. ē q̄ iſta p̄dicabilia hñt ad
iūice vitatē ſic ge⁹ ouēit cū ſpē in
eo q̄ ē p̄dicari i qd̄: z cū d̄ra i eo
q̄ ē dici d̄ plurib⁹ ſpēb⁹: z cū p̄po
i eo q̄ ē eē oīs ad ſpēz: z cū acci-
dētē d̄ plurib⁹ etiā ſpē d̄ntib⁹ di-
ci c̄ eo. Sz oritur diſ. q̄ coīſas ē
iñſ ſpeciem z alia: Dicitur q̄ ſpe-
cies cōmunicat cū differentia in

+ Super +

pdicari dpluribus numero dñi
tibus: et cū ppo d solis numero
dñitibus z cuz accñte i eo q est
pdicari sicut fuit supradcm de oi
bus z dñe q in istis e rara ueni
entia. Scñda dif. que e coitas
inf dñitiaz z sequetia. Dr aut
q dñra coicat cū pprio qz vtraq
de pluribus dñitibus numero z
i quale qd dicitur: z cū accñte:
quia in quale z nō ouertibiliter.

Tertia dif. que est coitas inf
ppriuz z accñs dr q ppuz pdica
tur i qle z accidēs z vtrūqz acci
dētali. i. nō qditatine. Quar
dif. quid ē pdicari i qd z in quale
Dicitur aut q illud dr pdicari in
qd p quod uenientē rñdetur ad
infrogationē factāz p qd ut cuz
queritur qd est hō uenientē re
spōdetur aial. Et pdicari in qle
dicitur illud q uenientē rñdetur
ad infrogatiōez factā p quale ut
cū queritur qualis est hō ueni
entē dr risibilis. Sz remāet dif.
si isti duo mōi pdicādi adequāt
totā latitudīez pdicationis. Dr
aut q sic in ordine ad pdicabilia
qz nullū est pdicabile fm pmissa
quod nō pdicetur in qd uel i qle

Secūda dif. qz quātitas ē ac
cidens substātie z tñ nō pdica
tur de ea in quale nec in qd sed
inquātuz sicut nec relatio istoz
imodoz z sic circa accñs nō sunt
ista imediata. Dicitur aut q ad
stud saluandū est accipiēda in
qle pdicatio p omni nō qditatio

largo modo.:

Tricesimusse

cūdu. P. ē q oia ista pdicabi
lia hñt adiūceez diuerſitatē quia
nō solū hic assignātur eoz ue
nientie sed etiā dñtie ca: eodē.
Sed oritur difficultas q ē dñra
generis ad sequetia. Dr aut q
gen^o differt a spē quia de pluri
bus spēbus dr z spēs nō z a dñra
qz i quid: z a ppo qz nō ouerti
tur cū spē z ab accñte qz eēntia
le. Scñda dif. que ē dñtia a spēi
ad sequetia. Dr aut q a dñtia
differt quia pdicatur in qd: et a
pprio qz illud in quale accñtale
z ab accidēte p idem. Et iterum
accñs pōt eē genus gnālissimū.

Tertia dif. que ē distictio dñe
ad alia. Dr aut q ipa differt a p
prio qz illa de pluribus dñtib^o
spē: z istud de vna spē sola: z ab
accidente qz illa eēntialitē pdica
tur z accidēs nō. Quarta dif.
que ē distictio pprii ad accidēs
Dr q ppuz ouertibiliter pdicatur
de eo cuius ē ppriuz z accidens
nō ouertibiliter. Sed oritur dif. qz
fm pmissa in h est dñtia inf dif
ferentiā z pppm loquēdo de dif
ferentia specifica qz illa in quale
eēntiale z istud in quale accñta
le z sic ppriuz videtur accñtale.
z p dñs erit accñtale d pmissa.
Dr aut q non dr accñtale istud
ppe: nec p ut large accidentale
sumitur pro oi nō qditatiuo. Et

.Uniuersalia.

confirmatur q² p²riū nō d^r p²cedens s^c p²se i 2° mō. Secūda d^r est q² illud q^d ē eēntiale videtur q^d d^ritatuū: d^ra aut d^r eēntialiter q^d d^ritatuū. D^r aut q² ip^a realit^r: et fin eē ē de q^d d^ritate: fin aut d^r cl. i. fin modū p²dicādi ut patuit d^r qualitatiue uel q^dlificatiue.

Tricesimuster

tius. D^r ē q² genera p²ora sūt his que sub se posite sūt d^rntijs p²p² q^d et simul q^dez eas auferūt nō aut simul auferūtur cā eodem. Et adiūgit q² si d^re diuisiue aialis auferātur potest subitelligi subā aiata sensibilis que est aial. Ex q² q^ddem passu accipitur talis regula q² q^dcuq² aliq² duo ista se h²nt q² vnu est posterio^r reliquo: ablato p²ori ncēm est auferri posterius: et posterius potest auferri nō ablato p²ori: q² h² p²pter q^d ponit genus esse p²us d^ra isert q² ablato genere auferitur d^rntia: et tñ ablata d^ra nō auferūtur ge² q² nō posset iserri nisi in virtute regule p²assumpt^e. S^cz hanc regulā itatur q^ddruplici^r. P²rio q² i cātis p²r est p²us filio et tñ filius p²ot esse sine patre. Secūdo ois cā est p²or suo effectū et tñ destru cta cā p²ot effectus remanere sic calor in aqua igne cōst²pta. Ter² q² passio ponitur esse posterior subiecto fin naturā. et tñ ablata passione ncēm est auferri subiectū ut h² ponitur cū ouertatur:

et tñ regula sup² t² q² p²erit ab lato nō auferitur p²us. Quarto cū ista regula applicetur hic ad genus et d^ram cōstat q² sub lato rōa li et irrōali nō remanet aial i rep²nā: aut suboblatis d^rgregatiuo et d^rsgregatiuo nō remanet color. Ad p²mū d^r q² hic nō est intētio de p²oritate t²pis fin q² pater p²ue nit filiū et auroa vespu² sed d^r p²oritate nature q²lis ē int² genus et d^ram. Ad secūdu q² ista regulā intelligi o² fin eēntialit^r: ordiata sic sunt gen² et d^ra: nō sic aut esse ctus et cā vniuoca q² accidit sp² q² talis effectus sit a tali cā. Ad tertiū q² non repug² subiecto ex sua rōne formali existē sine passione cū fin naturā p²existit ei et in illo p²ori sit sine ea cū tota sua rōne diffinitia. Ad quartū q² eo dē mō generi nō repugnat ex sua q^d d^ritate fore sine d^rntia cū p²eri stat ei et in illo p²ori sit q^d d^ritatiue sine ea: p²pter ydēptitatē tñ realē in nō nullis ncōio seq²tur de facto d^rntia. Sed oritur d^ris. quare dicit q² si d^rntie diuisiue aialis auferūtur p²ot subitelligi subā aiata sensibilis que est aial. D^r aut q² ad ostendendū q²o aial in suo cōceptu abstrahit a d^rntijs diuisiuis et oē q^d abstrahit ab alio p²ot itelligi sine illo eē i cē intellectio. Secūda d^ris. q² cū genus non sit de q^d d^ritate d^rntie fin p²missa: ita v² q² d^rntia possit accipi sine ge² nere sic ecōuerso. D^r aut q² licet

c

absolute possit eōc pi rōale sine
aiali p eo q nō est intra ei⁹ qdi
tatē inclusū: tñ descēdendo a sū
mis ad ifima p lineā pdicamēta
lē rectā pntelligitur sp diuisū di
uidētib⁹ suis z sic videtur h loq.

Tricesimus qrtus. P. ē
q genera piacere oz: z formata
specificis dñitijs pficere species
vnde pōra in qd nālīter sūt gene
ra z simul iterimētia z ipis. s. ge⁹
z dñā in emptis iterimūtur spēs
sed in emptis spēs nō simul in
terimūtur. s. genus z dñitia ca?
eodē. Ex isto passu accipiūtur qd
tuor pñica documēta. Primū ē
q ipfectiōe spēs z i ppositiōe: ge⁹
piacet: qd nō est sp intelligendū
ad modū subiecti qz rōalitas nō
īnest aīalitati sicut subiecto sed
aīalitas pīa cet sicut effect⁹ pōr:
ut illuminatio aeris puenit eius
calefactionē a sole. Secundū ē
q in ista ppositiōe dñā i format
genus qd aliqñ pōt intelligi p īnfi
nitentiā formale in ipo ut i rece
ptiuo ut aīatus in corpe qñuis in
aīali z rōali nō ita sit. Tertiū do.
ē q genera sūt pōra fm naturaz
qñ ip e spēs. Et si dicatur qd hīc i
tendit p prius natura. Dñ q qñ
cūqz aliqua duo ita se hñt q vnū
pexigit reliquū: pexigitū est pñs
fm naturaz pexigente. Et si dica
tur ad qd cōgscitur q istud pxi
gat reliquū. Dicitur q qñ vñ ex
sua ratiōe formali repugnat eē

sine alio z nō ecōuerso. Quartū
do. ē q in emptis generibus in
terimūtur spēs z nō ecōuerso
quia dicit q genera sunt īnfi
mētia: s. spēs s; nō simul īnfi
tur. s. ablatiōe spēs. Sed oritur
dis. qz hīc videtur supponere in
emptionē genēz z spēs q ē ipol
sibilis fm pños. Dñ aut qd ipē
loqitur p ipossibile q si īnfinere
tur genus z species īnfineretur
z nō ecōuerso. Aut si loqitur per
possibile ut si dicatur q ista sūt
aribilabilia p diuinā potentiam
qñtuz ad suū eē in actu sic docet
xpīana fides. Secūda dñ ē quia
correlatiua posita se ponūt z p
empta se pñmūt: z genus z spēs
sūt cōrelatiā z iō sicut in empto
genere īnfinitur spēs ita econ
uerso. Dñ aut q vñ ē in qñtū sūt
relatiuā nō tñ qñtuz ad qditatez
absolutaz generis q abstrahit a
natura specifica: z sic itelligit i b
loco. Intelligendū tñ q videtur
hīc accipi argumentū q gen⁹ ē
spēs dñ ant realit: qz in eūdē rea
liter vno pempto pñmūt z reli
quū. Nisi dicatur q vñ ē d fa
cto uel de possibili: nō tñ vbi sup
pōitur ipossibile. s. nō dñt realit.

Tricesim⁹ quin
tus. P. ē q accñtia pñcipalit in
īdiuiduis subsistūt: gnā vero et
spēs nālī pōra sūt īdiuiduis sub
stātie c⁹ eo. Ex quo dñō eliciūtur
duo pñica do. Primū ē q scdē

.Uniuerſalia.

ſubē ſunt pōres ſz naturā q̄ pri
me: qz idiuidue ſubē dñtur ſubē
pme. Generā aut̄ z ſpecies ſubē
ſecūde. Scd̄ in do. eſt q̄ eccl̄tia
p p̄us inſūt p̄mis ſubſtātijs q̄ ſe
cūdis quia dīc q̄ p̄ncipaliē i indi
uiduis ſubſiſtūt. Sed oritur diſ.
quō dicūtur ille p̄me ſubē ſi ſunt
poſteriores: z iſte ſcd̄ e ſi ſūt po
res. Dr̄ aut̄ q̄ iſte dicūtur p̄me
qz quo ad nos p̄us videntur ap
prehendi: cū abſtrahim⁹ vniuer
ſale a ſingularibus: non tñ in ſe.
Secūda diſ. qz accit̄ia p̄ prius
dicūtur in eē p̄mis ſubſtātijs cūz
iſe ſunt natura poſteriores. Dr̄
aut̄ q̄ cū vniuerſalia ſint abſtra
cta z ſm ſe p̄ciſa in eē eēntie:
illa que cōtingūt qualia ſūt accit̄ia
nō poſſūt eis in eē niſi p̄ ut ſūt in
diuiduata z ſic p̄ idiuidua z tūc
ſcd̄ ario qz p̄ aliud. Tertiā diſ. ē
ſi p̄pria paſſio inē p̄us idiuiduis
q̄ vniuerſalib⁹. Dr̄ aut̄ q̄ nō imo
ecōuerſo qz ip̄a inē p̄ ſe ſp̄ei z ſic
p̄ ſp̄ez ouenit idiuiduis. Vñ ſicut
in p̄dicamētis p̄ accit̄is p̄ceditur
ab iſerioribus ad ſupiora ſm p̄
miſſa ita in p̄dicamentis p̄ ſe ecō
uerſo. Cūſus ratio ē qz p̄dicamē
ta p̄ſe inſunt q̄ditatibus i ſua ab
ſtractiōe ſm q̄ ſunt vniuerſales
Quarta diſ. ē qz ſor nō pōt eſſe
albus niſi homo ſit albus z tñ hō
pōt eē albus forte nō albo. Et ſz
regulā p̄ſtatitatis datā p̄us ē eſſe
albi hōis q̄ ſor cū ab ip̄o nō cō
uertatur cōia. Dr̄ aut̄ q̄ ſicut h

hō nō poteſt eē alb⁹ niſi z hō ita
nec homo niſi aliq̄s ſingulari hō
q̄uis nō ſor: z ita ouertitur cōia
ad ſingularia q̄uis nō ad ſortē.

Triceſimū ſex

tus. P. ē q̄ illa que p̄cipant ge
nera eql̄iter p̄cipant cū tñ acci
dentia intenſionē z remiſſionēz
recipiāt cō eodē. Et poſtea adiun
git in ſequētibus q̄. s. cōe ē ſp̄ei
z dñtie p̄cipari equalit̄ ab illis
a quib⁹ p̄cipātur. Et itēz in ſe
quētibus addit q̄ eql̄iter p̄cipi
pantur ſp̄es z p̄pria paſſio ab il
lis a quib⁹ p̄cipātur. Ex quo elici
untur q̄ttuor cōcluſiones. Quaz
p̄ma ē q̄ genera eql̄it dñtur de
oib⁹ ſuis p̄tib⁹ ſubiectiſ qz
dicit q̄ equalit̄ p̄cipātur a ſuis
iſerioribus. Secūda cōcluſio eſt
q̄ eql̄iter dicitur ſp̄es de idiuidu
is ſm eundē modū: qz dicit q̄ i
iſta equali p̄cipatione cōuenit
ſp̄es cū dñtia. Tertiā cōcluſio q̄
dñtia reſpectu ſuoz iſerior hz
talē equalitatē quia in eodē po
nitur hic cōicare cū dñtia. Quā
ta cōcluſio q̄ p̄puz dñt eql̄it de oī
bus ſuis ſubiectis qz ponit q̄ eql̄
liter p̄cipatur p̄puz ſicut ſp̄es
ab idiuiduis. Sed cōtra cōcluſiōes
iſtatur q̄dr̄uor. P. qz hō dñt eſſe
p̄fectiſſimū aial z ſic nobiliori et
p̄fectiori mō p̄cipare aialitatez
q̄ bruta cōtra generis eql̄itatez.
Scd̄ o qz lz lux ſolis z lūe videā
tur eiūſdē ſp̄ei tñ nāl̄it̄ lucē eſſe

Super.

pfectione in sole q̄ in luna cerni-
mus. Tercio q̄ una albedo ē ma-
gis disgregatiua quā alia aut ni-
gredo aggregatiua et sic dīa iēq̄li-
ter p̄cipatur. Quarto q̄ hō vī-
rībilior alēo aut vñū corpus al-
tero mobili⁹ p̄prij eq̄litate. Ad
p̄mū rīndetur q̄ hō est pfectionior
brutis p̄ rōabilitatē et nō p̄ aīali-
tatē: iō ē nobilissimū aīaliū non
tñ in q̄tūz aīalia sunt. Ad scd̄m
q̄ h̄ lux solis sit pfectionior luce lūe
tñ nō fm q̄ditatiā lucis rōnem
specificā sed fm ḡdus māles aut
idiūduales. Ad tertīū q̄ nō est i-
tensior disgregatiū q̄tūz ad q̄di-
tatē disgregatiū q̄ rō saluatur i
quolibet ḡdū s̄z quo ad ḡdū vñū
rōnis sicut dcm̄ est i spē. Ad q̄rtū
q̄ sic vñū corp⁹ ē facilius mobile
aut velocius q̄ reliquū ita i rībili-
tate: tñ ita est vñū mobile sicut
reliquū et tñ rībile itēsiue. S̄z
ozitur dīf. q̄ eo. mō quo ista p̄di-
cabilia ccedūtur intēdi et remitti
puta fm ḡdus idiūduales: cce-
di ōz de accīte et sic negatur de
eis intēsiō et remissio fm rōez for-
malē ita et i accīte. Et tñ h̄ ccedi-
tur accidēs intēdi et remitti qñ d̄
alijs oībus p̄dicabilib⁹ negatur.
Dīr aut q̄ cēta vidētur opari ad
sua īferiora an̄ oēz ḡdū īnfīsecū
ut de eis p̄dicātur et sic nō s̄z ma-
gis et minus. Accīis aut ad subie-
ctū sicut ad posteri⁹ se h̄ns post
oēī intensiōē et iō forte ei⁹ in-
tēsiō et remissio cceditur vbi ne-

gatur de alijs.

Tricesimus sep

timus: P. ē q̄ dīa cōponitur cuz
alia dīa. Rōale, n. ait et mortale
cōpositū ē in subā hoīs. Spēs vō
nō cōponitur spēi ut gignat aliq̄
aliā spēs c̄ eo. Et adiūgit ibi vñū
exemplū multū mirabile qd̄ nō
est credendū fuisse plōis s̄z sup-
additū a por⁹ ad remouendā in-
stantiāz q̄ quedā eq̄ p̄miscetur
asino ad muli gn̄ationē: equus
aut simpliciter asine nunq̄. Ex isto
passu accipiuntur q̄tuoꝝ p̄bica-
do. Primū est q̄ duo actu exīta
possunt occurrere ad faciendum
vñū cōpositū: dum tñ aliqd̄ aliud
vñū sit in pō respectu amboꝝ q̄
cū dīe sint iū actu respectu gn̄is
et genus i pō respectu eaz ut su-
perius fuit oīfīz plures dīe cō-
currūt hic ad faciendū vñū cōpo-
sitū. Secundū dō. nō ē icōueni-
ens si plures forme subāles occur-
runt ad faciendū cōpositū vñū
sicut h̄ ad faciendū vñū eēntiale
cōstitutū q̄ eadē incōueniētia pos-
set adduci de dīfītijs eēntialibus
sic d̄ subālibus formis ut p̄z sub-
tiliter intuēti sic. n. eē ē a forma
ita a dīa. Tertiū dō. q̄ vna spēs
dīa nō pōt p̄misceri alēi ad faciē-
dā vñā mediā q̄litate ab eis spē
distinctaz ut puta albedo et nigre-
do ad mediū colozē et tñ habetur
q̄ isti colozes nō p̄miscētur for-
me i medio s̄z v̄tualit̄ tñ. Quātū

• Uniuersalia •

do. q̄ q̄ttioz elemēta nō pmiscētur ad faciendā vnā mixti forma quam ostat ab eis eē distinctam spē. Et arguitur q̄ in mixto non sunt elemēta formalit̄ q̄ species spēi nō pmiscetur ad aliā species faciendā. Sed oritur dis. quia dicitur q̄ particularis equa cū asino pmiscetur et nō tñ equus simpliciter et tñ locus est a pte subiectiua q̄ si hic equ⁹ aliqd opatur et equus simpliciter. Dñ aut q̄ exemplū illud positiū ibi modicū facit ad ppositū de coniunctiōe dñit̄e cū alia et nō spēi cū alia ad vñū cōstituendū cōpositū et iō modicū ē curandus de appposito porphirij q̄uis regu a plōnica sit vera. s. q̄ vna spēs lō adiūgitur alteri ad faciendū vñū tertiū ita q̄ quelibet species vt ps talis tertiū cōpositi quia ut sufficiētes sic bene asinus et equa eaciunt multum.

Tricesimusoc-

taur⁹. P. q̄ ipmixte q̄dem sūt cōtrarie dñit̄e. mixta vō sūt cōtraria accñia c̄ eo. Sz cōtra istū pas. istatur q̄drupliciter. Primo q̄ cōgregatiū et disgregatiū cum sint dñit̄e coloris cōtrarie pmiscetur in diuersis coloribus quorū viditas minus cōgregat q̄ nigredo et minus disgregat q̄ albedo. Sed q̄ calō et frig⁹ pmiscetur i tepido et iū ē possibile q̄ duo distincta spē pmiscētur q̄n pmiscētur eoz dñit̄e. Tertiū q̄ differentie

accidentū sūt accidētia sed tria accñtia ut hic dicitur pmiscetur q̄ dñi e eoz. Quarto q̄ tria accñtia differūt spē: dñm aut ēi p. sū pcedenti q̄ spēs plures nō cōueniunt ad vñū cōstitutionē. Ad p. mū q̄ talis pmixtio negari non pōt sicut in accñtialibus ē cōcessa et iō videtur q̄ nō fuerit hic intētio nisi de dñit̄is generis substātie que sunt cōtra accñtia distincte. Ad fin q̄ ibi pmiscetur dñe specificē sic ipe nature specificē: tñ nō ita fit in subalibus de quib⁹ ē in pposito fino. Ad tertium q̄ cōcludit demonstratiō. Ad quartū q̄ ista tria pmiscetur nō ut faciant vnā tertiā spēm sed i tepido caliditas et frigiditas que ibi sūt remissa vnumquodq̄ permanz in prima specie nulla specie nulla noua cōstituta. Sz dñtur dis. q̄ nō solū in accñtibus sed etiā i genere substātie corporeū et icorpozeū sic pmiscetur ad cōstitutōz hois ex aia rōali et corpe. Dicitur aut q̄ hic nō ē pmixtio ex dñit̄is trijs q̄ corporeū et rōale sūt dñe subalēnati posite et iō ista nō pōt cadere sub icorpozeo.

Tricesimus nonus.

P. ē q̄ spēs añ subitelligi pōt q̄ accñtia isepabilia: oī inqd eē subiectū ut illi aliud accidat. Accñtia vō ait posterioris sunt generis et aduēcie nature cā eo. Et sic patz q̄ hic loquēdo de

Super.

spēbus et dicitur non refert se nisi ad illa que sunt e genere sube: cū hic supponat spēm de qua h loq tur eē accētūz subiectūz. Et in isto quid ē passu otuētur q̄ttuoz p̄lice vitates. Prima ē q̄ subā ē p̄ior accētū ordine cognitionis q̄z dicit q̄ spēs aī subitelligi pōt q̄ accētū. Et nō oī itelligi q̄ p̄ apphēdatur cū p accētū deue nūnaus ad noticiā subē sed q̄ i ipā noticiā arguim⁹ q̄ ipā ē p̄or. Secūda vitas q̄ subā ē p̄or acci dēte nō solū in eē cognito s̄ etia fm ordiem nature q̄z dicit q̄ oī esse subiectū ut aliqd illi accidat q̄z. s. p̄us est eē q̄ recipere sicut pati p̄supponit existere. Tertia vitas q̄ totum genus accētis ē posterius toto genere subē quia dīc q̄ accētū posterioris sūt ge neris nō inq̄ttuz ponatur vnum genus oīm accētūz cū sint eoz nouē gnā p̄ma s̄ q̄ accipiēdo genus cuiuslibet dati p̄dicamēti accētis illud fm se totūz ē poste rius. Quarta vitas ē q̄ oīa acci dētia sunt ab extrinseco q̄z dicit q̄ sunt nature aduēticie et iste ad uētus desīgt extraneitatē. S̄ o ritur dīf. q̄z sic forma subālis edu catur de potētia matie ita accē tia nālia cū nō creentur et iō vī dentur eque ab intrinseco. Dī aut q̄ q̄z forma subālis educitur de potētia illius cū quo fac idē p̄ es sentia iō magi dī ab intrinseco q̄ accētis q̄ nō ē natū sic idē facere

cū subiecto de cui⁹ pō ēductū.

Quadragesim⁹

P. ē illius figure q̄ arbor p̄or phirij appellatur nō q̄ ista figu ra a p̄or: fuerit descripta: s̄ q̄z ex dictis in isto libro q̄ p̄or vul go nūcupatur ē accepta q̄ talis ē

Substātia

incorporea	corpea
Corpus	
inaiatus	aiatus
Vegetabile	
insibile	fsibile
Animal	
irrōnale	rōnale
Alial rōale	
imortale	mortale
Homo	

Plō. Cicero. Sor. Aristo.

Et ista quidez

figura ut p̄z ad fsuz otiet sex sub alēnatas diuisiōes. Quaz p̄ma ē subē corporea et incorpea: et sub q̄ libet diuisiōe sit vna otitutio di uisi cū diuidente ad illud qd ē in recta liea. Et s̄z h̄ ad declaratōz occurrunt nonnulle difficulta tes. Quaz p̄ma ē si i quolibz alio p̄dicamento posset describi talis figura cū ista recipiat solū genus subē. Dī aut q̄ sic q̄z i oī p̄dicam to ē inuenire genera et d̄ras et spēs fm quoz diuisiōes et otitutio nē sit istius figure subordiatio: et q̄z dīe rep sunt iqtē ut ē fmo vul gatus: iō nō ē facile hāc figuraz

• Uniuersalia.

in quolibet pdicamento describer
Secunda dif. est si in uita subordiati
one pdicabiliu in eodē pdicame
to diuifio generis sp e i duas dif
ferentia tñ. Dicitur aut q ista
vr supponere uita figura q sp di
uidit in duo tñ. Et in isto libro
por^o sequēs plōnez nō fecit aliq
generis diuifionē nisi in dñtias
duas. Et istud cōfirmatur qz pri
uatiue opposita circa illd^o cui na
ta sunt in eē sūt semper imedia
ta et iste diuifiones ut pz iductie
fiunt p opposita puatiue. Tertia
dif. ē qz si sp diuifio generis ē tñ
in duas dñas tñc bruta spē disti
cta nō erunt imediata aīalia ir
rōalia nisi vna spēs tñ cuius op
posita dñā subdiuideretur. Aut
eēnt due spēs tñ et istud vr incō
ueniens. Et cōfirmatur istud tuz
qz eadē rōne in qualitatis pdica
mento color nō posset descēder
in plures coloris spēs eque ime
diate nisi p differētiā gemiatas
et subalēnatiz posita quod vide
tur absurdū. Tū qz directe dñia
sunt nata fieri circa idē eq ime
diate et tunc eē nō possz de albe
dine puta et nigredine qz disgre
gatū eēt vna dñtia tñc opteret
cōgregatū subdiuidi ad pceden
dū ad alias spēs et sub ipa cade
ret dñā specifica nigredinis. Tuz
qz i nūmeris cū sunt ifinite ipēs
oz ibi eē ifinitas subalēnationes
spēz sub diuifionū p dñtias qz
finite tales sp redderent finitas

species et sic cum oēs dñtie sub
alternati posite occurrant ad qdā
tatē spēi spālissime in eadē qdā
te multiplicarētur dñtie in ifi
nitū subalternādo diuifioes. Tū
qz cū sint infinite quo ad nos aīa
liuz irrōnaliū spēs: si aīal sub di
uidendo sic pcedit ad eas aīq
oēs habeātur erunt innumerabi
les sub diuifiones sub alēnatim
posite et sic cū oēs subalternatim
posita occurrāt ad diffōez speciei
spālissime vltima species ad quā
sic deueniretur hēbit innumerabi
les dñas in sua diffinitōe. Et iō
magis videtur cōsonū quod ali
quod genus imediate cadat in
multas species et per oīs q per
multas dñas diuidatur simul.
Quarta dif. ē qz oīa priuatiua sūt
imediate circa aptū natū et iste
differētie accipiūtur ut priuatiue
opposite. Et cōfirmatur qz inter
corporeū et incorporeū circa sub
stantiā nullū est dare medium:
nec int aīatū et aīatū circa corp^o
et sic de alijs. Dñ aut q dñā pua
tiua nūqz pōt cōstituere aliqd
positū: et iō per istas priuatiuas
circūloqmur aliq dñam positi
uā puta p incorporeū spūale q
cōstituit spūm qui forte imedia
te diuiditur in dñas específicas oī
um angeloz. Et ita cū aīal diui
ditur p rōnale et irrōale: irrōale
cōstituit brutū quod forte imedi
ate diuiditur p dñas específicas
oīuz brutoz et nō sic diuiditur sic
d

in ista figura sunt diuisiones subo-
dinate. Quarta dif. est si diuinitas mo-
dum prout explicata per significat a-
liquam formam positivam constituentem spe-
ciem aliquam subalternam aut spiritualissimam
Deus autem quod sic quod quicquid sit per incor-
poreum circulo loquimur de ratione spiritualis
subest que constituit spiritum quod est ge-
nerale subalternum ad omnia in corpalia: et ita
rationale forte constituit brutum tamen
istud non potest se ponere: quod cum quod
libet genus immediate possit diui-
di per unam formam et eius proutationem
tunc operetur diuisione esse generis
solum in duas diuinitas cuius oppositum
fuit declaratum. Sexta dif. est si dea
proutatione nuncupata est per perfectior
positiva aut e converso. Deus autem quod
quicquid illa que tamen se ex parte proutatio-
nis est perfectior sicut illa que circulo
loquimur per incorporeum quod corporeum
eo quod spiritualia corporalibus preferun-
tur: aliqui autem e converso sic aiunt
est perfectius inaiato: eo quod viuientia
non viuientibus sunt meliora. Se-
ptima dif. est si diuinitas minus per-
fecte se habent plures spiritualissimas
sub se. Dicunt autem quod sic quod videmus
quod natura est magis intentata ad multipli-
plicandum minus perfecta sic sunt cor-
ruptibilia: et ideo plures species vide-
tur contineri sub corporeo quam sub in-
corporeo: et plura sub rationali: Tamen non
est ita perspicuum quod plures species sic in-
aiatorum quam aiatorum propter multitu-
dinem plantarum et animalium: nisi forte
omnes stelle de ant species: nec quod maior
sit multitudo plantarum sub insensibili

quam animalium sub sensibili. Et iteque si omnes
stelle et angeli species sunt distincti ut
aliqui putant non videtur tanta multitu-
do species corruptibilium esse. Intelligi
gendum tamen est quod si ponantur imperfecti
ora species esse plura sicut videtur proba-
bile tamen non potest poni uenienter quod
omnes stelle de ant species que videtur ex-
cedere numerum corruptibilium specie-
rum. Et eodem modo tunc non est consonum
omnes angelos esse species diuinitas quia
eorum multitudo videtur excedere
numerum corporalium species. Octava
dif. est si omnes species spiritualissime in tali pro-
dicamento distat equaliter a genere
generalissimo. id est per equelem numerum
deorum subalternatarum. Deus autem quod non
videtur quod si omnes angeli forent eiusdem
speciei ut nonnulli putant tunc dea in
corporea esset dea ultima et speci-
fica. Et confirmatur quod dicunt non-
nulli quod rationale est dea ultima hominis et
tamen constat quod irrationale non est talis alio-
quin omnia bruta forent eiusdem speciei.
Nona dif. cum corpale rationale et spi-
rituale: aut corpale et incorpale
veniunt cum accidentibus eo quod quodammodo
sunt corporalia et quodammodo spiritualia aut
incorporalia quomodo prout ista esse sub
statie differentie diuinitas cum nulla
diuinitas talis exeat sui generis di-
uinitas. Deus autem quod aliud est dicere cor-
porale et incorpale. Et aliud cor-
poreum et incorporeum: quod prima duo
sunt composita subest et accidenti. Alia autem
duo non ponuntur nisi in subest. Et
ideo isto modo corporeum et incorporeum
sunt subest de diuinitas. Logice autem

.Uniuerſalia.

et incorpale nō qz ista circueunt totā entī coitatez. Et dato qz cōporale et spūale poneretur subē dīe diuīſiue: tñ ista nō eēnt in accidētib⁹ vniuoce imo analogice sic sanitas ē in vīna p ordīez ad ipm aīal. Decima dif. cū dīa icor pōea constituat spm et spūs dicatur de deo sicut testatur Saluator nī dñs Xpus. Joh. 4.º. Spūs est deus et p dñs icorpoze⁹ quō ista dīa pōt eē diuīſiua subē qz uenit deo qui nō ē fm theologos in genere subē et dīa diuīſiua generis nō pōt ppetē nisi exītib⁹ i illo genere. Dī aut qz sicut subā accipitur duplici. Uno mō p transcendentī quod ē cōe deo et creaturis coitate qdaz siue vniuoce siue ānologa. Alio mō put ē qd dā pdicamentū determinatuz tñ ad limitata. Ita spūs vno modo ē trāscendens put ē qd cōe deo et creaturis. Et alio mō est gen⁹ subalēnuz subē sicut corpus. Et isto mō dī de eis dīntia constitutūa icorpozei. Et si dicatur qz tūc ē dare duas spūalitates: vnam trāscedentes et aliā exītes i genere. Dī qz cum qñcūqz assignatur dīntie accītales ut bipes hōi: si cut nō est dare duas bipedalitates sed vnā qz est accītalīs et circūloqmur dīntiaz eēntiales per ipam ita cū sit vnica spūalitas in angelo et illa ē trāscendēs et p illā circūloqmur dīntiaz diuīſiua subē nobis īgtaz que ē adiūcta cū rōe

spūalitatīs in creatura. Undeci dif. est si corpus quod ē hic gen⁹ aut species subalēna differt a cōpoze quod ē altera pars ppositi in homine uel in bruto. Dicitur aut qz nō vī quia corpus quod est alēa pars ppositi est substantia corporea cū nō sit in corpea: et ista ē diffinitio generis subalēni. Et confirmatur. Tū quia due perfectiones subāles eiusdē rōis non possunt esse in eodem composito. Tum quia duo corpora nō possunt esse simul in eodez loco. Tum quia trīna dīmensio ē passio etīs corporis quod est passio vtriusqz corporis aut accīdentis scz quantitatis et sic esset homo bis ista dīensione quant⁹. Tum quia discendente anima non manet corpus nisi quod est altera pars compositi aut fuit et tamen illud est substantia corporea qz ē diffinitio ut patuit generis subalēni. Duodecima difficultas quia corpus quod ē pars non videtur essentialiter dici de toto composito cum nullū totum sit essentialiter sua pars et tamen corpus quod est gen⁹ dī eēntialiter dī pposito isto. Dī aut qz genus ē ps eēntialīs spēi sic dīa ut fuit onīuz supius et tñ dī eēnt dī sua spē nō i vltiata abstractionē cū hūanitas nō sit aīalitas: et iōm quadam cōcretione sū coitate et sic i ppet. to tale pposito ut homo nō est corporeitas

Super.

sed bene corpus. Nisi forte dicatur quod illud corpus etiam concretive sumptum est pars. Et dicitur ulterius quod corpus dicitur equivoce de corpore quod est genus et talis pars: et tunc non sunt duo corpora sed due corporis acceptiones tamen non videtur quare utraque non sit suba corporea: non quia constitutiva non videtur in genere per se sed per reductionem ad constitutum: et ideo pars non fit species cum sit constitutum. Tertia de cima diffinitio. cum sit formalis et essentialis corpus quod est genus quod est istud corpus aut materia aut forma aut compositum quod est utrumque: aut compositum quod resultat ex istis. Et dicitur quod non est sola materia prima quia illa per se non est in aliquo determinato predicamento: nec sola forma: quia illa dicitur esse in genere per reductionem cum tamen omnis species per se sit directe in genere: nec compositum acceptum per utrumque simul quia illud non addit ad utrumque nisi respectum simultatis quod non possetur esse in genere subiectum. Et ideo relinquatur quod sit compositum resultans ex istis si tamen istud resultans resultatur aut ab anima rationali et istud videtur impossibile quia anima rationalis est posterior quam sumitur ab anima intellectiva quam corpus in genere substatie et nullum prius resultat a suo posteriori. Aut ab alia forma et tunc oporteret ponere plures formas in homine. Quartadecima diffinitio est si in divisione cuiuslibet generis istorum in divinitas species una divinitas est

perfectior alia. Dicitur autem universaliter ab omnibus quod sic quia ostenditur quod incorporeum est melius corporeo et anima tum melius inanimato et sensibile inensibile et rationale inirrationali. Et confirmatur istud tamen quia omnia que sunt eiusdem generis oportet esse ordinata cum non sunt confusa et non potest ibi universaliter attendi aliquis ordo nisi eminentie qui remouet ab omnibus equalitatez. Tamen quia unicuique competit quantitas virtutis secundum suam rationem formatam cum ex sua ratione formali unum sit perfectius alio essentialiter: et ideo sic quantitates non sunt unius rationis ita nec eorum finitates que sunt virtutis quantitates: sic non potest esse equalitas que inter quantitates species eiusdem rationis surgit cum sit respectus equalitatis. Intelligendum tamen est quod quicquid cadit sub divinitas perfectiori est perfectius quocumque cadente sub imperfectiori quia habet perfectiorem diffinitionem. scilicet ex eodem genere cum perfectiori diffinitio. Quintadecima difficultas cum triplex sit anima secundum philosophum scilicet vegetativa: sensitiva et intellectiva aqua sumitur ista differentia animatum. Dicitur autem quod precise a vegetativa: quia in ista sola et in ista anima materia conveniunt: et per consequens sensibile ab anima sensitiva: et rationale ab anima intellectiva: et ideo animatum adveniens corpori constituit vegetabile sicut sensibile adveniens corpori anima to quod est vegetabile constituit animal.

• Uniuersalia.

Intelligendū tñ q̄ ex isto secū-
tur due cōclusiones. Prima ē q̄
rōnalis aīa nō dat eē istud aīatū
de quo hic loquitur: q̄ rōale ē po-
sterius aīato ⁊ nullū posterius
dat eē pozi. Secūda cōclusio q̄ ta-
lis aīa rōalis nō dat eē aīal quia
p̄us est aīal q̄ rōle sic diuīsiū diui-
dēre. Sextadecima dif. ē si in aīa
tūm quod ē dīa cōstituit vnā spe-
ciē subalternāz sicut aīatū aut des-
cēdit immediate ad multas spēs:
utputa in elemta ⁊ corpa supce-
leſtia. Dicitur aut q̄ nō est nota
vna p̄fectio poſitiua ex pte īaīati
sicut aīa est vegetatiua ex parte
aīati: iō forte immediate descēdit
īaīatūz in plures spēs subalter-
nas puta corruptibiliū ⁊ icorru-
ptibiliū q̄bus nihil appet cōe sub
corpe poſitū. Intelligendū tñ q̄
nō est sic de icorpozeo sic de īaīa
to q̄ oībus incorpeis īuenitur
rō spālītatis poſitiua cōis ⁊ iō in
corpozeū immediate cōstituit vnāz
spēm. Decima septia dif. ē Si aīa
tū dīstīa eēntialiter est p̄fectior
q̄ īaīati: ⁊ p̄ oīs oē aīatūz me-
lius est īaīato: ⁊ tūc plāte erūt
p̄fectiores ut herbe q̄ sint oīa
corpora ſcelestia quod videtur
absurdū. Si aut ecōuerſo inquā
tū foret dīstīa nobilior tunc oē ī
aīatūz eſſet p̄fecti⁹ quocūq; aīa-
to ⁊ sic lapides eēnt meliores q̄
hoies. Dicitur aut q̄ melius est
dicere q̄ herbe sunt meliores q̄
ſidera ſm eēntiā q̄ si diceretur

q̄ lapides p̄cellunt hoies q̄ in
cōpabilis res est vita q̄ ſidera ca-
rent. Intelligendū tñ q̄ ab ista
diuīſione nēcia p̄hi nōnulli vīq;
quaq; p̄clarī poſuerunt corpora
ſcelestia ſōe aīata ut eēnt magl
nobilia. Istud tñ nō admittit th
ologus. Decima octaua dif. qua-
re ita bñ corruptibile ⁊ icorru-
ptibile nō ſunt dīstīe diuīſiue cor-
poris sicut aīatūz ⁊ īaīatūz cuz
oē corpus ſit corruptibile aut in-
corruptibile sicut aīatūz aut in-
aīatū. Et dī q̄ corruptibilitas ⁊
īcorruptibilitas ſūt poſteriōra ta-
libus naturl cū ſint aptitudines
ad actus corruptionis ⁊ in cor-
ruptionis sicut corporis corru-
ptilis ⁊ īcorruptibilis: corru-
ptibilitas ⁊ īcorruptibilitas ſunt
taliū aptitudinū p̄uatiōe. Aīatū
autē est p̄us re aīata: in eo q̄ aīa
vegetatiua a qua ſumitur iſta dif-
ferentia ē rei cōſtitutiua: ⁊ iō cuz
ſint pores dīstīe eis quibus due
niunt iō melius aīatum ⁊ ſuum
oppoſitū q̄ corruptibile ⁊ ſuum
oppoſitū p̄ differentijs assignan-
tur. Intelligendū tñ q̄ corporl
diuīſio per corruptibile ⁊ incor-
ruptibile est diuīſio per paſſiōez
sicut animalium aliud est riſibile
aliud nō q̄ vtrōq; est aptitu-
do ad actum qui accidit nec poſ-
ſunt poni differentie eſſentiales
quia non ſubalternantur anima-
to aut inanimato ⁊ omnes diffe-
rentias eidē eēntialit̄ cōueniētes

oportet eē positas subalternati.
Decima nona dif. est si idē cor-
pus potest eē sub differentia aia-
ti et inaiati. Dī aut qd qdūq; diffe-
rūt genere dnt spē et quecūq;
dnt spē: sit nūero: et cū aiatur
et inaiatum cōstitūt distincta gñā
subalterna sp corpus aiatur et in-
aiatur differūt genere et magis
spē et multo magis nūero: et ideo
idē corp⁹ nūmero nō pōt eē sub
dntijs aiati et inaiati. Intelligē
dū tñ qd aliq dicit qd licet idēz si-
mul nō possit eē sub vtraq; dīa:
tñ bñ successive qd idē corp⁹ nu-
mero successive ē mortuū et vi-
uū et sic aiatur et inaiatū. Istud
tñ nō v3 qd ipossibile ē aliquod i
diuiduū transire de vno genere
ad aliud ge⁹ cū vnūq; sit actio
i genere sic i pmo mō diuidi p se
aiatur aut et inaiatur dicendi ge-
nera cōstituūt. Et iō vī eē dōm qd
corpus mortuū p se nō ē i generē
sic nec maīa cū sit ps eēntialis
cōpositū aut si ē in genere nō nisi i
genere corp⁹ aiati reductie sic
pncipia reducūtur ad gen⁹ toti⁹.
Vigesima dif. si dīa superaddita
generi in tali diuisione sp dnt ab
eo realiter. Dī aut qd qñq; ē idē
realit̄ sit dntia corpeitat aduēi-
ens subē facit corp⁹ in quo ratio
corp⁹is a rōne subē nō vī eē rea-
liter distincta qd cū in realit̄ distin-
ctis pōi sine pōsteriori eē nō re-
pugnat: tunc nō possit tale cor-
pus remanere pura subā ablata

corpeitate qd nō vī. In alijs aut
videtur eē realis distinctio sic cū
aiatum apponitur corp⁹ qd sepa-
ta aia remanet vere corpus. Vñ
cōtat corp⁹ et aiaz in tali cōposito
differre realit̄ et ita ē cum sūbile
additur vegetabili: et idē cū rōa-
nale additur aiali: si iste tres aie
ponātur in eodē distincte realit̄
ut nōnulli putant. Intelligendū
tñ qd fm suam aliquoz corpus
nō ē genus nec aia sic sūpta est
dīa qñis rō gñis sūatur a corpe
et rō dīe ab ipa aia. Vigesima pī
ma dif. est cū dicat Boetii⁹ diui-
dens subām in m. 3 e formā et cō-
positū qd relictis extremis d me-
dio ē agendū cū sit tractaturus
d pdcamēto subē quasi talia ad
istud genus directe nō ptineant
nō videtur qd sit hic curandū de
anima et corpore prout sunt ma-
teria et forma. Et ideo licet diffe-
rentia corporei sit a forma cor-
poris sumpta tamen ipa est effe-
ctus formalis illius forme inquā
tum cōstituit compositū et resultāt
ex talibus. Et eodem modo ani-
mati differentia sit effectus for-
malis ipsius anime ut informat:
et tunc genera et dntie licet sint
a materia et forma pncipiata ta-
men ipsa non sunt genus et diffe-
rentia sed sunt effectus forma-
les qui sunt in illa tertia entitate
resultante a materia et forma: et
sic nō ptinent ad genus p se nisi
cōpositū qñis pncipia pnt rēduci

• Uniuersalia.

Intelligendū tñ est q̄ isti effect⁹
formales diuersi qñq; dātur ab
vna forma sic eadem forma dat
eē corpus ⁊ subā in se viden
tur otere duas rōes formales
sū q̄ q̄libet dat eē pposito cor
respōdens: qñq; dātur a diuersi
formis sicut eē corpū datur a
forma corpea ⁊ eē aiatur ab aia
vegetatia. Vigesima scd'a dif. si
ponēdo talia oia radicari forma
liter in etia entitate resultate ex
materia ⁊ forma si tunc ē necm
ponere ut genus ⁊ oriūtia realiē
distinguantur i aliquo. Dñ aut q̄ n̄
videtur quātūcūq; ibi ponatur
forme realiē distictē q̄ plures
cause realiē distictē possūt ocu
rere ad vñ effectū realiē distin
ctū: ⁊ illa vna tertia entitas fun
dat oēs illas rōes formales ge
nerū ⁊ oriūtiar in subā. Intelli
gendū tñ q̄ istud nō est itelligē
dū de tertia entitate pciali q̄ re
sultat dicitur ex mā ⁊ forma or
ganici corpis: q̄ illa differt rea
liter ab entitatetertia resultan
te finaliē ex mā ipa cū oibus for
mis qualis ē hūanitas a q̄ abstra
hūtur genera ⁊ oriūtie vsq; ad su
prema. Vigesima tertia dif. si p
aliā pōt saluari ydēptitas realis
diffōnis cū diffinito. Dñ aut q̄ si
dñe sint ipse forme utpote corpo
reū sit forma corpis ⁊ aiatur ipa
aia ostat q̄ ista differūt realiter
abiūicē. Et vltius cū diffinitū sit
cōpositū ex istis resultās sicut

formalis effectus q̄ resoluitur i
ista sicut i ptes eēntiales ⁊ esse
ctus ois differt realiē a suis cāis
tunc nō solū ptes diffinitōis abi
uicē: imo etiā diffinitū a tota dif
finitione erit realiter distictū.
Et tunc cū i realiter distictis pū
sine posteriori eē possit diffini
sine diffinito pōit eē sic corpus
⁊ aia sine pposito resultate. In
telligendū tamē q̄ si omnia ista
ponatur radicaliter in tertia to
tali ⁊ simplici entitate ex oibus
pncipiis resultante: tunc pote
runt poni realiter idem quia nō
sicut causa e effect⁹ sed sicut vñ
totalis simplex effectus. Vigesi
ma q̄rta dif. est q̄ dicunt aliqui
q̄ in vno pposito nō est dare nisi
vnicā subālem formā: ⁊ tunc nō
optet tot difficilia multiplicare.
Dicitur autem q̄ ad idem redit
quantum ad ppositū quia tūc
multitudo generū ⁊ differentia
rum: aut accipitur ex parte vñ
tñ forme ⁊ sic cum illa differant
realiter a pposito sicut a suo ef
fectu: tunc diffinitio erit realiter
distincta a diffinito aut sumitur
ex parte cōpositi resultātis ⁊ tūc
habetur q̄ hic dicitur modo. In
telligendum tamen q̄ ista mul
titudine genē ac specierum in or
dine predicamentali non arguit
pluralitatem formarū quia i for
mis accītalib⁹ inuēitur talis mul
titudine vbi ē vnicā fōma simplex
Vigesima. 5. dif. q̄ dicunt aliq̄ q̄

.Super. .

ois ista multitudo generū z dīa
rū ē solū per actū nostre rōnis z
idcirco erga talē multitudiez nō
ē multū laborandū cū entia rōis
ve facili possint multiplicari.
Istud tñ nō valet qz cū i talibus
entibus de facili dēdāt pcessuz
ī īfinitū ita facile forz ass. gre īfīni
ta talia sūt certa. Et cōfirmatur tñ
qz cū oīs distincta noticia īsoluta
ī ge^o z dīaz nulla distincta noti
cia respiceret nisi entia rōis. Tū
qz oīs demonstratio eēt circa ta
lia entia cū accipiat genus z dis
ferentiē ī suo medio. Tū qz omīs
scia foret d talibus cū pcedat ex
demonstratione. Tū qz oīs sermo
ut vī reducitur ad ista quinq.
Intelligendū tñ qd isti qui oīa fa
ciunt p entia rōnis euadūt facili
ter oīa difficilia sed nullā certitū
dīnē asserūt. Vigesima sexta dif.
si diuisio corporis aiati īsensibile et
ī īsensibile est ī dīas eēntiales
sicut corporis īaiatuz z ī īaiatuz
Dī aut qd si quantū ad illud qd
īportat noīa istaz dīntiaz quia
sensibile dīc nālez aptitudiez ad
actū sentiēdi sūt rīibile ad actuz
ridendi: z ī oīs aptitudo fz pze
missa sūt posterior apto nato: nō
pōt eē qdītatīa dīntia sicut cre
atū quod est pūs fm qd īportat
alaz qd illud quod cōstituitur per
īpām. Intelligendū tñ est qd per
sensibile hic circūloquimr aīaz sē
ficiuā sicut supra palatuz datur
intelligi aīa vegetatiua: z ī oī cū dīa

ficiuā sit eē eēntialis ista dīntia
ē reputēda eēntialis. Vigesima
septia dif. si cū diuiditur corpus
aiatuz p sensibile z īsensibile z sē
sibile cōstituit aīa. Si p eundem
modū ī īsibile: aut dīntia circū
locuta p īpā cōstituit aliq ge^o sub
alēnuz. Dicitur aut qd sic. s. plan
ta qz oē corpus aiatuz īsensibi
le ē plāta z oē tale corp^o. s. plāta
est eēntialiter corpus aiatuz ī
sensibile. Intelligendū tñ est qd
cū dicitur planta dicitur ordo ve
getabilis ad nutrimentū terre z
īstud fm se nō dīc aliqd eēntiale
sed ē aliquid apparēs vnde acci
pitur rō gnīs qstū ex īpo augmē
tamur. Vigesima octaua dif. est
qz cū sensibilitas oueniat oībus
corporibus tā corruptibilibus qz
īcorruptibilibus nō vī posse poni
dīntia diuīsiua: cū tam ad aiata
qz ad īaiata se extēdat z nulla
differentia diuīsiua se extēdat vl
tra ambitū sui diuīsi. Dicitur aut
qd sensibile hic est equocuz: quia
pōt accipi actiue quod ē natum
sentire z sic cōtietur sub cōpe aīa
to: nullā. n. res sentire pōt nisi sit
animata. Aut pōt accipi passiue
p eo quod ē aptū natum sentiri
z sic cōuenit oī corpori taz aiato
qz īaiato quēadmodū distīgū
tur sensibilia tra īntellectualia. i.
spūalia. Intelligendū tñ qd ista
sensibilitas passiua nō ē dīa qdī
tatiua sed ppria passio corporis qz
oē corpus est aptū natū habere

• Uniuersalia.

in se sensibile qlitatē p q̄ potest
sentiri ipa tū sensibilitas ut quo
p̄mo ouēit accitib⁹ ut exp̄mur
Vigesima nona dif. ē si i ista sub
ordinatiōe genēz ⁊ d̄r ap̄ semp
īferiora vel posterīōa sūt p̄fectō
ra. D̄r aut q̄ sic qz illa q̄ sunt po
steriora via generatōis sūt p̄ora
ordie p̄fectiōis ut suo loco pate
bit. Et p̄mo oñditur hoc de d̄ra
respectu generis qz act⁹ ē meliō
potētia: i cōfusu aut istoz duoz
p̄ncipioz genus se hz p̄ modū
potētie ⁊ d̄ra p̄ modū act⁹. Se
cūdo de sp̄e respectu generis qz
sp̄es se hz p̄ additiōez eēntialem
ad gen⁹ cū icludat ipāz ⁊ d̄raz: ⁊
oē totū est maius sua pte. Ter
de sp̄e respectu d̄rntie qz d̄rntia
ē ps sp̄ei ut fuit oñsuz. Quarto
de idiniduo respectu sp̄ei qz to
tā rō diffinitiuā sp̄ei icluditur in
quolibet idiniduo ⁊ vltra illud p
qd̄ natura specifica idiniduatur
Tricesima dif. ē si rōale ⁊ irrōale
dinidunt aīal sic d̄rntie q̄ditatie
D̄r aut q̄ sic sensibilitas ⁊ īsen
sibilitas fm̄ illud qd̄ dicūt nō p̄t
eē q̄ditatiue d̄rntie ut fuit oñsuz
ita rōale cū dicat aptitudinē ad
actū rōnandi sic sensibile ad actū
sentiēdi ⁊ nulla aptitudo ut sepe
fuit oñsuz est q̄ditatia nature q̄
ē apta nata cū i eo fūdetur: tñ p
istas d̄ras circūloq̄mur eēnales
d̄ras ut p̄ rōale d̄ram q̄ sumitur
ab aīa īrrelectiua sic p̄ sensibile il
laz que sumitur ab aīa sensitiua q̄

aīe sunt de animati corpis q̄d̄ra
te. Intelligendū tñ est q̄ sicut ri
sibilitas ē aptitudo ad actū ridē
di qui ē accis ita rōabilitas ē ap
titudo ad actū rōnandi q̄ est acci
dens. Et iō sicut risibilitas ē pas
sio ita ⁊ rōabilitas eadē rōne lz
hoc multi timeant p̄dere qz p̄bi
hoc pro exēplo nō posuerunt q̄
uis ccedant q̄ nō potest magis
de risibili q̄ de rōnali ratio assi
gnari. Tricesima p̄ma difficultas
est si i tali dinidōe aīalis in rōale
⁊ irrōnale quelibet d̄rntia consti
tuit speciē suā. D̄r aut q̄ sic cōi
ter quia ista cōstituit aīal rōnale
aut hoīem ⁊ illa brutūz quod est
cōe ad oīa alia irrōnalia ⁊ ista ē
sp̄es subalterna si tñ est sp̄es. In
telligendūz tñ q̄ fm̄ d̄ca coia ge
nus qd̄libet argumētatur ex ali
quo apparenti cōi multis specie
bus sicut ex actu sentiēdi qui est
cōis oīus aīalibus accipim⁹ ge
nus aīalis: ⁊ ex actu vegetandi
genus corpis aīati: qz q̄d̄itates
reꝝ sunt occulte: ⁊ forme mani
festatur p̄ suos actus uel p̄ sensi
bilia queqz. Et quia nō videtur
vni cōe appens omnib⁹ brutis
ut distinguūtur ab hoīe sic oībus
hoībus ut distinguūtur ab rutis
.s. actus rōtionandi: iō nō ita ap
paret tale subaltinūz genus licet
nomē bruti sit eis cōe ⁊ ista cōi
tas potest saluari per cōitatem
irrōabilitatis immediate ad oīes
tales species descendētis.

Super.

tricesima secūda dif. si rōale ē vl
itma hoīs dīa ut hic sumitur. Dī
aūt q non fm viā plōnia in loco
isto qz cōstituit aīal rōale qd pōit
cōe hōi r dijs. In isto tñ errauit
fm fidē xpīanaz: qz nō ponimus
aliquid rōale aīal nisi hoīez. An
geli. n. nō sūt cōpa nec aīalia. ipe
aūt posuit deos ppositos ex cor
poribus icorruptibilibus r aīali
bus itellectiuis. Iō oz dicere q
dñtia ultima hoīs est rōalis et
istud nō solū fm fidez sed etiam
fm rōnez nālez qz nobilissima p
fectio hoīs ē rōalis aīa: r vltima
dñtia sp nt patuit ē pfectissima
Uñ si rōale nō esset vltia opterz
dare vltiorē pfectionē in hoīe et
pstantiorē quod nō videtur itel
ligendū tñ q sic trāsmutatio fac
scire matīaz ita opatio formaz: r
iō cū nulla opatio in hoīe decla
ret formā posteriorē nō vī eē po
nēda. Tricesima tertia dif. quō
rōale pōt eē vltima hoīs dñtia
cū talis sit specifica q debet con
uerti cū diffinito r tñ nō solū ho
mines sed etiā angeli fm vīratez
sunt rōales. Dicitur autē q hic
accipitur aīale p eē aīe rōalis a
qua sumitur ista dīa r sic rōale
est pprīuz hōi: et angelo nō con
uenit r fm istū modū ponitur vl
tima dñtia. Intelligendū tñ est
q accipiēdo rōale fm se nō circū
loquendo aliud istud ē cōe hōi
r angelo: r sic ē passio subē itel
lectualis r nō dīa qdītatiua: qz

sic dicit nālem aptitudiez ad re
cipiendū actū rōnis. Tricesima
quarta dif. quia in isto arboze
porphīrij ponitur mortale sicut
vltima hominis dñtia r nō rōa
le. Dī aūt q in h errauit por nō
solū fm fidē sed etiā fm natura
lē rōnez. Tū qz mortale se habz
in plus q aīal: cū oē aīal sit mor
tale r multa moriūtur q nō sūt
aīalia. Tū qz oē corpus aīatum
est mortale r tñ dñtia vltia spe
ciei spālissime nō pōt attingere
ad cōitatez alicuius generis sub
alterni. Intelligendū tñ q mor
talitas ē ppria passio corpis aīa
ti qz cū dicat nālez aptitudinem
ad moriendū: oē corpus aīatur
est aptū natuz mori. Tricesima
qnta dif. ē si aīa rōalis a qua su
mitur ista dñtia dat eē corpē
r aīatur r aīal cū cōtineat totum
hūanuz pposituz vīualit. Dicunt
aūt aliq q sic quia rōale oīa alia
cōtinet in virtute. Istud tñ nō vī
posse stare. Tum qz cā formalis
vltia nō pōt eē cā sui pōris: cum
oīs effectus vniuersalis sit poste
rior sua cā: eē aūt aīal r aīatum
corpus r corpus ista oīa sunt p
ora rōali eē et iō illud a quo sūt
tur ista dñtia: non potest dare
talia eē. Tum qz oīs cā formalis
ē d eēna sui effect⁹: qz cā forma
lis in genere subē non est cā sui
nec materie q solū ppositi cū plu
ra nō sunt in genere subē r tñ oē
ppositi eēntialit includit formā

.Uniuerſalia.

¶ In eē constituitur s; aia rōnalis
nō pōt eē de eēntia istoz: g non
pōt eē cū formalis eoz mior aut
i toz pbatur. Tū qz eē aial esset
nobilis eē rōali cū includēs sit
pfectius icluso. Tū qz si anima
rōnalis itaret qditatē aialis: oē
aial esset rōale quia qñcūq; aliq
sunt eiusdē rōnis: qñquid icludi
tur q litatiue in vno z i reliquo.
Aialitas aut est eiusdē rōnis fm
genis i oibus spēbus animalis.
Intelligendū tñ q si oēs forme
ocurrunt ad constituendū vltiatuz
oppositū: tunc quelibet dat eē s; z
illā rōez q in se formalit habet.
Trigesima sexta dif. ē si dñtia ir
rōnalis circa bruta aut illa p q
illā circuloqmur est pfectior i eis
q dñtia sensibilis. Dñ aut q sic
quia oñsus fuit q inferiora semp
sunt pfectiora supioribus. Ist d
tñ vñ nō posse stare. Tū qz sūma
pfectio hois ē aia intellectiua ita
sūma perfectio bruti videtur aia
sensitiua a qua sūmitur differen
tia sensibilis. Tū qz cū opatio facit
scire formā z melior opatio me
liorē formā: nō. n. scimus itelle
ctiua ē meliorē sñtiua. nisi qz
intelligere melius ē q sentire.
Dñ aut q sensitiua vñ eē nobilissi
ma qdā pfectio bruti. Tum quia
i brutis dñtibz spē dñt ista aia
spē: idcirco ipa fm rōnez specifi
cā i quolibet bruto ē pfectior se
ipa sub rōne cōi p irrōnale autēz
circuloqmur illā rōnez specificā

aut p aliud sub irrōnale otentum
Intelligendū tñ q si irrōnale n
constituit spēm ut fuit positū supra
tunc nō est pfectius sensibili sed
tunc ille dñtie specificē in quas
immediate cadit aial ex pre bruti
sūt pfectiores ut patuit. Trigesima
septima dif. qz si aia sensitiua in
quolibet bruto otinet duas rō
nes formales. vñ fm fm qz dat
eē sensibile quod ē eā aial: z aliā
fm qz dat eē specificū cuiuslibet
bruti: pro eo q aia sñtiua i bru
tis est vltima z optima perfectio
tunc anima sensitiua in bruto erit
multo pfectior q in hoie cui nō
dat nisi eē aial: cū eē specificū ei
detur p aiaz intellectiua: Dicitur
aut q ista rō nimis vzget z cogit
nisi dicatur q aialitas bruti z ho
minis sūt diuersaz rōnum eo q
latent equocationes i generib;
z istud ē tollere gen. Aut dica
tur q aia sñtiua z intellectiua sunt
idē in hoie: z ē ta nobilis aia sñ
tiua sic intellectiua. Istud tñ non
vz qz tunc aia sensitiua constituat
aial z oia aialia oueniant in rōe
generis: tunc aia intellectiua eēt
de essentia ois aialis. Et itē hō
in rōne generis foret pfectior q
brutū in rōne specifica. Intelli
gendū tñ q magnū argumentū
excellētie aie sñtiue in bruto eē
videtur q multū bruta in nobil
iori sensu puta visu excellūt hoiez
tñ melior potētia ē imaginatiua
imaginatio q ē in hoie sp excellūt

d

Super.

Trigesima octava dif. ē si hō ōhi
tur ad indiuidua in vltia diuisione
istius arboris p aliq̄s d̄as. D̄r
aut q̄ sic p d̄ntias indiuiduales
q̄ dicuntur becheitates qz cū ista
indiuidua oueniāt i sp̄e r differūt
numero: o3 in eis esse illud p qd̄
oueniūt r i istud ē nā specifica et
illud p quod distiguātur r i istud
ē d̄a indiuidualis que d̄ntia ut
patuit ē illud p quod illa q̄ sunt i
eodē generē abiūicē distiguūtur
Intelligendū tñ est q̄ iste d̄ntie
nō sunt q̄ditatie: qz indiuidua
eiusdē spei nō sunt distincta eēnr
r a priori sed a posteriori tñ est
distinctio nature specificē. Trige
sima nona dif. ē si iste indiuidua
les d̄re sunt pfectiores q̄ d̄ntie
specificē ut s̄ fuit d̄m q̄ i tali o3
d̄ne eiusdē generis sp̄ inferiora
sūt pfectiora: r illa q̄ sunt poste
riora p̄oribus. Istud tñ stare nō
pōt i pposito. Tū quia eēntialia
r q̄ditatiua i quolibet genere sp̄
sunt p̄iora. Tum qz vnū indiui
duū aliud posset excedere i d̄a
indiuiduali sicut vna albedo alia
quare maior eēt iste excessus p
fectiōis q̄ ille: quo excederz vna
species aliaz: puta albedo nigre
d̄nē q̄to entitas excedit in quo
excederet foret pfectior q̄ nō v̄r
Intelligendū tñ est q̄ illa r̄gula
sup̄ius assūpta q̄ posteriora sp̄
sunt pfectiora r inferiora est ifal
libilis in q̄ditatiuis rōibus. Isti
aut differentie ut patuit nō sunt

q̄ditatie. Quadragesima dif. est
qz fm ista videtur q̄ indiuidua
possint diffinire diffōne p̄p̄ia ac
cipiendō sp̄em r illā d̄am indi
uidualē sicut species diffinitur p
genus r d̄ntiam specificam. Et
tunc eodez modo de indiuiduis
poterit eē sciētia p̄pter quit. Tū
fm plōnem de ip̄is non poss̄t fie
ri disciplina. Dicitur aut q̄ ip̄a in
diuidua nō sunt p se diffinitina p
eo q̄ idiuualis p̄petas nullā dicit
q̄ditatem nec q̄ditatiuā pfectiōz
r sic nec scia de eis eē pōt. Intel
ligendū tñ est q̄ sp̄es dicit totaz
eēntiaz indiuiduoz p eo q̄ indiui
dua nō addūt ad sp̄em nisi bec
heitatē que nullā dicit q̄ditatem
nec p d̄is diffinitinā rōnez. Sed
remanet dif. qd̄ p̄ficiūt oia ista
difficilia ad redigendū oēz intel
lectū in obsequiū x̄pi. D̄r aut q̄ cū
in 3° m̄iaz volum^o tractare d̄ vni
tate nature hūane x̄pi ut extolia
mus sue incarnatiōis misteriu3
o3 nos scire qd̄ genus qd̄ sp̄es et
d̄a: ut videam^o in quo genere r
sp̄e ip̄m collocabimus r ut circa
talia sciamus dissoluere versuti
as phoz p ut se erigunt ifideles
ad icarnatiōis mysteriū ipugnā
dum.

Finis.

¶ Predicamenta.

Secundo

occurrit liber
predicamentorum
Aristotelis. In
cuius exordio
Primum passus

est quod equoca dicuntur quorum nomen
solum commune est et secundum illud nomen sub
stantie ratione diuersa ut animal homo et quod
depingitur cum primo. Sed in hac
diffinitione illustratur quadrupliciter. Primum
quod illis que sunt de predicamento
vno non potest solum commune esse: cum
eis conueniat una ratio communis generis
et tamen ibi sunt multa equoca. Secundo
quando nullis rebus potest esse solum
nomen commune: cum omnia que sunt res con
ueniant in eterne ratione et sic ista dif
finitio non potest aliquibus conuenire.
Tertio quod solum ponitur esse causa equo
ca respectu eorum que generantur
et corrumpuntur et tamen conuenit cum eis
non in solo nomine sed etiam in corporis
ratione quod est genus subalternum.
Quarto quod ista vox domus signifi
cat multa: cum domus non sit unum
per se aut aceru: et tunc ista mul
ta conueniunt in isto nomine solo et tamen
istud nomen non ponitur eis unius
cum. Ad primum dicitur quod illa que sunt equo
ca in predicamento subeunt ut canis
animal latrabile et pisci fideri quorum
quodlibet dicitur canis licet sit ali
quod commune uniuocum propter nomen: non
tamen secundum illud nomen sed sub ratione
subeunt uel corporis: et ideo additur in dif
finitione equoci et secundum illud nomen

ratione sube diuersa. Ad secundum quod in
talibus sit quod commune secundum rem uel secundum
nomen entis: non tamen secundum illud in quo
ponitur equocatio nominis. Ad tertium
quod solum notet ista inquantum est
corpus sed secundum rationem propriam in qua
nulla habet coitatem uel conuenientiam
cum eis et ideo dicitur causa equoca. Ad quartum
quod non dicitur equoca vox communis multis
coitate partiali sicut domus sed con
tate totali quoniam illa vox attribuitur
tota cuiuslibet illorum sicut canis. In
telligendum tamen est quod quatuor prout sunt
species equocationis quousque ponantur
coiter nisi tres. Quarum prima est quod
unum nomen equum significat multa
sicut canis animal latrabile piscis et
celestis sidus et tale dicitur equocum
a causa quod casualiter idem nomen talibus
est impositum. Secunda species quod dictio
equoca significat unum proprium et re
liquum transumptiue sicut id quod
est ridere significat proprium actum hominis et
transumitur ad florere. Tertia spe
cies quoniam una dictio significat multa ex
significatione sicut episcopus aliud deno
tat ut est notatum pluralis et aliud
dat intelligi ut est genus singularis.
Quarta species quoniam una dictio est sic com
munis duobus ut unum conueniat ei
us significatio per se et alii per attri
butionem ad illud sicut cesar dicitur
de principe per se et de eius imagine
in attributione ad ipsum. Et iste mo
dus equocationis est in animalis picto
et uox quod pictura non dicitur animal nisi
in ordine ad illud quod est sub animalis
ta sensibilis et iste modus est similis

Super.

trāsumptioni: Quis hic nō ponitur trāsumptio. Sed oritur dif. ad q̄ istarū spēs reducūtur simplex et fm qd ut cu3 hō dī ē iuoce de hoīe uiuo et mortuo. Dī aut simplex et fm qd itelligūtur duobus modis. Aut qñ fm qd dicitur di minute siue substractiue sic in pposito: et sic ē q̄rta spēs qz hō mō tuus nō dī hō nisi i attributione ad hoīez v̄m. Aut qñ fm qd accipitur p̄tialiter: sic albus dentes fm quid dicitur albus. Et istud non est equiuocum sed vniuocū l3 p̄tialiter.

Secundus. P.

ē q̄ vniuoca dītur quoz nomē cōe ē et fm illud nomē eadē subē rō ut aīal hō bos. c. p̄mo. S3 dī hāc diffōnez instatur q̄druplici? Primo qz q̄buscūq; ē aliqd nomē cōe et eis coīs rō illius noīs eē videtur: cū q̄buscūq; ē cōe dif finitū sibi ē coīs diffō que l3 noīe rōnis significatur et sic fm hanc diffōnez vniuoci: omīe nomē cōe erit vniuocū. Scd'o qz nomen aīalis ē cōe vniuocū ad hoīem et ad brutū et tñ diffōnes istoz sūt dīe sicut a cōtrarijs dīntijs date Tertio qz rō subē nō inuenitur in accētibus et sic cu3 non sit ibi idēp̄ritas rōnis subē ibi nō pōit eē vniuocatio. Quarta qz idīni. dua elusdē spēs nō p̄t hīe rōnē subē nisi eandē et tñ qñ dī de duo bus vnū nomē p̄puz nō dī vniuoc

ce sic in Iohē baptista et euāgeli sta. Ad p̄mū dī qz l3 in noīe eq̄ uoco idē nomē et eadē noīs rō p ut nomē ē p̄s orōnis cūeniat eq̄ uocatis nō tñ vna rō significata p nomē de qua ē hic intētio: et iō in ista diffōne dī qz rō subē ē ea. dē: et nō sit mētio de noīs rōne. Ad scd'm qz nō o3 vniuocatoz rōnes p̄pas eadē eē: sufficit aut qz fm illud nomē cōe hēant eā. dem rōnez cōez sic bruta hēant eandē rōnez in aīali. Ad t̄tiū qz hic accipitur i hac diffōne rō sub stātie p q̄ditatiua rōne in quocū qz genere repiatur accepta subā p eētia uel q̄ditate. Ad q̄rtū qz indiuidua talia hīnt qdē vnaz rōnez fm nomē sue spēs sed nō i quantū noīa p̄pa sunt eis coīa: nisi forte aliquod accidens. Un sic appellētur sit eis cōe et tūc fo ret vniuocatio in illo accēte sic duo Iohēs in grā fuerūt eq̄les Sed oritur dif. si oīs p̄dicatio aut ē vniuoca aut equoca: Dī aut qz nō qz cū dī for. albus albū istud nō est vniuocū nec equocū qz in cuiuslibet istoz diffōne ponitur citas noīs et hic nulla est coītas cū dicitur for. ē hoc albū aut for. est hic hō. Scd'o qz si oīs p̄dicatio in qua est nomē plurib' cōe ut cuiuslibet possit assignari sunt ista imediata ut omnis talis p̄dicatio sit vniuoca uel equoca. Dī aut qz sic qz quoz diffōnes v̄antur p imediatas cōtraria illa

+ Predicamenta.

sunt immediata. Diffōnes autē isto
rū dantur p̄ immediata contraria pu
ta p̄ idē et diuersū q̄ vbi idē no
mē et eadē rō ibi ē diffō vniuoca
tionis: vbi idē nomē et alia rō ibi
equocatiōis diffō g̃ diffinita ime
diata. Tertia dif. q̄ aliq̄ iter ista
ponūt mediū illud cōe quod vo
cant analogū siue ābiguū. Istud
tñ nō est intelligibile q̄ inf̄ p̄ua
tiue opposita cū includāt d̄dictō
nē eēntialiter nō est mediū assi
gnare circa subiectū natū. Nūc
aut vnum et multa sunt p̄uatiue
opposita. et iō nullū pōt esse cōe
nisi fm̄ vnā rōnez et sic vniuocū
aut fm̄ multas et sic sub diffōne
equoci. Et iō nō videtur q̄ aliq̄s
possit euadere saluatis istis diffi
nitionib⁹ vñ illi curāt subterfu
sere apponūt ad diffōnem quod
eis placet. Quarta dif. si ānolo
gia pōt eē media inf̄ vniuocatōz
et equocatiōez. D̄r aut q̄ quedā
ē ānologia in qua d̄r vñ de duo
bus fm̄ attributōez vñ ad alēm
sic sanitas de vīna et de aīali et
talīs ānologia cadit sub equoca
tione ut fuit d̄nsuz. Alia q̄ f̄z p̄us
et posterius sicut ens de subā et
accēte et talis videtur caderē sub
vniuocatiōe q̄ p̄us et posterius
nō variāt cuiusq̄ rōnez formale
et sic istoz nullū ē mediū iuenir.

Tertius. P. ē

q̄ denoiatiua dicūtur quecunq̄
sūt aliquo solo d̄ntia casu et fm̄

illud nomē habent appellationē
ut agmātica gramaticus ca. 20.
Sed oritur dif. si denoiatiua hic
distinguantur cōtra vniuoca et eq
uoca. D̄r aut q̄ nō cū illa ut pa
tuit sint immediata vñ q̄q̄ deno
minatiua sunt vniuoca sic r̄isibi
le d̄r vniuoce de indiuiduis hoīs
et tñ denoiatiue ut vult expresse
plō in sophiste: q̄q̄ aut sunt eq
uoca ut cū albū d̄r de albo i voce
et albo in corpe et sic patet q̄ nō
d̄d̄nid̄tur illis. Secūda dif. si p̄
dicata eēntialia sunt denoiatiua
D̄r aut q̄ sic cū oēs d̄ntie p̄di
centur denoiatiue et adiectiue:
ut rōnale et sensibile que oīa sūt
eēntialia. Et iēm diffō eēntialis
quantū ad d̄ntias denoiatiue
p̄dicatur ut cū aīal est subā aīata
sensibilis et hō est aīal rōnale mō
tale. Tertia dif. est si in p̄dicatis
eēntialibus que dicūtur in quid
puta que sunt in recta linea est
p̄dicatio denoiatiua. D̄r autē q̄
sic substantiue licet nō adiectiue
q̄ ab aīalitate d̄r aīal: et ab hūa
nitate hō fm̄ d̄ram casus sic suo
modo ḡmaticus. Et cōfirmatur:
q̄ oē quod nō ē vltiue abstrac
tū: ē aliquo mō d̄cretū. Quarta
dif. q̄ p̄dicatio q̄ditatiua et deno
minatiua videncur distingui ex op
posito et iō cū iste sint recte q̄di
tatiue nō videtur denoiatiue. D̄r
aut q̄ illa q̄ditatiua q̄ fit i abstra
ctione vltiata: sic cū d̄r eq̄nitas ē
tñ eq̄nitas distinguitur oīno 3

Super.

denotatiua n̄ illa q̄ fit p̄ aliquē
cretōez sic cū d̄r hō ē aīal: c̄ cre
tionis signū ē: qz ista nō ē vā hu
manitas ē aīalitas z ista q̄ditati
ua pōt etiā distigui d̄ denotatiua
adiectiue factā nō subī āritiue.
Sed remanet dif. q̄re i p̄dicatis
eēntialib⁹ fit talis denotatiō cuz
sūt id⁹ eēntialit̄ p̄dicatū z suū sub
iectū z idē nō denoiēt se ip̄m. D̄r
aut q̄ in t. lib⁹ fm q̄ patuit i so
phiste supius ē ps eēntialis sui i
ferioris z nō idē oīno: z ps de to
to nō pōt dici nisi fm aliq̄ denoi
natōne itelligatur qz nullū totū
ē sua ps q̄uis sit habēs illā p̄ez
iō aīal nō ē aīa sz aīatū. Secūda
dif. ē si in p̄dicamētis accitū ac
cipitur intellecta talis denotatiō
sic posita ē in illis q̄ sunt i p̄dica
mēto subē. D̄r aut q̄ sic eadē rō
ne qz vbiq̄ gen⁹ z d̄ntia sūt sp̄ei
pres eēntiales vñ in q̄litate licet
albedo sit color: tñ albedineitas
nō est coloreitas i vltia abstracti
one. vñ est sp̄ intelligēda denoti
tiō fm rē licet nō exp̄meretur sz
vocē. Tertia dif. ē qz sicut albū z
coloratū d̄ntur eē creta ita al
bedo z color d̄ntur eē abstracta
z tñ abstractū nō ē denotatiū.
D̄r aut q̄ vñ ē q̄ est abstractū
vltiata abstractiōe: tale aut nō ē
albedo: imo ip̄a ē mediū inf vltia
te cretū qd̄ ē albū z vltiate ab
stractū qd̄ ē albedineitas z per
oīs aliq̄lī abstractū z aliq̄liter
cretū. D̄r tñ simplex abstractū

qz abstrahit a subiecto. Quarta
dif. ē si aliq̄ p̄dicatio q̄ditatiua pōt
eē vā in vltiata abstractione. D̄r
aut q̄ lz istud nō videatur i p̄di
camētis: tñ bñ in trāscēdentibus
qz rōentis vltiata abstracta vñ
dici de oībus: p̄ eo q̄ oēs q̄dita
tes sunt quedā entitates nisi fiat
abstractio p̄ secūdas intēctiōes
ut cū d̄r q̄ rō formalis hūanita
tis nō ē rō formalis entitat̄. Sz
reueritur dif. si inuenitur aliqua
q̄ditatiua p̄dicatio in oī abstractione
vltiata. D̄r aut q̄ sic q̄n idē
oīno d̄r de se ip̄o ut cū d̄r q̄ eq̄ni
tas ē eq̄nitas uel hūanitas ē hu
manitas. Alioq̄n vbi p̄dicatū et
subiectū sunt aliquo mō disticta
nō pōt vñ de alio affirmari i vlti
timata p̄cisione cū vltiata p̄cisio
fiat i eo solo i quo distigūtur z sz
tale fit remotio z nō aff. matio.

Quartus. P. ē

q̄ eoꝝ q̄ d̄ntur de subiecto: alia
qd̄ fm c̄plexionē d̄ntur de sub
iecto ut hō currit. Alia sine c̄ple
xione ut hō c̄ eo. Et in seq̄ntib⁹
adiūgit q̄ illa q̄ nullā c̄plexionē
dicūtur nec vera nec falsa sunt.
Ex istis aut fit c̄plexio affirmati
onis z negatiōis i q̄bus c̄sistit vī
tas z falsitas vñ dic̄ q̄ oīs affir
matio ē vā uel falsa. Sz i istam
vniuersalē hic datā istatur q̄drū
pliciter. P. qz oīo ip̄atiua pōt fi
eri affirmatiua uel negatiua z tñ
nō ē vā aut falsa. Secūdo qz idē

.Predicamenta.

oportet. Ter: qz id d subiecta
qstū ad aīis: qz cōis pīnet ab idī
catuaz. Quarto qz id d īfinitia
ut cū r f nō ēē. Dī aut oīb⁹ īstīs
qz ītēio fuit Arīsto. loq de affir.
matīōe ppōis nō c⁹ cūqz orōnis
sola aut orō īdicatīa ē ppō: r iō
sola sīgt vīm aut falsū. S; oritur
dīf. qz h dīc qz īplexa nō sūt vā
r tū ipa sūt entia: cū ens r vīm cō
uertātur. Dī aut qz vītas duplici
ter acci pōt. Uno⁹ put dīc ordīez
rez ad ītellectū fm qz īpe sūt ītel
ligībiles r sic vītas ē passio entis
Alio⁹ put dīc hītudīnē vīm⁹ cū ad
aliū ī plexīōe r sic cū fm se sūptī
vītātē nō hīnt qz talis vītas non
est ad se sed ad aliud.

Quintus. P. ē

qz eoz q sūt: qdā dicūtū d sub
iecto r nō sūt in subiecto sic hō
dī de subiecto ut de aliquo hoīe
r ī subiecto nullo ē: Alīa ī subie
cto sūt r nō dītur de subiecto:
sic qdā gmatīca ē ī aīa r nō dī d
subiecto. ī d īferīori. Alīa dītur
de sub⁹ r sūt ī sub⁹ ut scīa ē ī aīa
r dī d subiecto ut d hac gmatīca
Alīa n sūt ī sub⁹ nec dītur d sub⁹
ut aliqz hō uel aliqz eq⁹. Et ad
īūgīt qz simplicīf. ī. vniuersālīf īdī
nīdīa de nullo subiecto dītur: ī
subiecto aut aē ea nībīl phībz ut
īstā gmatīca c⁹ eo. Et ī eodē tex.
declarās qd ītendīt p eē ī sub⁹
dīc sic. In subiec⁹ aut eē dīco qd
cū ī aliquo ē nō sic qdā ps ē ī suo

īferīōī qm tale bñ pōt eē sine suo
īferīōī s; accīis īpōssībile ē eē sī
eo ī q⁹ ē qstī dīcerz qz nō ē sua īntē⁹
accīpe eē ī subiecto sic sūp⁹ ē ī
suo īnterīōī ut ps eius s; sic ac
cipītū eē ī subiecto p īnterīōī
accīit qd sine sub⁹ eē īpōssībile
Et īstū ē ītelligedū fm ordīez
ad cās nāles qz Ar. cōsiderāuit.
qz īstā fīdes katholīca ponat op
pōstū qstū ī ordīe ad cās sūp⁹ nā
lē ut nō dīcat vītas phīe vītati
fīdei orthodōxe. Sed oritur dīf.
qz eo mō quo aliqua dīcūtū de
aliquo subiecto oz ut sūt ī illo
subiecto: r iō sī hō dī eēntīalīter
de hōīne ut de subiecto oz ut
eēntīalīf sūt ī eo sic ī subie⁹. Dī
aut qz īstū nō īntēdīt negare īsto
mō. s. sicut sūp⁹ ē ī suo īnterī
ōī s; pmodū accīit ī subiecto.
Sed a dīf. ē qz eo mō quo adest
ī aliquo pōt dīcī de illo denoīa
tīue. Et iō cū accīis pīcūlarē sūt
fōrma ī subiecto nō pōt negārī
qm dīcatū de illo. Dī aut qz hīc
Arīsto. accīpit subiectū p pte sub
iectīna respectu totīus vniuersa
lis r nō sic subiectū dī fūdāmētū
Sed remanet dīf. qz fm īstā dīf
tīctīōnē subiectī ī tō īstā dīstī
ctīōne hīc pōstīa Arīsto. vīdetū
equocare d sub⁹: sic pcedīt pēq
uoca cū dīc qz qdā dītur de sub⁹
p pte subiectīa r nō sūt ī sub⁹ p
fūdāmētū. Et dī qz hō nō sīlogīsar:
r iō per hanc equocātīōnē nul
lā dēceptīōnē īnducīt.

Sextus. P. est

iste qñ alter de altero pdicatur
ut de subiecto. i. de pte subiecta
qñq; dñtur de eo qd pdicatur
oia de subiecto dicuntur cº eo. Sz
hac regula instatur qdruplici
ter. Primo qz aial pdicatur de
hoie sicut de subiecto hoc mº et
tñ genus pdicatur de aiali ita q
nº de hoie qui non est genus.
Secundo qz substantia pdicatur d
corpe sicut de subiecto tñ sim
plicitas pdicatur de suba p carē
tia oppositionis ex genere tñ a:
tñ nº pdicatur de corpe talis
si nplitas. Tertio quia illa pºt
verificari: aial currit. el ē albus
hoie nº currit: tñ sic aliud pdica
tur de supiori qd nº pdicatur d
inferiori cū pcedatur a supiori
ad inferius affirmando dicatur
fallacia oñtis. Quarto qz cū cor
pu pdicatur de aiali ut de sub
iecto tñ corpu ē immediata suba
tñ aial ut in linea pdicamēali
patet. Ad pmuz qz ista regula n
tñ in secūdis itentioibus cū supi
ora tñ inferiora ut abinice disti
gūtur habeāt pºe illas itentioes
Ad lº secundū qz sicut genus gnā
lissimū pñet ad ordies scd ap i
tentioñ ita nº ē opoñitū ex ge
nere tñ oñtia tñ sic nº itelligitur
de illis pdicatis aut forte nº tñ
regula in pñatiuis pdicatis de
quor numero ē simplicitas. Ad
terciū qz nº itelligitur etiā regu

la de pdicatis p accidens sic sunt
currere tñ albu ēē qz intēio Ar.
ē hic loqui de pdicatis eēntiali
bº ut i suis pz exēplis. Ad qrtuz
qz pdicatu eēntiale supioris sz
pdicatur de iferiori non tñ tñ q
eodē mº. Et iº hº suba sit imedia
ta torpi nº tñ aiali. Sz dñtur dis.
qz aial ē eēntialis ps hois cū sit
ps ei eēntialis tñ istud pdica
tū nº ouenit hoi qui nº ē ps sui
ipius. Dr aut qz eē pte ouenit aia
li i eo qz ē diffōis ps tñ istud ouenit
ei rōe scd ē itēio: uel i ordie ad
scd az itentioes. Sc pa dis. qz hº
fm suā nāz lºeifica tñ eēnale uel
rōez diffinitia dicatur pluribº
tñ istud nº pdicatur de suis idui
diuis. Dr aut qz coicari tñ eē p
tñet ad scd as itentioes sic ēē vni
uersale. Intelligendū tñ ē qz sic
qñq; pdicatur de supiori paica
tur de iferiori tñ pdicatur p se tñ
p acci sūt fuit oñsuz ita eº: qñq;
pdicatur d iferiori pdicatur d su
periori i pdicatur p acciis tñ p se
qz si hº currit tñ aial cur. nº tñ si
hº ē aial eēnr seqtur qz corpu sit
aial eēnr i pdicatis p acciis aut
figtur locº apte subiectia cº ma
xima ē qz qñq; atēbuitur iferiori
atēbuitur tñ supiori. Sz remanet
dis. si illa regula pma qñ alter d
alfo pdicatur tñ i pdicatur p se tā i
pmo qz 2º. Dr qz hº n adducatur
nisi p supioribus i recta linea ut
pz i exēplis Aristo. tñ fm vitatē
tñ 2º pteitaz qz oia ppa paº supi
oria

• Predicamenta •

ē p se passio inferioris sic risibili
tas est p se passio sof. qz ppria
passio hois. Scd'a dif. qz cū cōi
cabilitas sit passio nature specifi
ce tunc p'dicabitur de idiuiduo
sub nā specifica p'tento. Df aut
qz nō est passio hois ut hō sed p
ut natura specica q'libet ē ab he
cheitatibus p'ca et ut sic ē cois:
et ista coitas est nomē scd'e intē
tionis sic vniuersalitas. Sed re
manet dif. qz si in p'dicatis per
accūs l3 pcedere ab inferiori ad
superius affirmādo sic dicit scd'a
regula cū scd'e intētiōes p'tine
ant ad accūalia tūc sicut sof. ē
idiuiduū et hō est idiuiduū. Df
aut qz nulla istaz regulaz ē in
telligēda in secūdis intētiōib' q
sunt respectus oītes et uenien
tes inferioribus et superiorib' ut ab
iucez distinguuntur.

Septimus. P.

ē qz diuersoz genēz et nō subalt
natim positoz diuerse sūt spēs et
dūtie c' eo. Sed tra hāc regu
lā istatur qdruplicif. Primo qz
aīal et plāta sūt diuersa gnā et nō
subaltinatī posita et tñ bñt eādez
df. 13. s. aīatuz. Secūdo qz corp'
et spūs sunt diuersa genera non
subaltinatim posita et tñ rōnalis
df'a uenit corp'i: cū cōstituat ho
minē ē spū: cū angel' sit rōnalis
sicut hō. Tercio qz dicunt aliq' qz
relatio similitudinis ut opatur ad
fundamēta transit ut sit spēs q'li

tatis et opata ad oppositū māet
ut sit spēs relatiōis que sūt gene
ra dispata. Quarto qz eadē nu
mero calefactio ē in genere ac
tionis ut denoiat agens: et in p
dicamēto passiois ut denoiat pa
tiens et p oīs spēs eadē. Ad pzi
mū qz hic non loq'mr de dūtijs
cōstitutiuīs sed de diuersis quia
constat qz oīa genera sub corpe
p'tenta participant illā dūtiām
que est corpis cōstitutiuā. Et
icm d'ra cōstitutiuā nunq' ē gnā
subaltēni ut gen' s3 pnt ē spēs sub
alterna. Ad scd'z qz d'ra rōnalis ut
sumitur pnt ē hois cōstitutia nū
q' nisi hois ē dūtia et p oīs non
corpis ut fuit oīsuz in sophiste:
et cū attribuitur rōnale angelo:
tunc accipitur rōnale p potētia
et nō p dūtia q' circūloq'mur aīe
eēntiaz. Ad tūz qz si respectus
similitudinis ut opatur ad fūda
mentum ē spēs q'litatis et ut ad
oppositū relōis tūc erūt due spēs
et si vna fm istā duplicē opatiōez
et fm quālibet habet aliud gen'
et p oīs aliā d'raz q' cōstituūt aliā
spēs. Ad qrtū qz si talis calefactō
fm duplicē istā denoiatiōē ē in
duplici p'dicamēto: s3 q' l3 hēbit
diffinitionē ppriam in illo et fm
q'libet diffinitionē distinctā spēs
Sed oritur dif. q're nō pōt eē ea
de spēs fm aliā et aliā rōez diuer
soz genēz. Df aut qz si accipia
tur rō p figmēto aīe n're. i. p opa
tiue ite: illa n' fac ad eē i genē.

Super.

Si vero per diffinitionem tunc species sit diffinitum multiplicata diffinitione multiplicabitur et diffinitum. Sed a diffinitione. Cum in transcendens eadem res possit trineri sub eodem absoluto et respectivo ut ponit de dependentia creature absolute ad deum et suo fundamentum: quare non ita bene idem in diversis generibus esse potest. De autem quod quicquid dicitur genere dicitur esse cum distincta genera dicantur distinctas essentias: non sic autem quod dicitur dispar transcendens comibus ut alibi patebit.

Octauus. P. e

Quod eorum quod sunt nulla completionem dicitur singularium eorum. Aut subam figuram aut quantitate: aut quantitate: aut ad aliud: aut ubi: aut quando: aut situm: aut habere: aut facere: aut pati causa: et oia ista per exempla demonstrans dicitur quod substantia est ut equus: quantitas ut bicubitus: qualitas ut albus: ad aliud ut duplus: ubi vero ut in loco: quando ut heristus ut sedere: habere ut coloratum eam: facere ut secare: pati ut secari. Sed oritur diffinitio si est. x. predicamenta sicut sunt ab Aristotele enumerata est per se notum. Dicitur aliquid quod sic quod nusquam invenitur istud ab Aristotele. probatum sed per suppositum et ipse non supponere nisi per se nota. Istud tamen non video quod finem sunt evidenter in oia proprie per se nota cum ex illis complexio cognoscatur et tamen tota die cōcedimus de quantitatibus multorum predicamentorum. Sed a p. f. si est. x.

predicamenta est demonstrabile. De autem finem Aristotelem. quod nulla ratio fuit probatum. x. esse predicamenta sicut Aristotelem. supposuit. Si autem fuisset possibile demonstratum. mirum est quod ipse adhuc non insudaverit vel laboravit cum isto sublato fundamento magis per eius doctrine auferatur. Tertia diffinitio est si sunt ponenda ista. x. predicamenta. Dicitur quod sicut ipse docuit circa talia est loquendum ut plures et sentiendum ut pauci. Et ideo cum omnes hodie supponerent. x. predicamenta esse: ipsa non sunt neganda: et tunc habetur sola fides per auctoritatem: et istud redigitur in obsequium christi quia si intellectui Aristotelis se ipsis subiugaverunt tot solertes ut sentirent in his vel illud quod nulla ratione probatum est finem Aristotelem. multo magis est subiectus intellectus iugo christi cui pater omnia revelavit. Quarta difficultas est quod predicamenta possunt evidenter ostendi. Dicitur quod quatuor ut per maiorem facie videtur scilicet substantia: quantitas: qualitas et relatio: cum ratione quod dicitur: aut dicitur finem quid: aut finem quale: aut finem quantum: aut ad aliud. Dia. n. vj. sequentia dicunt formas respectivas sicut per diffinitionem quod ad aliud per de eis datur. Et ideo diffinitio data de predicamentis relationis posset omnibus convenire. Et si quantitas poneretur forma respectiva non essent fortis nisi tria. Intelligentium tamen est secundo dicta coia numerus iste predicamentorum.

¶ Predicamenta.

pōt sic deduci qz ens pmo diui-
ditur in subāz et accūs et sic habe-
tur p̄mūz p̄dicamentum in p̄ma
pte: accūs aut diuiditur i absolu-
tū et respectū. Si absolutuz aut
dī in quale et sic ē q̄litas aut in
quātūz et sic ē q̄ntitas. Si respe-
ctiū aut dicit respectū inf̄secū
aduenientē et sic ē relatio: aut ex-
tr̄nsecū aduenientē et tūc p̄tiet
ad cālitatem aut ad mensuraz:
aut ad ordinē. Si cālitatē aut
actiū et sic ē actio uel passiū et
sic ē passio. Si ad mēsuram: aut
quātitas p̄manētis et sic est ubi:
aut succēssive et sic ē q̄l. Si aut
ad ordinē: aut ad ordinē p̄tium
et sic ē s̄r: aut totius et sic ē h̄r.

¶ Bonus. ¶ Est

q̄ subā ē que p̄p̄e et p̄ncipalit̄ et
maxie dicitur: que neq; de subie-
cto dī neq; in subiecto ē ut aliq̄s
hō c. 2. Et hic intēdit diffinire p̄
mā subām que ē indiuidua ut p̄z
p̄ eius exemplū que s̄m ip̄m p̄p̄e
et p̄ncipaliter et maxime dī subā.
Et adiūgit q̄ scd̄e subē dicuntur
genera et spēs i quibus ille q̄ dī-
citur p̄ncipalit̄ subē insūt et eoz
gnāri: et istud inēē est itelligēdū
sic p̄s subiectiua cōtinetur in suo
toto. Sed cōtra hāc descriptiōez
p̄me subē instatur q̄drupliciter.
Primo qz sup̄iora s̄m nāz sunt
p̄iora iferioribus ut in p̄mo libo:
fuit oīfuz sed subā que ē genus
gnālissimū ē in predicamēto subē

sup̄ima q̄ ip̄a est p̄ma. Secūdo qz
illud qd̄ ouenit alicui p̄p̄ie oue-
nit illi soli: alioq̄n si nō ouenit so-
li ouenit oīter: nō ouenit aut soli
indiuiduo eē subām. Alioq̄n gnā
et spēs nō eēnt in tali p̄dicamēto
q̄ indiuidua nō sunt p̄p̄ie subā.
Tertia qz mensura ē p̄ncipalior
mēsurato: genus aut subē ē mē-
sura oīuz que sunt in illo genere
et iō ip̄m v̄r p̄ncipalit̄ subā. Quar-
to quia illud ē magis tale quod
ē tale p̄ eēntiā q̄ illud qd̄ ē tale
p̄ participatiōez. Sic aut p̄ticipa-
tione spēs plures hoīes sunt vn̄
hō ut patuit: ita p̄ticipatiōe subē
que est p̄dicamentū plures subē
sunt vna subā: et sic illa est maxie
subā. Ad p̄mū q̄ h̄ sup̄iora sūt po-
ra i inferēdo qz ab eis nō ouerti-
tur subsistēdi cōtra t̄n iferiora sūt
p̄iora inēēdo. Istud t̄n nō valet
qz iferiori repugnat eē sine sup̄i-
ori: et t̄n nō sup̄iori ut tale sine ife-
riori et alio et sic de alijs. Ideo
v̄r eē oīm q̄ subā pōt dupliciter ac-
aut p̄ ut dī a subsistēdo et sic sup̄i-
ora p̄ subsistat sic p̄ sūt et p̄ eis dīf-
finit̄: ouēnt ent̄ p̄ se. Aut put subā
dī a subsistēdo p̄ modū suppositi
et sic indiuidua p̄ subsistūt: qz rō
suppositi p̄ ouēnt indiuiduo: et cōia n̄
nisi p̄ indiuidua suppositātur. Ad se-
cūdū q̄ eē subā a subsistēdo ita
p̄p̄e ouenit indiuiduo ut nulli alteri
p̄t ip̄m: cū indiuiduū solū subē sit
suppositū alit̄ subsistēs: superio-
ra non nisi in eo suppositantur.

Super.

Ad tertium quod ipsum est subiectum principaliter a substantia secundum rationem diffinitivam substantie que est generis: non pro ut substantia accipitur per supposito. Ad quartum quod illa videtur maxime substantia suo modo: hic autem accipitur substantia per supposito sicut antiquitus in fide nostra loquentes concesserunt iduinitatem esse tres substantias et unam essentiam ut patet in primo sententiarum. Sed oritur difficultas quod facit ad suum propositum: hic diffinitio substantiarum que est suppositum cum iten- dat hic negociari circa substantiam que est predicamentum. Dicitur autem quod circa utrumque versatur suum intentum. Secunda difficultas quod quales ordines habent aliquid in eundo: tale ordinem videtur habere in subsistendo: et ideo si superiora sunt in eundo priora videtur esse talia in subsistendo. Dicitur autem quod cum esse suppositale sit in coicabile qualem ordines habent in eundo in coicabilia tale ordinem habent in subsistendo. In diuidua autem primo sunt in coicabilia et per ea illa que recipiuntur in eis.

Decimus. P.

Est quod eorum que sunt in subiecto in pluribus quod nec nomen nec ratio predicatur de subiecto. In aliquibus autem nihil nomen prohibet predicari de subiecto rationum vero impossibile est contra eorum. Et ponit exemplum de albo quod dicitur de subiecto in quo est: ratio vero eius nunquam. Sed in hoc passum instatur dupliciter. Primo quod de quocumque est aliquid diffinitum dicitur et diffinitio per locum diffinitum: et ideo si album dicitur de aliquo sub-

iecto impossibile est quod diffinitio eius de eo non dicatur. Secundo quod sic albedo est color segregatus visus diffinitive ita album est coloratus colore segregatio visus: et tamen de quolibet de quo dicitur albedo dicitur et ista ratio. Dicitur autem quod non potest negari quod eo modo quo albedo dicitur de nominatiue de subiecto quod ratio eius denotatiue supra dicatur de ipso. Et ideo hic accipit per rationem albi ipsam albedinem in abstracto quod dicitur ratio albi quod est ipsius causa formalis. Sed oritur difficultas si iste effectus formalis differt a sua causa. Dicitur autem quod non capit ratio quod idem sit causa sui ipsius et ideo cum effectus albedinis formalis sit album ut album ab albedine realiter distinguatur sic effectus a sua causa. Secunda difficultas quod ad dicitur album ad albedinem ut per aliquid ab eo realiter distinguatur. Dicitur autem quod sicut albedo dicitur formam per se supra: ita album dicitur subiectum ut tali forma informatum. et ideo album ad albedinem addit tale informationem. Intelligendum tamen quod istud et quolibet aliud decretum includit in se quatuor. scilicet formam et subiectum et respectum inherentie forme ad subiectum et respectum receptionis subiecti ad accedens quod sine aliquo istorum nullum subiectum potest intelligi informatum esse.

Undecimus. p

Est quod omnia alia aut de substantiis principalibus. id est primis dicuntur aut in

• Predicamenta •

eis sunt: nō g̃ ait existētib⁹ p̃mis
substātijs ī possibile ē esse aliquid
alioz c⁹ eo. Et q̃ oīa que sūt aut
sunt in p̃mis substātijs aut d̃ eis
dicūtur: ipe pbat duplici exēplo.
Prīmū est q̃ si aīal d̃r de hoīe g̃
de aliquo hoīe. Scd̃ m̃ ē q̃ si co/
lor ē in corpe g̃ in aliquo corpe.
S̃z d̃ hanc cōclusionē q̃ hic ifert
Aristo. nō existētibus p̃mis substā
tijs ītatur q̃druplicat. Prīo qz
ipe arguit ab īferioribus ad suū
superius negando: cū tñ apte sub/
iectiua locuz nō teneat negatie
cū ad ablationē īdiuiduoz īfert
ablationē oīuz vniuersaliuz. Se
cūdo qz istā cōfraz ipe h̃ pbans ar
guit a supiori ad īferius affirmā
do vbi ponitur fallacia cōfraz sic
in p̃cedenti p̃ eo q̃ locus a toto
vniuersali nō t̃z nū destructiue.
Dic̃. n. q̃ si aīal dicitur de hoīe:
g̃ de aliquo hoīe et si color ē i cor
pore g̃ in aliquo corpore. Tertio
qz cū supiora ut patuit sic p̃ora ī
ferioribus p̃ illo p̃ori quo p̃ueni
unt vniuersalia ipa singularia: ñ
ē icōueniēs si nō existētibus p̃mis
substātijs illa existūt sic p̃existūt.
Quarto qz hic ut patuit accipit
p̃mā subāz p̃ supposito subāli: et tñ
cōstat q̃ non exīte supposito p̃nt
aliq̃ alia remanere sicut ī morte
hoīs ipe hō desinit eē supposituz
et tñ f̃māet aīa et m̃ā ñ supposita
ta. Ad p̃mūz d̃r q̃ l̃z ad ablatiōz
vniuersali īdiuidui nō aufertur vni
uersale tñ bñ ad ablationē oīum

īdiuiduoz nō p̃ locū apte subie/
ctiua sed per locū apte in q̃ntita/
te et ita īfert q̃ nō existētibus oī/
bus īdiuiduis oīa alia auferan/
tur. Ad secūduz q̃ l̃z a supiori ñ
liceat arguere ad īdiuiduū sig/
natū ut ñ color est in corpe g̃ in
hoc corpe. tñ bene ad īdiuiduū
vagū quale ē aliqd̃ corpus quia
ea q̃ cōueniūt supioribus quo ad
actus: cōueniunt rōne alicuius ī
ferioris. Ad tertiū q̃ nō intēdit
istā cōclusionē īferre q̃ntuz ad or
dinē nature quo supiora p̃ueni/
unt sed quo ad ordinē duratiōis
quo supiora sine inferiorib⁹ nō
sunt. i. nō existunt. Ad quartū q̃
Aristo. nō distinguit hic īf̃ m̃cū
īdiuū substātie et suppositū q̃ntū
spectabat ad p̃positū scz destru
ctis p̃mis substātijs. i. īdiuiduis
q̃buscūqz: in ista tñ illatione intē
dit p̃ p̃māz substātiā īdiuiduū
qd̃ libet subē siue sit suppositum
siue p̃prie loquēdo qz ē ibi p̃ma
subā suppositū p̃ticulare īdīui/
duū et persona.

• Duodecimus •

P. est q̃ scd̃ az subāz magis ē
subā spēs q̃ genus: p̃p̃rior. n.
est p̃me subē c⁹ eo. Et istud decla
rat ibidē dicē. Si q̃s. n. assignet
p̃mā subām qd̃ est euidentius et
cōueniētius assignabit. i. r̃idebit spe
cie p̃ferens q̃ genus ut hoīem
q̃ aīal. Ex quibus dictis accipi
antur q̃rtuor phica documēta.

e

Super.

Primum ē q̄ quāto aliq̄ sūt supio-
ra min⁹ sūt subalia qz dīc q̄ ma-
gis ē subā spēs quā gen⁹: eo q̄ i-
ferior ē i fūmis p̄pinq̄oz. Scd̄ in-
do. ē q̄ qñ aliqd̄ uenit alicui sū-
me illud uenit magis illis: q̄ pl⁹
illi sūmo a p̄pinq̄ant ut si hō est
p̄fectissimū aīal: illud aīal quod
hōi p̄pinq̄ū est: ē p̄fectius: nō p̄-
pinq̄tate locali s̄z formali. Et iō
hic p̄bat spēs eē mag⁹ subās qz
sunt p̄pinq̄ozes p̄mis substātijs
q̄ sūt maxie tales. Tertiū do. q̄
nocioza sūt nobis i ferioza de idi-
uiduis p̄dicari quā supioza. i. q̄
si q̄ratur qd̄ ē sōr. ueniētī rñ,
detur hō quā aīal qz dīc q̄ euide-
tius assignatur spēs cū q̄ritur qd̄ d̄
p̄ma subā quā gen⁹. Quartū do.
q̄ magis ueniēs ē p̄dicatio mi-
nus cōis qz dīc q̄ ueniētius as-
signatur spēs d̄ idiuīduo quā ge-
nus. S̄z oritur dif. qz si supioza
sūt min⁹ subē tūc ipā subā q̄ ē su-
p̄ma erit mīma subā. Dīc aut̄ q̄ h̄
loq̄tur Alz. de subā put dīc a sub-
stādo z sic subā q̄ ē sup̄ma erit
mīme substātia. i. mīme substātit
z sic p̄me subē qz oīb⁹ alijs sub-
stāt sunt maxie subē nō q̄ plus
ueniat eis rō gnīs subē que est
ens p̄ se s̄z qz p̄ncipaliē substātit
subē. Secūda dif. ē qz si spēs est
magis subā quā gen⁹ cū vtrūqz
īcludatur in idiuīduo: ipm erit
magis z min⁹ subā s̄m vtrūqz ex
istēs subā. Dīc aut̄ q̄ rō subē nō
gemiatur i inferiorib⁹ ut indiui

duū sit bis subā aut spēs sed vna
rō subē ē in supiozi magis i def-
minata z in i feriozi pl⁹ definata
z plurib⁹ supposita. Et iō s̄z istū
modū dīc mag⁹ subā. Tertia dif.
qz citius cōgnoscim⁹ de vno quo
q̄ i quo genere sit q̄z i qua spēs q̄
lītatis z tñ hic dīc i ferioza eē
euidētioza de p̄ma subā. Dīc aut̄
q̄ nō vī hic intēdere q̄ supioza
sūt mīu⁹ nota sed q̄ euidentius
cōgnit hūc hoīez q̄ nouit ipm esse
hoīez q̄z aīal: p̄ eo q̄ p̄fecti⁹ no-
uit qui nouit rōnez z p̄am q̄z cō-
munē. Quarta dif. q̄re dicimus
uenientius assignari spēs de in-
diuīduo q̄z genus. Dīc aut̄ q̄ ma-
gis p̄prie vñ habetur q̄ noticia
quāto magis p̄p̄a tanto ueniē-
tior ē indicāda.

Tertiusdeci.

mus. P. ē q̄ ipaz spēs q̄cūqz n̄
sūt gnā: nihil magis alēn altero
subā est: nihil. n. aīc familiari⁹ as-
signabis de aliquo hoīe hoīez as-
signādo q̄z de aliquo equo equū
ca⁹ eo. Et adiungit sic de p̄mis
substātijs loquēs: similit̄ aut̄ et
p̄ncipaliuz subāz nihil magis al-
terū altero substātia est sic aliq̄s
hō q̄z aliq̄s bos. Ex q̄bus dictis
accipiuntur quattuor p̄lica do.
Primum est q̄ vñ idiuīduū vñ⁹
spēs nō est magis substātia q̄ in
diuīduū alterius: qz oīdens q̄
vna p̄ma substātia nō est magis
q̄ alia exēplificat de aliq̄ hoīe

.Predicamenta.

et boue. Secundū do. q. spēs vna
spāliſſima nō ēit magis ſubſtātia
q̄ alia qz iſtud pbat p eo q nō
aſignatur famulārī. i. ppiquī
equus de aliquo equo q̄ hō de a
liquo boie. Tertiū documētuz q
vna spēs ſubalīna ē magis ſubā
q̄ alia qz oñdens q vna spēs nī
ē magis ſubā q̄ alia adiungit d
illis ipēbus q nō ſunt genera qz
frustra appōeret ſi i spēbus ſub
alternis idēz eēt. Quartū do. q
licet i ſubalīnis ſubordiatīs adi
uicē vna spēs ſit magis ſubſtātia
q̄ alia: nō tñ i deſpatis eque di
ſtātibz a ſua pma ſubā ſic for
te aīal et planta qz magis eē ſub
ſtātiāz hic pbat p maiorē ppin
q̄tatē ad idēdū a. Sz oritur diſ
qz pfectio i inferiori vī arguere
pfectionē i ſupiori ſic perfectior
albedo videtur iſſerre pfectioz
colorē et iō pfectius aīal ē perfe
ctius ſubā: et iō cū vna spēs ſit a
lia pfectior i genere ſubē vī eſſe
magis et pfecti⁹ participare ſub
ſtātiā. Et tunc eadē rōe idēdū
spēi perfectioris. Dī aut q nūl
li dubiū ē qn vna spēs ſit pfectōz
et nobilior ſubā et nā qz alia et Bñ
intendit hic negare ſed q nī ma
gis ſubſtat eis que ſunt in ea ſic
eque diſtans a pma ſubā: non
enī loq̄tur hic de magis et min⁹
ſm pfectionēz ſz ſm hoc quod
ē alijs ſubſtare.

Quartusdecim

mus. P. ē q cōe eſt of ſubſtātie
in ſubiecto nō eē et iſtud oſtēdit
tam in pma qz ſcd a ſubā que lī
dicatur de ſubiecto nō tñ ē i ſub
iecto ſicut accidēs eſt i ſubiecto
cō eo. Et adiūgit q non eſt iſtud
ppriū ſubſtātie. s. in ſubiecto
nō eē qz ouenit dīe que dicitur
de ſubiecto et nō eſt in ſubiecto.
Sed cōtra hunc paſſum inſta
tur quadruplici. Primo qz for
ma ſubālis eſt i materia ſicut in
pprio ſubiecto et tñ ipa forma ē
ſubſtātia. Secūdo quia cum di
uiditur corpus per aīatuz et i aī
tum: aīatum eſt cum corpore ſi
cut cū ſubiecto utpote aīa vege
tatiua aqua ſūmitur iſta dīntia
Tertio quia differētia ſubſtātie
videtur eſſe de genere ſubſtātie
et ideo frustra dicitur: q non eſt
intelligendum pprie ſubſtātie
ſz in in ſubiecto nō eē quia con
uenit etiā dīe. Quarto quia iſt d
quod eſt in ſubiecto non eē: nō
ſolum videtur cōe omni ſubſtan
tie ſed etiam ppriū: quare qd
quid ē aut eſt ſubſtātia aut acci
dens: et ideo cū accidenti repu
pugnet in ſubiecto nō eſſe ſz na
tūram q̄ ſoli ſubſtātie ouenit
iſtud. Ad primū q Arīſto. non
accipit hic ſubiectūz p quocūqz
formali ſuſceptiuo ſed p pposito
vltimate ſpecificato i genere ſub
ſtātie et ſm iſtum modū ponit
alibi generationē fieri de nō ſub
iecto in ſubiectū et corruptionēz

Super.

de subiecto ad nō subiectū. Ad se-
cundū q̄ idē corpus nō ē subie-
ctū isto mō acceptū z vlti⁹ talia
nō sūt in genere subē directe scz
dñtie sz tñ p̄ductiōez. Ad tē-
tiū q̄ lz dñā subē reducatur ad
gen⁹ subē tñ ipā nō ē subā eo mō
quō hic accipitur subā qz cū sub-
stātia diuidatur i māz z formā z
p̄positū: dñc hic Booci⁹ q̄ relict⁹
extremis de medio ē agēdū. Ad
q̄rtū q̄ accipiēdo subām isto: iā
dco put etiā diuidatur i dñtia
hic ab Aristo nō ē p̄p̄iū subē qz
ouenit z dñtie sz put substātia
diuiditur i acciēs sic ē p̄p̄iū ei
nō eē hoc mō i subiecto. Intelli-
gendū ē q̄ i eodez p̄cessu remo-
uens dubiū de partib⁹ subē q̄ vi-
dētur eē i toto sic in subiecto sic
dñcia nō vos turbāt suāz p̄tes
q̄ ita sunt i toto corpore qñ i sub-
iecto ne forte in qd cogamur n̄
eas subās cōfiteri: nō. n. aut in sub-
iecto dñtur q̄ tanq̄ partes insūt
i aliquo.

Quintusdecim

mus. P. ē q̄ oīs subā v̄r hoc ali-
quid significare z i p̄mis substā-
tijs qdē idubitable z v̄m ē: qñ
b̄ aliqd significat: indiuiduū. n. z
vñū numero ē quod significatur
e: eodē. Et adiūgit imēdiate q̄ i
secūdis substātijs v̄r similit̄ sub
appellatiōis figura hoc aliqd sig-
nificare qñ q̄s dixerit hoiez aut
aiāl: nō tñ in qd v̄m est sz magis

q̄le qd significat. i. aliqd cōe. Et
iē hoc declarās dicit nec vnū
ē qd subiectū ē. i. figtū quēadmo-
dū p̄me subē sz de plurib⁹ hō dñ
z aiāl: nō aut simpliciter quale qd
significat quēadmodūz albedo:
nihil. n. aliud albū significat q̄ q̄
litate: genus z spēs circa subām
q̄litate determināt: quale. n. de
p̄dicamēto subē quāda subām
significat: plus. n. i genere q̄s in
spē definitio fit dñes. n. aiāl pl⁹
p̄lectitur q̄s hoiez hec oīa i ter-
tu illo. Sed oritur dis. qd intēdit
hic Aristo. p̄ b̄ aliqd cū dicit q̄ p̄
ma subā signi- f cat hoc aliqd. Dñ
aut q̄ per b̄ aliqd nō v̄r b̄ inten-
dere nisi rōnez indiuidui qz nulli
dubiū ē qñ subā p̄ma sit indiui-
dua z q̄ scd'a nō est neq; v̄r idi-
uidua. Et cōfirmatur qz ipē pbat
q̄ albū nō significat hoc aliqd qz
figt q̄litate z tñ cōstat q̄ indiuidua
multa qualitate significāt. Se-
cūda dis. qd vltra indiuiduū intē-
dit per b̄ aliquid. Dñ aut q̄ n̄ v̄r
intēdere hic nisi suppositūz quia
istud v̄r ouenire solis indiuiduis
subē q̄ dñtur p̄me subē z nihil a-
liud ut distigūtur ab indiuiduis
accitium. Tertia dis. quid addit
suppositūz vltra rōnez indiuidui.
Dñ aut q̄ indiuiduū ē in coicabi-
le ad partē subiectinā z tñ nō re-
pugnat ei eē cōicabile ad subie-
ctū sicut albedo coicat suū esse.
quā dat ei eē albū. Suppositū aut
bz istā duplicē in coicabilitatem

Predicamenta.

ut ipm solū nō possit coicari idi-
uiduis vñ etiaz nec subiectis: et
iō sola indiuidua subē sūt suppo-
sita qz nō sunt nata coicari aliq-
mō. Quarta dif. quia si oē indiui-
duū subē sit aliud et suppositū
tunc aīa intellectuā et corp-^o mō-
tuū erūt hoc aliud: cū tñ nō sint
supposita. Dñ aut q nō sunt indi-
uidua substantie totalia et se sub-
sistentia: et iō nō sunt simpliciē
subē nec pres substantie: et iō nō
sunt supposita qz oīa ista sunt cō-
municabilia ētati oppositi sicut
pncipiū intrinsecū coicat suū eē
pncipiato. Sed remanet dif. qd i-
tendit hic p quale qd. Dñ aut q
oē illud quod ē coicabile aliquo
dictoz modoz qz oē tale nō est
suppositū quod ē hoc aliqd qd
distignitur tra quale qd. Secū-
da dif. est quare dīc q in secūdis
substantijs videtur sub appellatō-
nis figura hoc aliud figre. Dñ q
fm modū significādi hō uel aīa
videtur eē noīa suppositoz sicut
hic hō. Tertia dif. qre dicit q ge-
nera et species circa subāz. s. pri-
mā qūitatē quandā determinant
Dñ aut q genus et spēs nō pdcā-
tur in abstracto ut patuit imo in
quādā cōcretōne designāte eoz
coicationē: iō p modū qūis h mō-
Quarta dif. qre dicit q in gener-
plusq iū spē sit determinatio. Dñ
aut q loqrur de ista determinatōne
q dñ quale qd qz sūgt plus sic ge-
nus est magis coicabile ita ma-

gis est quale qd.

Sextusdecim

P. ē q inest substantijs nihil esse
dñz illis: et exēplificat tam de p-
ma qz scd a subā c: eo. Et adiun-
git q istud nō est pprū subē cū
oueniat quātitati ut bicubito ni-
hil est dñum aut denario. nisi fō-
te aliqs dicat multa paucis esse
ctraria et tñ dicit q ista cōtraria
nō sunt. Sed hunc passū insta-
tur qdrupliciter. Primo qz act-
et potētia sunt dñe opposita et ta-
lia iueniūtur pmo i genere subē
Secūdo qz idē et diuersū sunt cō-
traria immediata circa totū ens:
et iō cū rōentis pncipaliter salue-
tur in subā ibi erit talis dñetas
que est enti passio disiūcta. Ter-
tio qz gen- qd libet diuiditur p
dñitias dñas cū sint opposite et
vtraqz positiua ut patuit supra
4: qz forme subāles elemētozū
videtur eē ctrarie cū oīs trans-
mutatio inēpositiuos finos sit in-
ter dñia q in eodē susceptibili vi-
cissim insunt. Et cōfirmatur quia
gnātio fit semper in cōtrarijs et
oīs mixtio ex dñijs. Ad pñmum
rñdeo q talis dñetas negari nō
pōt nec per dñs illa dñ descd a i-
stantia: nec de ētia et per idez ad
qrtuz. Et ideo nō vñ hic negasse
Aristo. dñetatē verā circa subāz
sz tñ illā q inē extrema q adiui-
cē pmiscētur i successu a gnātō-
ne et corruptōe qūis ē i qūitatib-

qz ois talis trietas arguit magi
r minus qz h itendit excludere
a subā. Sed oritur dif. qre dīc q
magñū r puuz r multa r pauca
nō sunt tria. Dī aut qz tria abso
lute nō sūt opōssibilia in hitudie
ad quecūqz sic calidū r frigidū: i
istis aut ē magnitudo r puitas
multitudo r paucitas p respectū
ad diuersa ut ifra prebit. r iō nō
negatur h contrarietas respectia
sed absoluta.

Decimussepti
mus. P. ē qz vī subām nō susci
pere magis r min⁹. Dico aut h i
quit: nō qz subā nō est a subā ma
gis r minus: h aut dcm ē: qz est
sz qm vnaqz subā hoc ipm qd ē
nō dī magis r min⁹ ut hō nō est
magl aut minus subā a se ipo uel
ab alio queadmodū albū magis
alio albū r ipm ad se magis r mi
nus ca: eo. Ex quo dco eliciūtur
q̄t tnoz phice clusiōes. Quaz p
ma ē qz nulla subā i se ipa susci
pit magis r min⁹ siue intensiōez
r remissionē qz dīc qz subā hoc
ipm qd ē nō dī magis r min⁹. in
tensio aut ē fm magl r remissio
fm min⁹. Sed a clusio qz subā
p opationē ad aliā subām eiusdē
spēi nō suscipit intensiōez r re
missionē qz dīc qz vñ hō nō est
magis uel min⁹ subā qz ali⁹. Ter
tia clusio qz subā nō gnatur suc
cessiue qz tūc acq̄reret ptē post
ptē: donec eēt pfecta r sic p⁹ el

set remissa q̄ intensā. Quarta vñ
qz subā nō hz ḡdus qz cū fm ta
les ḡdus fiat itensio aut remis
sio tūc esset intensā aut remissa.
Sed oritur dif. si in ipa est magis
r min⁹ fm diuersas spēs. Dī aut
qz cūz vna dīa sit sp magis pfecta
qz alia eēntialit ut s fuit oñtum:
iō oz ut inē oēs spēs sit magis r
minus fm eaz subāles pfectiōes
r specificas. Secūda dif. qre me
lius inē spēs qz inē indiuidua spe
ciei vii⁹. Dī aut qz spēs hz ḡdus
eēntiales ethrogenios ex qb⁹ cō
stant eozuz diffōnes: r fm tales
vna ē pfectior alia. Indiuidua
aut nō p̄nt infra vñā spēm hre ḡ
dus nisi hōgenios: cū oia vñius
spēi sint vñius rōis r tales ḡdus
repugnāt subē q fm eos dīstīt i
idiuifibili. Tertia dif. si vna spēs
ē magis subā qz alia sic ē magis
pfecta. Dī aut qz nō vī qz iō rō
diffinitiuā generis saluatur in q
libet spē: r iō hz eodē ḡdus r hō
genios eque: r fm illos nō ē ma
gis. i. nec min⁹ i subā. Quarta dif.
qz sic hō ē pfectissimuz aialiu itz
angelus vī ee pfectissim⁹ subāz
creaturaz q sūt i p̄dicamto subē
r tñ vna subā nō eēt pfectior alia
nisi rōnez subē pfecti⁹ p̄cipary
Dī aut qz h vna subā sit pfectior
aialia: nō tñ inquatū est subā sz
rōne dīaz q sūt diuersaz rōnuz
qz oia q sūt i aliquo generē sūt iō
i illo r nō eqlia cū ieq̄litas sit op
posita relōni sūdate sup vii. m.

• Predicamenta.

Sed remanet dif. qre dicit q sub
stantia ē a subā fm magis r mi
nus. Dī aut qz supius opauit p
māf bām ad scdāz fm magis r
minus ne illud vī excludere.

Decimus octa

uus. P. ē q maxie ppruz subē
eē vī: q cū sit vñū r idē numero
ē contrariopz susceptiuū: r in alijs i
quit nō hēbit qsqz q pferat. i. de
quo det instantiā cō eo. Et cōtra
istud dēm ipse ibidē inducit duas
instātiās. Quaz p m. ē d. of ere
q vna r eadē manen. qñq: ē vā
r qñq: falsa sic ista sof. sedet: ipo
sedente ē vā ipo surgēte ē falsa.
Secūda istātia ē de visu. i. de op.
ut si qz oppietur sof. sedere op.
ipo sedēte ē vā r eo surgēte ē fal
sa. Dicit aut Az. solues istas in
stātiās q. pprū subē ē ut sit fm
sui mutationē susceptibilis dīo
rū. opio aut r mutatio nō f3 sui
mutationē suscipiūt talia dīa s3
p mutationē factā in re extra cū
trāsīt de sessiōe ad statū. Sed d
istū passū istatur qdruplicē. P.
qz cōiter theologi ponūt q quā
titas ē immediatū susceptm accū
tū s3biliū: vñ diuina eucharis
tia ponūt spēs remanētes eē in
quātitate sic in subiecto: r sic qz
tiras in ipa erit susceptibilis cō
traria r qñtatū. Secūdo qz cōit
ponūt rbi q subiectū immediatuz
colorz ē superficies cui pprū ē p
loco colorari fm p pathericos

r oīstat q ipa trāsīt de dīo ap
dīū cū nō sit subā. Tercio qz po
te ntiā in el ectiuā nō ponūt esse
subāz r tñ oīstat q trāsīt eadez
numero ab vna op. dīa ad aliā.
Quarto qz potētiā volitiaz po
nūt qñtatē r tñ oīstat q trāsīt de
iusticia ad iniustitiā. Ad p m q q
vult hāc pperatē suare h3 tener
q qñtates dīe imediate infor
māt subām sic quātitas ipa: r iō
illi q hoc tenēt i theologia deu
ant ab ipa Az. pbia. Ad scd vñ
q oz fm istos ponere istū passū
q albedo r superficies sūt imedia
te i eodē corpe sicut in subiecto
vñ tñ accūs denoiat aliud ppē
idēptiatē subiecti r ordiez ipoz
circa illud. Ad tertiū q alijs vī
eē definiatio ista ex verbis Az.
q potentia itellectia sit subā: qz
sic se h3 itellect ad talia dīa. Et
p idē de volitiua p3 q nō sit qñ
tas. S3 oritur dif. qz i eadē albe
dine fundatur similitudo r dissī
militudo ad idē successiue r i ea
dē quātitate equalitas r i eqñli
tas. Dī aut q intētio isti passū
ē de dīis absolntis nō respectū
q simul i eodē eē pnt p opationē
ad diuersa. Et iō supī statū nega
uit magnū r puū multū r paucū
eē contraria mō quo nūc intēdit.

Decimus non

P. ē q ab eo q res ē uel nō est
in eo ofo dī vā aut falsa eē: nō i
eo q ipa captabilis sit dīorum.

Super.

et eo. Et istud dñm spe iducit ad
ostendū qđ ořo nō suscipit ōia
nec op. cū nulla inq̃t passio sic fa
cta sit i eis. Ex quo dñco eliciūtur
duo phica dō. Primū ē qđ ad vi
tatez ppōis req̃ritur eē rei qz
dicit qđ ab eo qđ res ē dī ořo vā
Sed i m dō. qđ ad falsitatē ppōis
sufficit nō eē rei qz dicit qđ ab eo
qđ nō est res dicitur oratio falsa
Sed cōtra hoc qđ dīc qđ ořo nō
suscipit ōia instatur qđrūplīcī.
Primo qz trāsit a cōtradictorio
i dīcōziū nō pōt ītelligi sine muta
tiōe et oīs mutatio ē dī ōio i ōiū
et īpe hic negat ořonez et op. esse
mutatā s; solā rē que trāsit de vi
tate ad falsitatē aut everso. Se
cūdo qz cūz vītas sit adeq̃tio rei
ad intellectū et everso qđ p̃mu
tatione rei ořo trāsit dī vītate ad
falsitatē tunc trāsit de adeq̃tiōe
ad īequationē q̃ sunt ōia. Ter
qz oīs ppō vā h; ōformitatē ad
suum obiectū et oīs falsa diffor
mitatē et sic trāsiens de vītate ad
falsitatē trāsit de ōformitate ad
diffōrmitatē q̃ sūt ōia. Quarto
qz vītas et falsitas fm se vidētur
eē ōia: et iō nō vī ītelligibile qđ
eadē ořo uel op. trāseat dī vītate
ad falsitatē sine successiua ōioz
susceptiōe. Rīdetur ad oīa ista
qđ nō pōt negari qđ trāseūte cō
ne uel op. ex mutatiōe rei supius
exēplificate de vītate ad falsita
tē uel cōuerso fiat i ea mutatio

respectia ōformitatis et diffōrmi
tatis et p̃ oīs vītatis et falsitatis
qđ cōstitūt i hac ōformitate et dif
formitate tñ nō ē ibi aliq̃ ōietas
absoluta et tñ istā solaz ut patuit
Aristo. intēdit hēuitare. S; ori
tur dif. si ad vītate ppōis req̃ri
tur entitas terminoz. Dī aut qđ
sic qz cū ens et vī cōuertātur fm
p̃ncipia p̃me phie. i. methaphice
dī nō ēte nō pōt formari aliq̃ enti
tas simplicī. Secūda dif. ē si ad
vītate ppōis req̃ritur eē finoz
Dī aut qđ sic eē eēntie qz oīs vī
tas cōplexa depēdet essentialit̃ a
suis ēminis sic oīs hītudo a suis
extremis: ēmini aut̃ .i. res: i nul
lo dñt a suo esse eēntie. Tertia
dif. si ad vītate ppōis req̃ritur tī
noz exītia. Dī aut qđ nō qđ ppō
ē simplicī nccia: quia cū cōmū
terminoz creator exītia sit cōtin
gens: et sublato oī cōigēte rema
net qđ ē nccīuz et p̃ oīs vītas ne
cessaria sine tali exīstētia rema
nebit ut qđ oē totū ē maius sua
parte nō exīstēte toto uel parte
Quarta dif. si ad vītatem ppōis
contingēntis req̃ratur exīsten
tia terminoz. Dicitur autem qđ
sic quia nulla potest eē cōtingen
tia nisi in actuali exītia cum oīa
in potētia sūt necessario cōpos
sibilia. Et ideo cōtingens propo
sitio verificari nō potest nisi exī
stentibus terminis suis: et de ta
libus hic loquens Aristō. qđ mu

• Predicamenta •

tari possunt dicitur quod ad eo quod res est vel non est. Sed remanet differentia quod de non ente potest formari vera propositio: ut cum dicitur: quod non ens contradicitur enti et sic quod non est ens est nihil et sic non videtur quod ad vitam potest proponi requiratur entitas terminorum. Dicitur autem quod ista non est veritas simpliciter sed secundum quod tamen sicut omnis veritas formata de potestate motu aut de ente prohibito. Secunda differentia est si ad veritatem propositumque formatur de deo requiratur existentia terminorum cum omnes ille sint necessarie ad intra. Dicitur autem quod sic quia omnia que sunt in deo formaliter sunt necessarie esse et necessarie existere. Tertia differentia cum in creaturis omnia sunt contingencia quod possunt ibi formari proponere necessarie de quibus fuit dictum quod ad veritatem earum requiratur existentia terminorum. Dicitur autem quod per hoc omnia alia a prima causa sunt contingencia quantum ad suum esse existentie: non tamen quantum ad esse entitatis de quo formantur inmutabiles veritates ut alibi patebit. Quarta differentia si ad veritatem propositum requiratur existentia habitudinum unius termini ad alium plusquam existentia terminorum. Dicitur autem quod in propositis necessariis circa creatura sicut non requiritur existentia terminorum: ita nec habitudinum. In contingentibus vero sicut requiritur ex-

istentia terminorum ita existentia habitudinum alioquin ista esset vera homo est asinus utroque termino existente.

• Dicesimus •

est quod quantitas aliud est continuum aliud est discretum capite tertio. Et utrum aliud substantiatur in neutro genere ut intelligatur alia res est continua et alia discreta aut subintelligitur a ista res est continua et alia discreta aut subintelligitur hic aliud scilicet genus suae aliter est continuum et aliud discretum: vel magis proprie: aliud membrum divisionis est continuum et aliud discretum ut sicut substantia immediate dividitur per differentias corporei et incorporei: sic quantitas dividitur per differentias continui et discreti. Et ista duo membra declarans postea definit quod quantitas continua est cuius partes ad aliquem communem terminum copulantur sicut partes linee ad punctum et superficie ad lineam. Et quantitas discreta est cuius partes non terminantur ad aliquem communem terminum sicut quinque et quinque non terminantur ad decem sed semper discreta remanet. Sed oritur difficultas si iste differentie quantitatis scilicet continui et discreti

Super.

sunt ei⁹ dñe eēntiales et qđitatie
Dicūt autē qđ nō s; p ipas circulo
qm̄ur illas q̄ sunt qđitatie sicut
circa hoies bipes. Istud tñ non
vñ valere qđ tñ nulla iueniretur
dñtia qđitatia qñ idē dicatur
sic de corpeo et in corpeo qđ aliq
dicere nō verētur. Itē vñ qđ sint qđ
ditatie qđ cōtinuū et discretū nō i
ueniuntur in quo alio genere p̄f
sint poni nec p̄ qđ dñas ista duo
genera quantitatis possint con
stare. Secunda dñ. si ratio cōti
nuitatē ut h accipitur ē absoluta
uel relatiua. Dñ qđ nō vñ absolu
ta s; respectia qđ oīs cōtinuitas i
telligitur ad aliud cuius cōtinuū sit
alicui cōtinuū. Et cōfirmatur quia
sic cōtinua qđitas ē ut h dñ cuius
pres copulatur ad aliquē cōtinuū
cōdē ita p̄tū copulatio ē cōtinua⁹
et talis copulatio nō pōt ad se cō
cipi. Tertia dñ. si rō discretōis ut
hic ē sūpta ē respectia uel absolu
ta. Dñ qđ nō vñ ita pure absoluta
s; respectia qđ oē discretū ē ab a
lio discretū sic etiā distinctus et iō
sicut distinctio ē respectia ita vñ
discretō ista. Et cōfirmatur qđ dis
cretio oīs dñc aliquē discretorū se
qđstrationē uel separatōē quorū rō
ad aliud ē p̄cepta. Quarta dñ. ē
si ex h qđ iste dñe sit respectie pōt
i ferri qđ hoc p̄dicamentū sit res
pectiuū. Dñ autē qđ sic supposito
qđ sint i eo qđitatie qđ p̄dicamentū
absolutū nō pōt hñe spēs respec
tiua et p̄ oīs nec dñas illas spēs

rū cōstitutas cū oīa sint eēntialie
ad se q̄ sunt i absoluto p̄dicame
to. Ista autē snia qđrupliciter cōfir
matur. Primo qđ nullū absolu
tū potest fundari in respectiuo
cū fundamentū sit absolutū sū
dato: quantitas autem cōtinua
fundatur i respectu cū dñ actio lō
ga et cōtinua: cū actiōis rō ut nūc
supponitur sit relatiua: qđ autē ipa
sit formalit̄ cōtinua p̄: qđ ei⁹ p̄tes
terminatur ad cōmunes cōminūz
sicut rēporis. Secundo quia oīs
forma que p̄ motū acq̄ritur hñ
in se cōtinuitatē quantū ad suū
fieri cū hñ pres adiūcē cōtinuatas
s; ubi est forma q̄ p̄ motū loca
lez acq̄ritur: qđ hñ in se cōtinuū
quātitatē cū tñ ibi sit purus res
pectus. Tercio qđ albedo diuidi
tur ad diuisionem corporis: aut
sepata p̄ suam quātitatē diuidi
tur simul eius similitudo cū p̄tes
sint similes post diuisionem cui
usq̄ quibus aliquādo assimilabā
tur et sic est dare vñum numerū
similitudinū: et tunc non poterit
esse absoluta talis quantitas pu
ta numerus ex quo fundatur in
similitudinibus cum talia nume
rata sint respectia. Quarto qđ
sicut numerantur q̄tuor homi
nes ita numerantur decē pater
nitates in genere relationis sic
illi in substantia: Et ideo denari
us fundatus in illis paternitati
bus non potest esse qđ absolu
tum sed respectū sū assumptū

Medicamenta.

mediū nullū aut genus absolu-
tū pōt hēre aliquā spēm respecti-
uā. Sz oritur dīf. quōd istud pōdi-
camentum pōt itelligi respectū
cū sit dī relationē distinctū. Dī aut
q̄ i pl^o se bz respect^o q̄ relatio qz
sz vltia pōdicamenta pōter ponūtur
nūc respectiua: z tūc illi o mō q̄ti-
tas eēt respect^o z nī relatio qā tū
cōit ponūt oēs istud pōdicamentū
absolutū z nō i merito iō loquē-
dū est ut plures. Et alibi pōdī^o
ē hī inuestigandū.

Quicesimus pri-

mus. D. ē q̄ quātitas discreta ē
ut numerus uel oīo c. eo. Et p-
bat pmo q̄ numerus sit quātī-
tas discreta qz ptes eius ut tria
z septē. ad nullū finūz cōez co-
pulatur sz sp̄ distincta inq̄t sunt z
sepata. Secūdo pbat q̄ oīo sit
quātitas qz mensuratur syllaba
brenis z lōga ut oīo cū voce p-
lata z q̄ sit discreta quātitas p-
bat qz ad nullū finūz cōez eius
pticule termiantur. Ex quo pro-
cessu eliciūtur q̄ttuor phica do.
Prima ē q̄ oē qd̄ mēsuratur sz
breue z longū ē i generē quātita-
tis z hī pbat oīonez eē in illo ge-
nere qz ipa z ei^o dictio mēsuratur
breuitate z lōgitudine. Scd^o do.
ē q̄ oē qd̄ mēsuratur fm̄ latū
z strictū iquantū tale ē in generē
quātitatis qz sicut longitudo z
brenitas p̄tinet ad quātitatē ita
latitudo z strictitas: cū lōgitudine

z latitudo sint dīuise dimēsiōes
Tertiū do. q̄ oē qd̄ mēsuratur sz
magnum z pūū i q̄tū talia sūt i hī
pōdicamto qz magnum z pūū sūt dī
eēntia breuis z lōgi. Quartū do.
ē q̄ oē mēsuratū sz multū z paucū
ē quātitas qz in ranea sūt q̄ti-
tatiūta sic illa dīa. Illis aut p-
missis eliciūtur q̄ttuor dīnes.
Prima ē q̄ popul^o ē i genere q̄
titatī sic oīo qz mēsuratur ut pau-
cus z mult^o uel exercit^o. Scd^o a
oclu^o q̄ aceru^o ē i eodē generē qz
mēsuratur pu^o uel magn^o sic ipa
oīo. Tertia oclu^o ē q̄ via ē i eodē
genere qz mēsuratur breuis z lō-
ga. Quarta oclusio q̄ ciuitas est
ibidē qz mēsurata lata z stricta
Sz oritur dīf. qz oīo ē vox eēnt
cū vox sit gen^o pōitū i ei^o diffōe
z vox ē eēnt sonus. Per id^o z so-
nus ē q̄ltas sic obiecta cetōz sē
sibiliū p̄iculariū ab auditu: z iō
nō vī oīo de genere q̄titatī. Dī
aut q̄ sic a ceru^o aut popul^o mā-
liter cōtinēt subāz z formalit^o quo
ad nūex sūt q̄titates quēadmo-
dū corp^o dīf dī generē q̄titatī sz tri-
nā dimēsiōez. Et ita vī q̄ ptes oīo
nis mālīc sūpte sūt q̄titates quīs
ipa formalit^o sit q̄titas. sz lōgi-
tudine z brenitate. Scd^o a dīf. nī
oīo i scripto ē ita i genere q̄tita-
tis sic illa q̄ ē i simone plato. Dī
aut q̄ ita vī eadē rōne qz mēsa-
tur breuis z longa z tamen con-
stat q̄ ipē līe ex q̄bus materia-
liter cōstat sūt de generē q̄titatī.

Super.

Si accipiatur color cū figura ē de genere q̄litas aut ecōuerso est de gener subē: aut totū ican stū: ⁊ cōsimiliē illa q̄ in voce ē pōt poni. Tertia dif. ē si oō imēte ē in isto genere. Dī aut q̄ nīc quia sicut vna locutio finocialis pōt dīcī breuis aut lōga: ita vna locutio mentalis q̄ cōiter ipaz ⁊ cōita tur. Et sic eadez rōne quantitas discreta ⁊ tū cōstat q̄ oēs actus i telligēdi ex q̄bus itēgūtur vna locutio sūt q̄litas. Quarta dif. q̄ i oōne plata nō vī attēdi longi tudo: nisi aut fin multitudinem p̄tū puta līaz sillabaz ⁊ dēonuz aut fin diuturnitatē platiōis ipa rū. Si p̄mo mō tunc istud p̄tinet ad numerū qui ē alia spēs istius quātītatis. Si aut 2° tūc istud p̄tiet ad quātītātē cōtinuā fin q̄ p̄trahitur accēt^o cuiuslibet vo calis uel breuiatur. Dī aut q̄ q̄ titas oōnis vī p̄tiz constare ex multitudine quātūz ad numerū p̄tū ⁊ p̄tiz ex cōtinuitate quātūm ad cuiuslibet platiōis fluxū cōti nuū. Sed remanet dif. q̄re Az. posuit h̄ oōnez spēs quātītatis discretā ⁊ numerū si ei^o quātītās discreta nō ē nisi multitudo. Dī aut q̄ exhibitō. i. positio exēploz nō est accipiēda aphīs p̄ regula aut p̄ oōne intentā aut p̄mo exē plificat de numero abstracto et de oōne in cōcreto sic magis p̄ i oōne scripta cuius longitudo cōstitit i magnitudie ⁊ latitudine

līaz. Secūda dif. q̄re dīc q̄ p̄es quātītatis discrete nō sūt copu late ad cōtinuū cōez cū oēs līe oō nis sūt copulate ad finē vltimē si ue in scripto siue i platione. Dī aut q̄ talis copulatio non fit fin idēptitatē qualis requiritur in cōt nuls ut extrema sint idē s̄ fin si multatē sit talis copulatio ut ex trema sint simul ⁊ talis ē cōtiguō rū. Tertia dif. q̄re dīc q̄ p̄es q̄ titatis cōtinue copulātur ad cōtinuū cōez cū h̄re cōtinuū sit oīs quātīta tis finite siue cōtinue siue discre te. Dicitur aut q̄ p̄es quātītatis discrete quelibet habet suū p̄p̄i um terminū ut patet in ordie: ⁊ ideo nō habet vnum cōez termi nū: partes autē quātītatis cōtinue habent terminū cōem q̄ nulla terminatur nisi in fine cōi omniū ut patet in partibus lī: nec alioquin si citra terminareis tur iam non eēnt cōtinue sed cōtigue. Quarta dif. quia cum ea dem sit diffinitio quātītatis fini te ⁊ infinite p̄ eo q̄ finitum ⁊ in finitūz nō diuerfificant eēntiam bec autem diffinitio cōtinui vide tur infinite quātītati repugnare cū ibi nullus sit terminus ad quē tales p̄es copularētur. Dicitur aut q̄ non intendebat hic diffi nire quiditatie sed tū notifica re quātītatem finitam.

Vicesimusse^{eum}
D. est q̄ cōtinuū est. i. cōtinua q̄ti

Predicamenta.

tas ut linea superficies corp⁹. Am
plius aut pter hec locus et tēpus
c⁹ eo. Et pbat per ordies: postea
singularia istoz eē quātitates cō
tinuas. Primo de linea qz eius
partes copulatur ad vnu cōem
finuz. s. ad pūctū. Secūdo de su
pficie qz eius ptes fiantur ad li
neā. Tercio de corpe cuius ptes
copulatur ad superficiē. Quarto d
tpe qz pns et pteritū copulantur
ad futurū. Quinto de loco qz cum
singule ptes loci optineāt singu
las corpis pteculas et econuerso
ad eundē finuz copulatur ptes
loci et corpis ptes. Sz d hec dēa
initatur qdruplici. Primo qz li
nea circularis nō hz aliqū pū
ctū ad quē eius pteculē tīnētur
alioqn nō eēt circular. Secūdo
qz superficies corpis spici nō hz vl
lā lineā ad quā fientur eius ptes
alioqn nō eēt vna superficies tīn.
Tercio qz pteritū tēp⁹ et pns cō
tinuatur cū futuro siue pterituz
cū pnti et sic non fiantur ad ipm
cū finus discōtinuet qstū. Quar
to qz corpis ptes fiantur ad sup
ficiē et locus cū sit superficies non
pōt ad superficiē terminari. Et cōfir
matur qz sic corp⁹ spericū habet
vnā superficiē ita loc⁹ et tīnēs ipsuz
et sic illa nullū hz finuz. Ad p^muz
qz in ista diffōne qd d^r et tīnuū ē c⁹
ptes ad aliqū finuz cōez copu
latur. Illud verbū copulatur di
cit aptitudinem et nō actū sic cum
ē fuit oēm qn gen⁹ diffinitur qd

pdicatur de plurib⁹ dntib⁹ spē:
cū linea circularis nullū hz finū
actu. Ad scd^m qz hz nō heat talē
lineā in actu bñ tñ in pō: et istud
nō v^r sufficere qz i qualibet liea
isto mō sunt ifinita pūcta. s. i pō
et respectu cuiuslibet eēt finus.
et tīnuū. D^r aut qz respectu cui⁹ li
bet pō pnt dici ptes pcedētes ad
ipm finari rōne eadē. Ad tertiū
qz sic in linea sūt ifinita puncta
ita in tpe sūt ifinita istantia res
pectu quoz pnt ielligi tpus ter
minari quamuis nō terminetur
sicut non finitur temus vnqz.
Ad qrtū qz hic v^r magl loq Az.
de loco accipiēdo p loco tā spa
ciū occupatū qz superficie corpis
ambietis qz hic dītinguit locū d
superficiē int spēs et tīnue quātita
tis. Et itē dīc eundū eē tīnū cor
poris et loci et tñ finus corpis est
superficies q non ē fin⁹ superficie
corporis ambietis sz corpis tīn
Et dicit qz singule ptes loci opti
nent singulas ptes corporis et
eo. Sz oritur dif. qre ponit cor
p⁹ eē qstitatē cū sit spēs subalēna
subē. D^r aut qz h accipitur cor⁹
equoce p ipa tīna dimēsiōe et nō
p subā corporea.

Alicesimuster

ti⁹. P. ē qz qdā qstitates ostant
ex ptrib⁹ hntib⁹ aditice pōnez et
qdā ē n hntib⁹ pōnez. Et p⁹ oñdit
qz liee pteculē hnt talē pōez q sūt
hntē alicubi i liea. et id dīcō ptecul

Super.

plani. i. superficie. Et idem dicit de soliditate id est corpe et de loco deinde ostendit quod partes numeri non sunt site adiuicem nec ipsae partes quod non permanet nec ordinis partes quod transeunt unde dicit quod semel dictum est amplius resummi non potest eo. Ex quo dicto accipitur do. quod eadem ordo numero nunquam iterari potest quod dicit quod semel dictum est amplius resummi non potest. Et ostenditur diff. si ista diuisio quantitatibus ponit habet in duas essentialis. Dicit autem quod si videtur quod cum diuisio in continuum et discretum sit permixta ista non continetur sub aliquo illarum sicut diuisiones essentialis in eodem genere sunt sub aliter. Et istud declaratur quod sub quantitate diuisa continetur utrumque istorum membrorum: quia partes corporis sunt finite et non temporis et aliud membrum non sita partes prout complectitur omnes quantitates discretas. Secunda diff. si diuisio quantitatibus in permanente et successiva quod habet supponit Aristoteles. est essentialis. Et dicit quod non quod non subordinatur aliter membrorum prime diuisionis cum aliquo quantitas continua sit permanens ut linea et alia successiva ut tempus. Et item quod discretas permanentes ut numerus: quod successiva ut ordo. Tertia diff. si ista situatio quod dicitur partes quantitatibus site alicubi pertinet ad predicamentum situs. Dicit autem secundum subtiliores doctores quod quodammodo est situatio quod dicit ordinem partium in toto ut quod collum sit in capite et humeros: et nasus in os et duos oculos: et ista dicit pertinere ad genus quantitates.

Et alia situatio est quod dicit ordinem partium in loco sicut quod dicit quod iacet et sedere et ista pertinet ad illud predicamentum quod dicitur situm et de prima situatio videtur ista prima locutio quod pertinet ad quantitatibus genus. Quarta diff. si iste ordo partium in toto videtur ab ipsa continuitate. Dicit autem quod continuitas non est nisi copulatio partium adiuicem ad unum terminum deinde secundum diffinitionem huiusmodi. Et ideo cum talis partium copulatio non sit quodammodo ipsa eo ordinatio videtur idem ista situatio cum continuitate non quacumque sed quantitatibus permanet aut valde propinqua.

Vicesimus quartus

Primum est quod proprie quantitates habent se sunt que dicuntur. Alie autem omnes sunt accidentis eo. Et si dicatur que sunt iste quod dicuntur sunt. Dicit quod quinque species quantitatibus continue. scilicet linea superficies corpus locus et tempus et due species quantitatibus discrete ut numerus et ordo. Et post istas adiungit illas quod vocat quantitates per accidens. Quarum prima est cum dicitur multum album. id est et multa albedo et dicit quod non est quanta albedo nisi ratione superficies: quanta. n. autem superficies fuerit tamen album esse dices. Secunda est cum dicitur actio longa et dicit quod non est longa nisi quia tempus longum. Tertia est cum motus sit multum et huius rationes non reddit unde habeat. Et ostenditur diff. si ista quod dicitur per accidens reducuntur ad aliquem

• Medicamenta •

illaz que dce sunt p se. Df autem
q sic nccio alioqn si nō reduce-
rentur ad de p se talia nō essent
p accis cū oē p accis ad p se re-
ducatur. Et iō dicit q albedo est
qta p supf. cū actio qta p t i us
Secūda dif. si motus q ponitur
quātitas p accis pōt reduci ad
tpus. Df aut q nō qz si mor nō
eēt qtus nisi p tpus tū: ad mai-
oritātē mor seqrētur maioritas
tpis et sic maiori tpe moneretur
pmūz mobile q alij celi. Et itē
videmus q maior motus pōt fi-
eri i maiori tpe ex velocitate. Ter-
tia dif. si quātitas motus pōt re-
duci ad quātitatē magnitudinis
puta rōne lineę supficię aut cor-
poris. Df aut q nō qz maiorem
motū attingit fieri i maiori magni-
tudine et minore i maiori ut pz i
alcatione et etiā in ablatōe: cum
sit maior mot mīme stelle q spē
solis. Et cōfirmatur qz a quātita-
te pmanēte nō posset mor esse
successiue qtus. Quarta dif. cū
mot nō sit quāt alij tali qtitā-
te de pacis qre nō ponitur ge?
s. i. genere quātitatē p se sic illa
scz linea supficies et alia q ponū-
tur qtitates p se. Dico qz nō ap-
paret mihi rō alij qre nō: qz mo-
tus fm nām suā ppaz ē successi-
uus sic q oēs ei pticule ciantur
ad vnū tminū cōez q est mutatiū
eē sic instās in tpe aut punct in
linea. Sed oritur dif. qd tūc di-
cetur ad exēplūz Aristō. Df aut

q cū duplex fuerit d motu op iō
vii. s. q sit for fluē: et alia q flu-
r forme. ipe h loqitur p pma op.
et sic ipa for fluēa nō ē cōtinua ni-
si p talē fluxū. Fluxus aut ipe ē
eēnr qd i successio cur oēs ptes
sūt copulate ad vltimū mutatur
eē: et iō talis flux s; se ē cōtinu:

• Nicesimusq. •

tus. P. ē q qtitati nihil ē dūz
ut bicubito et tricubito cō eo. Et
i istud i e ponit duas instantias.
Quaz p. nā ē de multis et paucis
circa quātitatē oiscretā et de maj
et pmo circa cōtinuā. Et istā instan-
tiā soluit duplici. Primo oñdit
q magnū et pū multū et paucū
nō sūt qtitates s; ad aliud qd p-
bat qz mōs d pū respectu mō
do tis multuz magni. Et rursus
i vico dicūtur pauci hoies i res-
pectu ciuitatis cū sit h maior mul-
titudine. Et iō cū talia opposita sic
dicātur nō sūt absolute quātita-
tes s; ad aliud. Sed o soluit eād
instantiaz qz dato q iste eēnt quāti-
tates n hnt tū dūetātē. Et oñdit
splici. P. nā qz dūa eidē eē non
pnt: magnuz autē et parū eidē
insūt per pation ē ad diuersa g
nō sunt cōtraria absoluta. Secū-
do qz lz subā sit susceptibilis dūo-
rū n tū simul. Ter qz id eēt sibi
ipī dūz simul exns magnū et pū
Secūda instantia quā pōit ē q circa
locū maxie vī cōtrarietas quā-
titatis sicut sursum et deorsū: qz

Super.

Dicunt nonnulli phi qd deorsu lo-
cus triatur loco sursum eo qd loc^{us}
qui e in medio. i. fra multu habz
distatiaz ad terminos mundi. i. ad
polos. Et isti. s. phi diffiniunt co-
traria q maxie a se distat sub eo
de genere et ista instatia dimittit
insoluta. Sed oritur dif. qz non
soluit hanc instatiaz cu oppositu
teneat. Dr aut qd satis videtur
soluta ex pcedentibus qz sursum
et deorsu no sunt tria sic hic con-
uenit tria absoluta qz ide p ppa-
tionem ad diuersa pot simul esse sur-
su et deorsu sicut fuit dictu circa
magnu et paru. Secunda dif. si
spe admittit hac trioz diffonem
no impugnatur ea. Dr qd fm pmissa
pot ea admittere qz tunc po-
neret trietate in oi genere quod
negauit: cu in oi genere sint ali-
qua que maxie sibi distant et io
no videtur sufficiens diffinitio.
Tertia dif. qd est addendum ad
ista diffonem ut sit sufficiens. Dr aut
qd i susceptibili eode insunt vicis-
sim et sic excluduntur iste trieta-
tes que dicte sunt respectie que
insunt simul i bitudine ad diuer-
sa. Quarta dif. qz tunc eet vera
trietas int formas subales que
sunt termini generatiois et corru-
ptionis et in eode susceptibili vi-
cissim insunt. s. in eade ma nume-
ro. Et qz hic magis stricte sumit
trietate io ista vicissitudo e itelli-
genda cu pmixtione fo max qlis
no e in subalibus fm pmissa. In

telligendu tri e qd ex b qd hic dicit
de locatione terre int media fm
distantia ad mundi terminos potuit
ro accipi illoz qui posuerat for-
maliter locu cuiuslibz assignari
fm distantia et proximitate ad po-
los mundi.

Tricesimosex.

tns. p. e qd no videtur quantitas
suscipere magis et minus sic ex-
plicat de bicubito et numero c^o
eo. Sed oritur dif. si qlibet nu-
merus ut binarius et ternarius
et sic in alijs pcedendo dnt spe ab
alio. Dicitur aut qd sic qz sic dif-
similitudo no pot ee nih int qua-
litates spe dntes ita nec ineqli-
tas nisi inter qtitates spe dntes
Cuius ro est quia ineqlitas est
relatio disppantie que no sur-
git inter eundem ronis extrema.
Secunda dif. si bicubitu et tricubi-
tu et sic de alijs sp differunt specie
i continua quantitate sicut numeri
in discreta. Dr aut qd sic qz oia
talita sicut numeri sunt ineqlia et
in eqlitas ut patuit arguit qti-
tates distinctas spe. Tertia dif.
si ois ps siue aliquotta siue non
aliquotta dnt spe a suo toto. Dr
aut qd sic in genere qtitatis qz
uis qlqz sunt vnus ronis i alio
genere ut duplu et dimidiu aque
aut coloris et sic quocunqz posito
uel ablato sp mutatur spes qti-
tatis quia extrema inequalia.
Quarta dif. e si in spebus vnusqz

• Predicamenta.

quantitatis est processus in infinitum. Dicitur autem quod sic tamen cum opposito modo quia dum omnium in infinitum est diuisibile ex diuisione tali numerus agumetur sed contra numerum diminuitur et sic ex prenumeris semper species maior fit et ex parte omnium semper minor fit.

Vigesimus

secundus. Dicitur quod mare proprium cuius ratio est quale uel inaequale dicitur. Et istud declarat in singulis dictis rationibus speciebus iam dictis capitulis. Sed contra hoc proprium istatur quadrupliciter. Primo quod substantia spiritualis est perfectior corporali in genere substantie et magis perfectum spiritus est inaequale imperfectum minus perfectum. Secundo quod albedo in genere qualitatibus est perfectior nigredine sic inaequaliter participat lucem et sic ei inaequalis circumscribitur quantitate. Tercio quod celum intentionis est inaequalis colori remisso in perfectione et actualitate et tamen in eodem subiecto unus non habet plus de quantitate quam alius. Quarto et primus ens infinitum excedit omnes limitatum et sic inaequale cum tamen sit finis tali quantitate. Ad primum quod illa inaequalitas non est attendenda secundum quantitates molis de qua hic loquitur Aristoteles sed de inaequalitate virtutis que est alius rationis ab ista de qua hic Aristoteles intendit. Ad secundum quod talia inaequalia non est extensua de qua hic est sermo sed intensua.

Ad tertium quod illa inaequalitas est inaequalitas graduum et ista de qua loquitur primum ad partes. Ad quartum quod e quale et inaequale simpliciter sunt passio disincta quantitates transcendentes est compositum ad quantitatem molis et virtutis et sic conuenit deo. Ita tamen de qua hic loquimur est equalitas et in equalitas directa ad quantitatem extensionis et multitudinis molis.

Vicesimus

tertius. Dicitur est iste quod ad aliquid talia dicuntur: quocumque hoc ipsum quod sunt aliorum dicitur: uel quomodolibet aliter ad aliud sic maius aliquo maius et dupluz autem duplici capitulo. Et ista intendit esse diffinitiones relationis secundum quod est predicamentum. Ex qua diffinitione accipiuntur duo publica documenta. Primum est quod dictio manifesta est ponere quod relatio sit ad nihil: quia aliud et nihil contradicunt et relatio ex suo primo significato est ad aliquid et ideo contradicit ei quod dicitur ad nihil. Secundum documentum est quod dictio manifestata est ponere relationem possibilem esse sine termino quod illud aliud ad quod dicitur relatio est terminus eius et ideo si non habet terminum non est ad aliud et sic cum sit ad aliud conditione non est ad nihil. Et si dicatur quid intendit cum dicitur in ista diffinitione uel quomodolibet aliter ad aliud exponitur contra quod relatio dicuntur aliorum. id est generatio: uel quomodolibet aliter ad aliud

Super.

i. quocūq; alio casu obliquo alio a grō dicuntur ad aliud. Ad cui⁹ euidentiā ⁊ declarationē ē intel- ligendū qd quicūq; aliud pdicatur de alio recto nō ē nota pdicatio nis relatiue ut cū dīr hē illud in noiatiuo uel vrō: qñ aut ē pdica- tio i quocūq; obliquo tūc ē nota relatiōis ut cū dīr hē alicuius in gtio uel alicui i drō uel ad aliq; in actio uel ab aliquo in ablatio Et iō cū dixit hīpm qd sunt alioz dītur ibi adiūgit uel quolibz ali- ter. i. ad aliud in quocūq; alio ob- liquo. Intelligendū tñ qd ex ista diffōne sic declarata eliciūtur q̄t- tuor conclusiōes. Quaz pma ē qd oīs ps refertur ad suuz totū qz ē eius gtio. Secūda conclusio qd oē donū refertur ad illud cui datur qz est illi drō. Tertia 3: est qd est ad finē refertur ad ipm finē. acti- ue. n. ē ad ipm. Quarta 3: qd oē origenatū refertur ad suū orige- nans qz ē ab eo ablatie ⁊ pdica- cūuslibet istoz obliquoꝝ ut pa- tuit ē nō flōnis. S3 istā diffōez istatur qdruplicif. Prio qz f di- caūtū subē dīr absolutissimū sic eēntia ⁊ tñ spēs dīr tota subā idi- u. duoz gtie. Secundo qz qlitas dīr pdicamentū absolutū ⁊ tñ al- bedo dīr margarite ⁊ eqi cblig⁹ Tercio qz quātitas coiter pōitur absoluta ⁊ tñ dīr q̄titas corpis ⁊ subē. Quarto qz oīa qd sūt i uni- uerso dītur aliud vniuersi ⁊ sic oīa qd sunt i vniuerso absoluta. es-

sent relatiua. Ad pmoz qd est sub- stantia dīr alic⁹ ut hūanitas scī. nō sub rōne hūanitatē eius sed iquātuz ipa hūanitas ē ei⁹ pnci- piū cōstitutū cū becheitate ⁊ sub- itellecta tali rōne respectiua dīr hūanitas ei⁹. Ad sc d3 qd albedo nō sub rōe qd albedo s3 sub rōe ac- cidentis qd ē respectiua dīr marga- rite. Ad tñ qd subintelligitur eē corpis i rōne mēsure uel forme qd sunt respectie: licz talis respe- ctus nō expmatur. Ad qrtuz qd oīa qd sunt i vniuerso sūt relatiua denoiatiue nō cōditatie iquantū sūt vniuersi partes.

Alcesimus no

nus. P. ē qd quicūq; sūt huiusmōi i. talia q̄lia sūt duplū ⁊ dimidiū sunt ad aliud ⁊ pōit exemplū ⁊ e- hitu ⁊ affectu disciplina ⁊ pōne qd oīa sūt alicui⁹ cap⁹ eo. S3 oritur dif. de quo hitu h loq̄tur. Dī qd nō ut vī de eo qd ē i generē qlitatē qz sub illo cōtinetur disciplina q̄s f oīea pōit: ⁊ iō vī loq̄d hīe cā ē pdicamentū sic hīe idi. mentiū uel armaturā. Secda dif. ad qd refertur effect⁹ ut dicatur alic⁹ effectus. Dī aut qd ad subiectū p- medū iherētis ⁊ ad obiectū illi⁹ effectiōis p- medū tēdentis. Ter- tia dif. ad qd refertur disciplina. Dī qd ad doctrinā sic discipul⁹ ad doctore; illud licet p- flet dici ad subiectū p- medū iformātū ut ad aliud. Quarta dif. de qua p- ne b

• Predicamenta.

loquitur cū dicit ipaz eē ad aliud
Dī q̄ de illa dī sitū q̄ h̄ exē/
plificat de seſſe dē r̄ ſtatione licet
dicat q̄ ſedere r̄ ſtare nō ſūt poſi/
tiones ſed ſunt diſtincta denoia/
tione ab illis ſicut ageſ inq̄tū ab/
actione. Sz remanet dif. cū nō hic
reducitur illa duo p̄dicamēta. ſ. ha/
bitū r̄ ſitū ad relationē r̄ regulaz
ſupius datā q̄ diuerſoz generē:
r̄ nō ſubſtantiati poſitoz diuerſe
ſūt ſpēs r̄ dīe r̄ oīa ac ſingula p̄di/
camēta ſūt gn̄ dīſpata r̄ ſi ſubalē/
natum poſita. Dī aut̄ q̄ iſta diſſō/
q̄ h̄ dat de ad aliqd̄ ē cōis omni/
reſpectui. Et q̄ ſex p̄dicamenta
poſteriora ſūt relatiua ut h̄ mani/
feſte exēplificat de pōne r̄ hitu:
iō iſta diſſō oībus ē cōis. Secūda
dif. q̄ q̄bus ē cōis diſſō r̄ diſſini/
tū: r̄ iō cū hic diſſiniat p̄dicamen/
tū relōnis ipm̄ vī cōe ad oīa alia
Dī q̄ iſta diſſō ſit p̄dicamenti
relationis nō tñ pp̄ia ſed ſic hō
eſt ſubā aiata ſſibilis. Cui⁹ ſignū
ē q̄ reſpectus realis q̄ ponatur
trāſcendētes utpote de p̄dētia
oīuz alioz ad p̄maz cām r̄ reſpe/
ctus q̄ ſunt in ipa p̄ma cā qui nō
ſūt i aliquo genere cē cadūt ſub
iſta diſſō. Sed remanet dif. que
ē diſſō pp̄a iſti p̄dicamēti de q̄
nūc agitur. Dī aut̄ q̄ ſz diſſōnē
ſubtilis docto. q̄ v̄z appōiad iſtā
diſſōnē iſtū pp̄a q̄ talia ad aliqd̄
ſunt iſſec⁹ adueniētia q̄ d̄ ex tñ
ſec⁹ adueniētib⁹ ſumūtur alia ſex
p̄dicamēta ſecūntia. Secūda dif.

q̄ d̄ intēdit p̄ reſpectus iſſec⁹
adueniētes quos ponit eē relati/
onis. Dī q̄ illos q̄ inſcūtur po/
ſito termino r̄ fundamēto ſicut
ſimilitudo uel eq̄itas ſi tñ ſunt ac/
cidētia q̄ trāſcendētia nō ſunt
talitudo eo q̄ nō accidunt: de ex tñ
ſec⁹ autē adueniētibus dicitur
poſtea.

Tricesimus. P

ē q̄ iſt dīctas relationi: ut vī
vitiō cū ſit inquit cōtrariuz vīrū
q̄ eoz ad aliqd̄ eſt r̄ diſciplina
ignorantie ca. eo. Et adiungit q̄
nō oībus relatiuis in eſt dīctas
ſicut exēplificat d̄ duplo r̄ triplo
Sed oritur dif. quia virtus r̄ vi/
ciū videntur eē dīctas ſm̄ q̄ ſunt
q̄litates cōtrarie r̄ nō ſic relatio/
nes. Dī aut̄ q̄ ſicut abſoluta ſūt
dīctas ita r̄ reſpectus fundati i eis
.s. cōformitas r̄ diſformitas ad
rectā rōnē. Secūda dif. q̄ diſci/
plina r̄ iſtāntia nō videntur eē
dīctas ſed puatiua. Dicitur autem
q̄ hic accipitur doctrina pro vā
opione aut ſciētia r̄ ignorātia p̄
opione falſa. Sed remanet dif.
quare nō inducit equalitatem r̄
iequalitatem ſimilitudinē r̄ diſ/
militudinē que ad iūce dīctatur
directius in relatione. Dī aut̄ q̄
talitudo inſunt eidem reſpectu di/
uerſoz r̄ talia dīctas ſupra exclu/
ſit a ſua cōſideratiōe.

Tricesimus p̄ri

f 2

Super.

mus. P. ē qd vñtur magis et minus
relatiua suscipe sic sūt simile et in
eqle cōeo. Et adiūgit qd nō oīa re
latiua suscipiūt magis et min⁹ sic
lus dī alio magis duplicif. Dī tñ
tñ cōiter qd relatiōes nō suscipi
unt magis et minus nisi rōne sui
fūdamenti: et iō ista ppetas non
iest talib⁹ relatiōibus p se. S; i
istud arguitur qdruplicif. Prio
qd si nō intēderetur respect⁹ nisi
extensione sui fūdamenti tūc fun
damēto eqli pmanēte nunq; in
tensio fieret ipius relatiōis. Nūc
aut videmus qd eodē fūdamēto
i mobili pmanēte p augmētū aut
diminutionē alius istud fit ma
gis lequale. Secūdo qd videm⁹
qd si duo calores sint eqles intē
ue quāto alter plus remittitur
tāto pl⁹ et⁹ leqles as intēditur cū
fit magis ineqle. Tercio qd distā
tie respect⁹ intēditur nihil abla
to uel appposito aliquo ad extre
ma illi⁹ distātie. Et si dicatur qd si
ē maior distātia itensius ēz mai
or extensio nō v; qd ista distā
tia nō ē in spacio sicut i subiecto
sed i mobili et nullū accis exten
ditur vltra suū subiectū. Quāto
qd magis etiā dī a ppiquare illud
qd inest minus et sic respect⁹ ap
ppiuationis nō intēditur ibi sin
intēsiōne subiecti. Iō dico qd re
lationes p se vñtur intēdi et re
mitti sine intēsiōne et remissione
subiecti et ista ē intentio Aristo.
in Bloco: qd sicut hō cedit de re

latione ita supius negauit de q̄
tate et tñ cōstat qd multa nume
ri fundamēta intēdūt et re
mittūt: Et cōfirmatur ista snia
qd cū calor pducitur per motū
p hoc dicitur intēdi et remitti: qd
ps eiusdē rōnis apponitur infra
ptē sic in augmēto ps extra ptē
sed quālibet ptē caloris cōcōita
tur ps similitudis cū oī alio non
ente q̄libet ps similis eēt q̄ eadē
ratione intēditur similitudo q̄
caliditas uel albedo. Sed oritur
dis. si respectus ieq̄ itatis recipit
magis et minus sic respect⁹ dissi
militudis. Dī aut qd nō videtur
qd dissimilitudo nō cōsistit in idi
uisibili: respectus aut vē ineq̄li
tatis in idiuisibili cōsistit qd quo
cūq; appposito eq̄libus uel q̄tōcū
q; deposito statim fit ineq̄litas. Se
cūda dis. qd si duo calores eq̄les
equaliter itēdantur cuiuslibet pti
acq̄site inerit equalitas noua ad
aliā ptē et ita sicut ex p̄tibus calo
rum intensio fit eaz intensio sic
eadem rōne ex qualitibus cō
tibus ipas. Dicitur aut qd equali
tas vnius p̄tis nō tendit in idem
cū equalitate toti⁹ sed remanēt
distincta: nō sic aut de similitudi
ne que coextēditur albedini: re
spectus aut equalitatis sic tota
litas non est in qualibet parte.

Tricesimus se
cundus. P. est qd omnia relatiua
ad p̄uertentiā dicuntur sē f̄sus

Predicamenta.

dñi su? et dñs sui dñs: et id? d? du-
 plo et dimidio et maiore ac minore
 ca? eo. Et pōit in eodē pcessu q̄t
 tuor notabilia ad declarādā istū
 passus māz. Quaz pma ē q? ista
 ouertentia dñt casu ita v? q? vnū
 relatiū dñt ad aliud in vno cāu et
 aliud ouertitur ad ipm in alio ca-
 su sic disciplīna dñt disciplīati grīe
 et disciplīatū dñt nō grīe disciplīe
 sed disciplīna ablatie disciplīatū
 Secundū notabile ē q? ad istaz
 ouertentiā requiritur q? oueniēs
 assignatio expinatur ut cum ala
 sit alicuius si assignetur ad auēz
 nō ē inueniēs assignatio q? mul-
 toz alioz ale sunt s? ala dñt alati
 ala. Tertiū notabile q? o? finger
 aliquociēs noīa eo q? nō sunt ipo-
 sita sic remus cū sit alicui? rem?
 nō oueniēt assignetur ad nauē
 cū multe sint nauēs sine remis:
 sed remus dicatur ficto noīe rei
 remite remus: et ita caput capita-
 ti caput et nō aīalis q? multa sūt
 i q̄t aīalia capita nō hñtia. Quā-
 tū notabile ē q? si relatiū ad qd?
 libet aliud q̄s. s. ad suū oppositū
 assignetur: et id ad aliud dicatur
 nō ouertitur sic si seruus nō assi-
 gnetur dñō s? hōi aut bipedi. In-
 telligendū tñ est q? ex istis i eodē
 pcessu ifert talē regulā: ampli? si
 oueniēt assignetur ad illud ali-
 ud ad qd? dñt si relatiū oibus alijs
 circūscriptis. i. remotis cūq? acci-
 dentia sūt relicto illo solo ad qd?
 assignatū ē sp ad ipz dicitur. Ex

qua regula eliciuntur a diuersis
 due conclusionēs diuerse. Pri-
 ma est q? relatiū terminatur et
 dñt ad suū oppositū relatiū et non
 ad absolutū q? ad illud finiat
 ad qd? refertur et ad illud refer-
 tur ad qd? dicitur circūscripto oī
 alia ut dñt regula ista et circūscri-
 pto oī alio a suo pter seruientes
 adhuc dñs ad ipm diceretur.
 Secūda conclusio q̄s alij dicūt ē q?
 relatiū nō terminatur ad opposi-
 tū sed ad absolutū fundamentū
 oppositi: q? circūscripto omni
 respectu ab aliq? albedie adhuc
 alia ē illi similis s? nō ista illi hoc
 ē q? alia albedo pōt eē similis q̄
 est sine similitudine siue ppossi-
 bile uel ipossibile q? h? sformita-
 tē ad ipam. Sed remanet dif. q̄
 istaz v? eē magis de mēte phi i
 loco isto. Dicitur q? p ima quia
 istam regulā ipse ponit cū lo-
 quimur de ouertentia relati-
 uoz. Et constat q? absolutū nō
 dicitur ad ouertentiā ut albe-
 do non dicitur similitudinis al-
 bedo: sed bene similitudinis si-
 militudo.

Tricesimuster

tius. P. est q? videntur ad aliqd
 simul esse natura ca? eodez. Et
 ipse istud exemplificat de duplo
 et dimidio quia cum sit duplum
 et dimidiū est et si duplum non ē
 nec dimidiū et si non dimidiū
 nec duplū: Ex q? dēo accipiūtur

Super.

duo phica do. Primū est qd qñ-
cūq; aliqua duo ita se habent qd
vno posito ponitur reliquū et re-
moto vno remouetur et reliquū
et eōuerſo illa sunt simul nā et iō
pbat relatiua simul eē nāz. Scd̄z
do. ē qd oia ouertibilia sūt simul
natura: qz illa sunt talia q̄ ita se
hnt qd posito vno pōitur reliquū
Sed h̄ec do. iſtatur dupliciter.
Primo qz diſſo prius nā v̄r eſſe
q̄ diſſiniū cū i diſſōne reſolua-
tur diſſiniū tanq̄ in ſuas preſ-
eēntiales et tū nullo iſtoz posito
aut pempto idē ſeq̄tur i alio. et e-
cōuerſo. Secūdo qz ſubiectū et
p̄a paſſio ouertūtur et tñ nō ſūt
in ſimul nā cū ſubiectū ſit p̄us ſm
naturā ſic p̄ius modus p̄ſeitat
p̄uenit ſcd̄m. Id v̄r eē dō. q̄ iſta
do. ſunt magis argum̄ta et qd rō
Ariſto. hic poſita magis v̄r p̄ba-
re ſimulatē duratiōis q̄ nature
Niſi forte dicatur qd illa que ſūt
ſic ordiata ſm ordinē nature p̄
illo ſigno quo ſm nāz vñ p̄uēit
reliquū aliud nō ē et ſic p̄ tunc
vñ pōitur reliquū nō dū posito
et ſcd̄m negādo p̄imitur alio iaz
p̄ceſſo. Intelligendū tñ qd antiq̄
cōis expōiſti cū d̄r relatiua ſūt ſi-
mul nā fuit. i. ſimul nāli itelligē-
tia. Iſtud tñ nō v̄z ut iſferatur ſo-
lū ad intellectū qz ipe pbat iſta
ſimulatē qd posito vno poni-
tur reliquū et ſublato vno reli-
quū iſmouetur et tñ iſtat qd iſtud
ē v̄m de relatiue in reꝝ nā ſicut i

n̄ra intelligentia q̄nō ſolū i n̄ra
intelligentia ſed in reꝝ natura ē
intelligenda iſta ſimul. tas quia
eadeꝝ rōne v̄trobiz deducitur.
Sed oritur diſ. qd ſiḡt ſimultas
iſta relatiue oppoſitoꝝ in reꝝ nā
D̄r aut qd ſiḡt talem p̄erigētiā
qd vñ nō p̄erigit aliud qz talis
p̄erigētia arguit p̄us et poſteri-
ſm naturā. Secūda diſ. qd ſiḡt
iſta ſimultas aput nālez intelli-
gentiā quā cōiter pon. nt. D̄r qd
iſt n̄ aliter iſtellectui ut correla-
tiua ita itelligātur ut vñ alteri
nō p̄erigat in itelligēdo.

Tricesimu ſq̄r

tua. P. eſt qd relatiua poſita ſe
ponūt et pempta ſe p̄imunt non
eſt aut in textu niſi qd ſe inuiceꝝ
auferūtur: tñ exēpla oñdunt qd
ipe ſupponit qd poſita ſe p̄cunt
qz dicit qd ſi duplū ē dimidiū eſt
et ſi ſeruus eſt dñs eſt cap̄ eo.
Sed c̄tra hāc regulā ipſe iſtat
dupliciter. Primo qz ſuppoſito qd
ſcibile et ſcia adinuicē referāt̄
ſublato ſcibili auferatur ſcia et tñ
ſublata ſcia nō auferatur ſcibile:
ut exēplificat de circuli q̄dratu-
ra que ſi eſt ſciētia eius inquit ſi
dum eſt. Et ad idē dicit qd in
pluribus ſubſiſtentibus ſciētiā
recepimus in paucis uel nullis
ſciētiā cum ſcibili eē. Et iterum
dicit qd aīali ſublato auferatur ſci-
entia et tamen remanent multa
ſcibilia. Secūdo ipſe iſtat de ſen-

• Predicamenta.

sa et sensibile: quia cum ista sint re-
latiua ut nunc supponit sensibile
interemptum aufert sensum: sensus
autem simul sensibile non permittit. Et item
ad id igitur quod cum sensibile sit circa
corpus permittit sensibile permittitur
corpus: et cum sensus sit circa animam
permittit sensum non permittitur sensu-
bile sicut peremptio animae non per-
mittitur corpus. Et item addit quod
sensus simul sit cum sensato animae
sensibile aut ante ipsum sensatum
sic ignis et aqua ex quibus animae
constat ante sunt quam ipsum animal.
Sed oritur difficultas per istas duas in-
stantias interdicere interminere re-
gulam datam quia posito uno ponitur
reliquus et peremptio uno permittitur
reliquus. Deinde autem quod per hoc quod
non soluit hic istas instantias vide-
retur eis sentire: tamen quia
hic loquitur dubitative: quia di-
cit videtur nec istud assentit me-
lius videtur quod hic nihil determi-
nauit. Secundum difficultas quod est hic sen-
tiendum de sensibili et scientia. Deinde autem
quod argumenta Aristotelem demon-
strant quod sensibile potest existere in
actu: dato quod actualis scientia non
existat aput non instrumentum intellectum
Alioquin nullus intellectus de
novo possit: et aliquid inuenire.
Tertia difficultas. quid sentiendum est
de sensibili et sensu. Dicitur quod eo
de modo quia constat quod sensi-
bilia fuerunt ante sensum cau-
sa sine sensu et sine ratione non
leuius ut sic tangit pueniunt organi

ne nature sicut constituentia sen-
sibile. Et ideo in talibus non tenet
regula quod tunc ad existiam. Quar-
ta difficultas est quod potest sal-
uari ista regula quod tamen est vulgata
scilicet relatiua posita se ponit et per-
empta se permittit. Deinde quod respectus
se requirit terminum tamen respectus
actualis in actu et aptitudinalis in
aptitudine sicut rationalitas est ad
actum videndi qui est in poten-
tia et sic sensibilitas et sciabilitas
ad actum sentiendi et sciendi in
potentia et sic ista regula non est
vniuersaliter intelligenda quan-
tum ad actuale existentiam.
Sed remanet difficultas quia il-
la que sunt in pura potentia ob-
iectiua sunt omnino nihil sicut scien-
tia anime antequam sit in anima cau-
sa et sic cum sit sensibile erit respec-
tus ad nihil et sic non ad aliquid
quod est ut patuit euidenter con-
tradictio. Dicitur quod si entia in ta-
li potentia essent omnino nihil non
posset negari. Vide istud vide-
tur demonstrare quod sunt aliquid
quodammodo.

Tricesimus non

tns. P. est quod huius quod non est vix nulla
substantia ad aliquid dicatur. Et dicitur quod
istud est vix in primis substantiis. scilicet quod
nulla deinde ad aliquid nec totum nec
partes quod aliquis homo non deinde alius homo nec
quod deinde caput deinde alius quod deinde caput
Et ideo per hoc pluribus secundis substantiis
sic homo non deinde alius non autem bos:

in die qd i aliquibus scd'is substa-
tis o3 dubitationez sic caput dr
alicui' caput z man'. Et subiun-
git illatie dicens. Si igitur suffi-
ciet eoz qd sunt ad aliqd diffio assig-
nata e: aut nimis difficile aut im-
possibile e qd nulla suba ad aliqd
dicatur ca'eo. Sed oritur dif. qd
e. t. tenendu de qone qd h mouz.
Dr qd dici ad aliqd pot duplici i
telligi. Aut qd ita tie aut o noia
tue. Et tunc manifestu e qd nul-
la suba or ad aliq l qd ita tie cum
sit qd ita tie ad se: denoiatiue aut
bñ qd ita tie qd h denoiatur pat
a pñitate. Secunda dif. qd f3 ita
distinctione no eet magis diffici-
lis ista qd in suba qd i qlitate: qz
nulla qlitas or ad aliqd qd ita tie
cu sit ad se sic suba z eit ad aliqd
denoiatiue sic albedo denoiatur
similis a similitudine z tñ 2p. no
poderauit ista qonez circa qlita-
te sed tñ circa subam. Dr aut qd
lz vtrūq sit absolutu: tñ suba est
absolutior z magis independēs
z io i ea qd e magis colorata. Ter-
tia dif. qre magis cōcedit dici ad
aliqd subaz in pre qd in toto cuz
dr caput alicuius z no hō. Dr qd
lz istud nomē caput sit ipositum
subatiue: tñ fuit ippositu a respec-
tu ut vñ cuiusdā pñitentie z sic
cōceditur magis eē ad aliqd fm
vocē: tamen nihil obstat cu dici-
mus fort. hūanitatē subitelligē
de respe. tñ nature ad suppositu
in rōe constituti. Quarta dif. qz

ipe cōcedit qd manus ē ad aliqd
z tñ nō ē ipositum istud nomē a
respectu: sic nec hoc nomē hō de
quo negat. Dr aut qd ipōnes sūt
ad placitū: tñ man' hgt organuz
qd fm se ē respectū: sicut instru-
mentū or ip alicui' instrumentū.
Sed remāet dif. qre negat istud
totāter sic de pma suba cu hoc
caout sit istius capitati caput sic
caput simpliciter: capitati caput
simpliciter. Dr aut qd nō inuenitur
rō qre h caput nō dicatur huius
capitati sicut in cōi: tñ nō or hui-
us iquātū h sed inquantū caput
z nec vñ intēio ei' i dato exēplo.

Tricesimus sex

tus. P. e. t. qd si non est data suffi-
cienter dñō relatiuoz: cu dictū
eit qd relatiua sunt quecunqz hoc
ipm qd sunt alioz dicuntur lz sunt
in qd ad aliqd qbus hoc ipm eē
ē ad al qd quodāmodo se habe-
re fortasse. S h dicetur. i. illud
qd oim eit qd substantia ē eozuz
que dicuntur ad aliquid capitulo
eodem. Et adiungit comparans
hanc diffinitionem ad illam que
superius fuit data de ad aliquid:
quia prior diffitio sequitur em-
nia relatiua: non tamen hoc est
eis esse qd sunt ad aliquid quia
ea ipsa que sunt alioz dicuntur.

Et quibus dictis accipiuntur
quattuor phisica documenta.
Primum eit qd in isto ca. posuit
Aristo. duas de ad ad aliqd distōes

• Predicamenta.

qñ volens corrigere primā p se-
cundā qz hoc sonat patēter inte-
tex. ibi inuit pñā fuisse insufficiē-
tē. Secūda dō. ē qz pñā ē ista ad
aliqd sunt illa qñqz hoc ipm qz
sunt aliorū dicuntur: ita qz ista
dñō data ē p dicei ad aliqd. Ter-
tiū dō. qz scd' a diffō ē ista ad ali-
qd sunt qbu3 hoc ipm eē est ad
aliqd se h're vñ sic pñā diffō da-
tur p dicei ad aliqd ita ista per ad
aliqd se h're. Qu' tū dō. qz istaz
diffōnuz pñā nō ē qditia s3 secū-
da: qz cū dici ad aliqd ē vñs. ad
aliqd se h're ē añs sic vere dici p
supponit eē illa diffō ē a postērio-
ri qñ nūqz ē qditatiua. Secūda vñ
ē qditatiua qz relatio qditarie ē
ad aliqd h'itudo: iō dicit de pñā
diffōne qz seqtur oīa relatiua: nī
tñ h' ē eis eē qd' ad aliud dñtur.
Sed oritur dif. si pñā diffō cū nī
sit qditatiua ē adeqta. Df qz ipsa
ē vñuersalis qz dicit qz seqtur
oīa relatiua: nō tñ ē ouertibilis s3
eius itentioez: qz h' oē qd' ad ali-
quid se h3: ad aliqd dicatur: non
tñ oē qz ad aliqd dicitur: ad aliqd
se h3: qz. s. multa denoiantur p
modū relatiuoz: qz fm suū eē sūt
absoluta sic caput aut man' cuz
dicuntur alicuius. Secūda dif. qz
cū aliqd dñ tale: quod nō ē tale:
illa denoiatio ē f. lsa: qz oē qd' vñ
df ad aliqd: vñ qz vere se heat
ad illud: qz sic oē qd' df ad aliud ē
vñ ad aliqd: ac p hoc illa diffō
adequata ē sic secūda. Df aut qz

h' denoiatio ista nō fiat sine res-
pectu. tñ talis respect' nō figtur
tali nomie qñis subitelligatur.
Tertia dif. qre magis negat sub-
statiā eē ad aliud qz tuz ad scd' az
diffōnez qz quo ad pñā. Df autē
qz nō ē icōueniēs si subā dicatur
ad aliqd sub noie ppo respectu
sub itellecto: qz tñ fieret icōueni-
ens si subā eēt ad aliqd fm il. ud
quod eius noie figtur cū illud sit
mere ab solutū. Quarta dif. ē si
ex isto passu habetur qz relatio
nō possit imediate fūdari supra
subām qz nulla subā se h3 ad ali-
ud. Df aut qz bñ accipitur ad h'
appens argumentū: qz si forma-
liter eēt i eo relatio dar3 sibi suū
effectū formalē: qz ē ad aliqd se
h're: sic oē accñs denoiat suū sub-
iectū. Itud tñ argumētū nī demō-
strat: qz h' pñitas ponatur for-
malit' in potētia gnatiua: tñ nō
denoiat eā. Intelligendū tñ est
qz ex ista duplici diffōne relatiuoz
accipitur illa atiqua distinctio re-
latiuoz in relatiuis fm dici qz s3
esse: qz diffinitio pñā data est p
dici: qz secūda p ad aliqd se h're:
qd' ē relatiuoz eē. Et iō relatiua
significata p pñam diffōnem sūt
fm dici: qz illa qz sunt significata p
scd' az sūt fm eē. Sed oritur dif.
que sūt relatiua fm esse qz fm dici
Df aut qz relatiua fm dici sūt illa
qz expmisa diffōe s3 se qz figtū sūt
alcius generi: tñ pñ sub itelle-
ctum respectū dñ. ur relatiue sic

fuit s̄ exēplificatū de capite et ma-
nu. Sc̄ p̄ aut̄ eē sunt quorū quo-
rū sign̄ificatū directe ē in isto p̄di-
camento sic̄ eqlitas et similitudo
Scd̄ a dif. si alio^o possit̄ distingui.
D̄r aut̄ q̄ sic qz aliq̄ d̄ntur rela-
tiua denoiatione ex̄nseca a res-
pectu q̄ ē i alio et talia sunt relati-
ua fm̄ dici tñ qz nō sūt ad aliud;
licet dicatur ad aliud sic̄ d̄r de sci-
bili respectu scie. Scd̄ m̄ aut̄ esse
sunt q̄ circūscripta oī denoiatōe
fm̄ se sunt ad aliud sic̄ d̄r de sc̄ta.

Tricesimus sep-

timus. P̄ est q̄ si q̄s aliqd̄ eorū q̄
sunt ad aliqd̄ diffinitive sciatur et il-
lud ad quod d̄r diffinitive scitur^o
ē ea^o eo. Et istud ip̄e p̄bat ibidez;
qz si nouit̄ aliqd̄ quod ē ad aliqd̄
nouit̄ illud ad qd̄ ē. si. n. aut̄ non
nouit̄ ad qd̄ se h̄z; nec si ad qd̄ se
h̄z sicut p̄z exēplificatōe i duplo et
dimidio et sic de alijs. Et adiūgit
q̄ illa q̄ sunt subē ut caput et ma-
nus q̄s. sunt relatiua fm̄ dici pos-
sunt sciri absq̄ qd̄ sciatur cuius
sunt; et iō infert q̄ nō sunt relati-
ua; et iō q̄ nullasubā relatiue dica-
tur; tñ occludit q̄ de talib^o diffi-
le ē tractare nisi sepe fuerit p̄ tra-
ctatū; dubitare tñ ait de singulis
nō ē in vtile. Intelligendū tñ est
q̄ ex isto passu accipiūtur q̄tuo
phica do. Primū ē q̄ vnū relati-
uū cadit i diffōne al̄i^o ut vnū p̄
reliquū diffiniatur qz p̄ tato dic̄
q̄ q̄ diffinitive nouit̄ vnū relatiōz

diffinitive nouit̄ et reliquū. Scd̄ m̄
do. ē q̄ vnū relatiū ē de q̄ditate
terius qz oīa diffinitia sūt de es-
sentia diffinitū; et p̄ ut patuit vnū
p̄ reliquū diffinitur. Tertiū do. ē
q̄ vnū relatiū ē de intellectu al̄i^o
qz nō aliqd̄ p̄t̄ distictē accipi sine
eo qd̄ ē de q̄ditate sua. Quartū
do. ē q̄ relatiua accipiūtur eodem
actu itelligēdi quando sūt oppo-
sita; qz si distictis actibus tunc es-
sent due qualitates absolute; illi
duo actus realit̄ distictē q̄z vna
possit̄ ab alia separi cū eēnt simul
nā sic̄ alba et iō vna ab alia nō de-
pendet et talia p̄ potētiā p̄me cē
videtur separabilia et sic itelligere;
tur vnū relatiū alio nō intellectu.
S̄z oritur dif. si ista diffō q̄ diffini-
nitor vnū relatiū p̄ reliquū ē q̄d-
tatiua. D̄r aut̄ q̄ si qz oīs diffō q̄
ditatiua datur p̄ p̄ora s̄m̄z q̄ sūt
ptes eēnales; correlatiua aut̄ ut
patuit sūt simul nā. et affirmatur
tū qz si capit ite^o; q̄ vnū oppo-
sit̄ ē q̄ditate al̄i^o. Tū qz si capit i
itelle^o q̄n disticta sp̄e v̄e sunt eēnt
disticta et illa q̄ distinguūtur eēnt
distinguūtur q̄ditate. Scd̄ a dif.
qd̄ v̄z talis diffō si n̄ ē q̄ditiua. D̄r
aut̄ q̄ p̄t̄ dici diffō p̄ additamentū
sic̄ cū acc̄is diffinitur p̄ subiectū
aut̄ cū effect^o p̄ suā cāz efficientē
aut̄ finalē cāz q̄ si ingrediūtur ip̄i^o
q̄ditate. Tertia dif. q̄ ē q̄ditiua
diffinitio relatiōis. D̄r q̄ cum i
isto p̄dicamēto sint gnā et d̄ntie
sicut in cecis p̄dicamētis; p̄ gen^o

¶ Predicamenta.

et dicitur ibi datur diffō qđitatiua
qđ ē diffō simpliciter sic pñitas ē re
latio mō actiui: aut similitudo re
latio eqpātie circa vñū i qđitate.
Quarta dif. qđ tota qđitas rela
tion s cōstitit i aliud se hñe cū ni
hil heat ad se: et iō tota ei⁹ qđita
tiua diffō cōstitit in ordie ad cor
relatiū. Dñr aut qđ l3 tota ei⁹ qđi
tas sit ad aliud: nñ illud aliud nō
cadit i illa qđitate s3 tñ ipa hitu
do: et ita hitudo ad aliud eēdo
cōtinetur sub genere et dñr qđ sūt
ad aliud. S3 remanet dif. si vñū
relatiū ē de intellectu alcius. Dñr
aut qđ l3 sint simul nālī intelligētia
ac p b vñū sit de cōi intellectu alci
us nō tñ d intellectu pñario qđ
hoc ē eē qđitatiū illi. Scđ a dif.
qđ ē pñas i relatiōe uel eē ad ter
minū uel eē i fūdāto cū ab istis
solū depēdeat. Dñr aut qđ esse ad
oppositū qđ p illo signo quo ac
cidēs absolutū ē ad se accñs re
latiū ē aliud cū eē ad se et ad ali
ud pñmo diuidūt ipm ens s3 acci
dens absolutū pñs ē ad se qđ in a
lio cū pñm sit ei eēntiale et nō fm
ut alibi patebit: g respect⁹ pñ est
ad aliud qđ sit i alio fm nāz. Sed
reuerititur dif. si gen⁹ gnālissimū
relatiōis h3 aliqd relatiōe oppo
sitū ad qđ dicatur ut simul cōin
telligatur. Dñr aut qđ istud nō pōt
dari qđ ois relatio cōtinetur sub
isto pñicāto et vñū oppositū nō
pōt sub alio cōtineri. Dñr aut qđ ē
doctor valde solēpnis qđ iō ē ne

cessariū tenere qđ relatio nō tre
minetur sp ut heat finis. Istud
tñ lati⁹ ē alibi p tractatū. s. i. 34.
passū in penultia dif.

¶ Riceimus octa

uu. P. ē iste. Qualitatē dico s3
qđ qle ē eē dicimur c⁹ 5⁹. Et iten
dit diffinire qđitatē pñicamētuz d
quo ē istud capitulū. S3 hanc
diffōnez istatur qđrupliciter. P.
qđ dñr i pñicamēto subē i quale
pñicatur ut fm ipaz dicamur q
les et tñ nō ē de qđitatis pñicamē
to. Scđ o qđ pñiuz in quolibet
genere pñicatur i qle et tñ nō est
qđitas: cū qđitas ponatur accñs
cōe. Tertio qđ accidēs pñicatur
in quale et tñ nō oē accñs ē qua
litas cū accñt sit qđ cōe ad deez
pñicamēta. Quarto quia multa
trāscendētia ut bonitas et vñtas
pñicantur i qle cū sint entī pas
siones et tñ nō sūt in genere qđi
tatis. Vñ ista diffō nō vñ eē cōis
Ad pñm qđ aliq putāt dñr sub
stātiālē esse qualitātē fm dici. i.
fm modū pñicādi l3 sit subbā cū
eē: ita aut diffō respicit qualita
tem fm eē. Et itē dicūt qđ non
ē incōueniēs si mod⁹ vñ pñica
mēti cōueniat alci. Ad scđm qđ b
ē mentio de qđi qđ ē pñe accñs
Propuz aut nō pōt eē accñs imo
reducitur ad gen⁹ cuius ē pñn3
cū circūdat oē genus in quo est
nata fieri demonstratio pñ quid
i qua cōcluditur passio d subiecto

Super.

Ad tertium quod cum dicitur accensio predicari in quale ibi accipitur predicatio talia per predicationem quam non est per se aut quod ita: constat. n. quod numerus qui est accensio in quale non predicatur sed inquantum. Ad quartum quod hic est sermo de quali limitato ad determinatum genus qualia non sunt transcendencia et sic patet quod ista definitio indiget multiplici declaratione. Scilicet oritur difficultas si ista definitio est quod ita. Dicitur quod non quia est quale est effectus formalis qualitatis qui spiritus est posterior ista qualitate: et dici quale est posterius est quali et nulla quod ita definitio datur per posteriora.

Tricesimus nonus. D. est quod una species qualitatis habitus disponit dicuntur. causa est. Et adiungit quod sic differt habitus a dispo: quod permanentior et diuturnior est. scilicet habitus sicut scientie et virtutes que sunt de difficili mobiles a subiecto ut exemplificat de iustitia et castitate: affectiones. id est dispones sunt de facili mobiles a subiecto ut exemplificat de calore et frigiditate egritudine et sanitate. Scilicet oritur difficultas quod cum hoc modo ponatur habitus qualitas et de difficili mobilis: et omnis qualitas: aut sit de facili aut de difficili mobilis versus quod ista prima species qualitatis enunciat totum hoc predicamentum. Dicitur quod ipse versus loqui de qualitate difficili mobili non circa quod

cum: magis sed circa perfectiones que sunt in anima quales sunt intellectuales et morales virtutes de quibus exemplificat. Secunda difficultas. quia exemplificas de dispo: que hic enumerat cum habitu dat exempla de accidentibus corporalibus ut de caliditate et frigiditate egritudine et sanitate. Dicitur autem quod illa exemplificatio non intenditur hic nisi ad ostendendum quod talia sunt de facili mobilia non quod sint in prima specie qualitatis quod in alijs ut patebit collocabuntur. Tertia difficultas. si habitus et dispositio hic ponuntur per pluribus speciebus: ut tamen per una. Dicitur quod pro una quia dicitur una spiritum qualitatis cum istis describit. Et istud confirmatur quia facilitas et difficultas ad mouendum non sunt de se essentielles cum eadem virtutes antequam sit firmata est facilis ad mouendum et postea difficili mobilis et sic primo est dispositio et postea sit habitus. Quarta difficultas. cum ista species agat de perfectionibus anime acquisitis ad quas istas reducuntur actus intelligendi et species intelligibiles que faciunt ad habitus generationem. Dicitur autem quod actus pertinet ad dispones de facili mobili et spiritus ad habitus propter oppositam causam. Et ite: habet spiritum dicitur noticia habitualis: et sic patet quod iste secundarie in anima omnes reducuntur ad primam speciem qualitatis. Intelligendum tamen est quod in eodem textu persequens Aristoteles. qualitates de facili mobiles: dicit quod dispones

¶ Predicamenta.

que vocantur affectiōes sūt de fa-
cili mobiles: nisi forte ait in his
que contingunt p̄ tēporis longitu-
dinez in nām cuiuscūq; trāstor /
uari pōt ut in sanabilis uel diffi-
cili mobilis dicatur affectus q̄ i
q̄t habet habitudinē vocant. Et
tū imitatur morale do. Prīmū ē
q̄ vicia ex diuturnitate, iuefata
necessitata efficiuntur cōgilia: qz
dicit q̄ p̄ lōgitudiez tēpis affectiō-
nes male de quib⁹ nūc loquitur
trāfferuntur in vniuscūq; nāz
Secundū do. ē q̄ tales malicie
que sūt i veterate: fiunt sic imo-
biles ut vōs ab eis sit inmanabilis
qz dicit q̄ isanabilis uel difficilē
mobilis sit ex talibus affect⁹. Et
ista duo valent ad p̄uocandum
hoies p̄ lapsos. i. p̄nos ad cadē-
dum in malum ad celestē ouer-
sationē ut dēa phica redigantur
more apostolico i obsequiū xpi.

Quadragesim⁹

.P. ē q̄ aliud est genus q̄litas
fm q̄ pugillatores uel cursores
uel salubres uel in sanabiles di-
cuntur et similiter ait quecūq; f3
potentiā naturālē uel ipotentiā
dñtur ca. eo. Et adiūgit exēplūz
de duro quod h3 nālem poten-
tiam faciliē nō secari et molle qd
naturālē ipotentiā ad resiliēciā
secandi. Ex isto aut passu accipi-
untur q̄tuor phica do. Prīmū
ē q̄ potentie aie intellectiue pu-
ta intellect⁹ memoria et vōs sunt

qualitates quia constat q̄ sunt
naturales potētie ad aliqd opā-
duz. Secundū do. q̄ potētie aie
sensitiue sunt tales q̄litas ut b
exēplificat de cursoze et pugilla-
toze quoz potētia nō est nisi va-
litudō potētie executiue q̄ ponit-
tur potētia aie s̄sitiue. Tertium
do. est q̄ potētia materie p̄tinet
ad genus q̄litas quia natura-
lis potentia ponitur in ista spē et
illa potētia est naturalissima.
Quartū do. est q̄ potentia rece-
ptiua per quā subā est nata reci-
pere accidens est qualitas talis
quia qcquid ouenit substantie ut
puenit acciēs ē sibi cōnaturale cū
sola accidentia sunt extra suā na-
turā. Sed oritur dī. si p̄mū ar-
gumentum p̄cedit de potentijs
aie itellectiue. Dī q̄ nō quia si ille
potentie eēnt q̄litas quaz sub-
iectum eēntia aie foret: tunc ad
istas potentias essent aliq̄e pri-
ores potētie: iō cū oē subiectūz
sit i potētia respectu forme quaz
recipit et tunc pari rōne ille potē-
tie eēnt qualitates et ad illas alie
potentie et sic in infinitū. Secūda
dī. si scd̄ in documentū p̄cedit d̄
potētijs sensitiuis. Dī q̄ nō quia
cū potentia sentiendi in virtute
eēntie anime moueat corpus sic
isti ponunt acciētia agere i virtute
substantie: illa v̄tus subē i qua mo-
uetur potentia eēt quedā nālis
potētia et per dñs qualitas et sic
in finitū sicut prius. Tertia dī. si

Super.

tertiū do. pcedit. Dicitur q non
qz cū ad qualitātē sit potētia tūc
ante potentiam inatē esset alia
potentia ad illā potentiaz et sic i
finitū. Quarta dif. si quartū do.
pcedit. Df aut q nō qz tūc ante
accūs eēt aliud accūs et ante oēs
qualitatē alia qualitas sic i alijs
deducebatur. Sed remanet dif.
qz ppe passiones dicūt coiter nā
les aptitudines et p oīs potētias
et tamen nō vidētur poni q̄lita-
tes. Dicitur aut q iste aptitudi-
nes nō videntur qualitates nisi
quādo fundātur i qualitātibus
sic cōgregatiū et disgregatiū.
i coloribus: qz passio ut alibi pz
reducitur ad genus sui subiecti
Secūda dif. qd dicitur ad aucto-
ritatē phi cū ponit nālez poten-
tiā esse scd am specie qualitatis
Dici potest q ista spēs ē q̄litas
fm dici sic differētia subālis quā
uis in aliqbz sunt qualitates sz
esse ut qn fundantur in qualita-
te sicut patuit de cōgregatio et dis-
gregatio.

Quadragesim^o

primus. P. est q tertia spēs q̄li-
tatis est passibilis q̄litas et passi-
ones. Et dic q passibiles q̄litates
sunt q̄sensibus p̄cipiūtur sic co-
lor p visū: amaritudo et dulcedo
p gustū: caliditas et frigiditas p
tactū. Et dic q iste sunt passibi-
les q̄litates non ex hoc q illa q̄
ipā suscipiūt patiātur sz qz iferūt

ssui passionē ca: eo. Et adiūgit
q passiones dñtur et nō passibi-
les q̄litates q̄cūqz facile solūntur
et cito transeūt sic exēpl ficat q
cū aliqz erubescēs fit rubeus et
timidus fit pallidus: iste. n. sunt
passiōes et nō passibiles q̄litates
qz ex h nō df quis simplici ru-
beus et pallidus sz ad tēpus. Qñ
aut talia sunt pmanētia tūc pos-
sunt dici passibiles q̄litates ut si
color niger uel palledo pueniat
a longa egritudine. Et itez adiū-
git q passiōes dñtur sic sunt ira-
cundie et trillicie et nō passibiles
q̄litates. Sed oritur dif. qz diuer-
sorū genēz et nō subālinati possi-
torū ut supra finit ostensū diuer-
se sunt spēs et dñtie et tñ h pōit
caliditatē in ista tertia spē q̄lita-
tis et supra posuit ipaz in prima
Df aut q istud fuit h ex intēōe
illud aut gfa exēpli ut ē fuit ostē-
sum. Secūda dif. qz caliditas et
frigiditas cum sint forme actiue
naturalit dicunt nāles potētias
ad opanduz ut calor est potētia
calefactina et frigiditas frigesac-
tiua et sic sunt i secūda spē q̄lita-
tis in qua est naturalis potētia
et p oīs nō potest eē in ista fcia.
Dicunt aut hic et satis appenter
q per istas quattuor species q̄-
litis nō intendit Aristo. facere
distinctionē eēntialem specierū
pprie sumptaz sed quorundaz
modoz quib^o non repugnat co-
iucidētia sicut speciebus.

• Predicamenta.

Quadragesim^o

secundus. P. ē q̄ q̄rtuz gen^o qua-
litas est forma ⁊ circa aliqd cō-
stās figura ut rectitudo ac cur-
uitas q̄ significat quale quid sic
⁊ triangulus aut quadrāgulus
ca^o eo. Et adiungit q̄ rarū ⁊ spīs-
sū ⁊ asperū ⁊ leue videtur signifi-
care qualitatē: tñ dicit q̄ nō imo-
pōnem: quia spissum ē cū^o ptes
sunt sibi p̄pique. Et rarū cū^o ptes
distant. Et asperū cuius partes
sup̄einent ut vna sit inferior et
alia sup̄ior. Et planū cuius ptes
adiacent. Et leue cuius ptes ad-
inuicem sunt eq̄les. Sed oritur
dif. qd intendit hic p̄ formā ut cō-
numerat sp̄s cū figurā. Dī q̄ cū
quedaz sit figura plana ut oīs q̄
requirit vnā sup̄ficiē tñ quē admo-
dū circulari ⁊ angulari. Et alia
nō plana quē requirit plures q̄
duas dimensiones ut spica ⁊ cor-
pori^o quadrati: forma potest re-
ferri ad figuras p̄einentes et
figura ad planas. Secūda dif. ē
est quare dicit circa aliquid con-
stans figura. Dicitur q̄ oīs figu-
ra plana circuit aliquā sup̄ficiē
quā in se claudit p̄ d̄am vnus
linee recte uel obliq̄. Tertia dif.
ē q̄re dī q̄ rectitudo ⁊ curuitas
pertinēt ad gen^o q̄litas cū recti-
tudo sit nisi ordo p̄tū ī lica ut
f. mediū ab extrēis nō exeat. Et
curuitas ut mediū exeat a p̄t b^o
suis ⁊ ordo ē qd respectiū ⁊ tñ

ostat q̄litas p̄dicamentū abso-
lutū esse. Dī aut q̄ l̄ ista sint q̄-
litas fin dī ut fuit tactū d̄ po-
tentia: tñ videntur ēē relationes
finē q̄ diffōnes eorū ut p̄ sunt
ad aliqd quē date hic sūt. Quar-
ta dif. quare ponit triangulū ēē
qualitatē cūz vltra lineas q̄ sunt
de q̄titate nō dicat nisi ipaz li-
neaz diūctōez ⁊ dīez ac tactū
sic purū respectū ⁊ nullus res-
pectus pōt ēē de genere absoluto.
Dī autē q̄ tota ista q̄rta species
videtur ēē respectia cū respiciat
solū ordinem p̄tū q̄titaris: et
ideo videtur q̄litas soluz fin dī
Sed remanet dif. quare magis
excludit a qualitate rarū ⁊ spissū
qui dīcūt solū p̄tū ordinē q̄
ista. Dī q̄ nō apparet aliq̄ ratio
in re sed solū in vocis significatō-
ne q̄ figure magis significātur
p̄ modū qualitatis: cū querūtur d̄
qualitate. Secūda dif. est quia
fin istam diffinitionē hic datam
de raro nullū corpus cōtinuū
posset esse rarū uel cōtinuū ptes
ab inuicem distare nō possunt.
Et dicitur q̄ forsitan loquitur d̄
raritate quē inuenitur in corpo-
ribus multum porosis: ⁊ f̄ istaz
diffōnez cōtigua rara esse nō pōt
cū eorū extrema sint simul. Ter-
tia dif. q̄ fin diffōnez hic datam
de spisso ⁊ denso nullū cōtinuū
potest esse densum nec etiā cō-
tiguū quia p̄p̄inquitas ar-
guit distinctionē: cum nulla res

Super.

fit sibi ppinquare extrema aut cōtinuoz sunt idem: et iō nō sunt ppinqua: nec etiā illa que sunt siml habent ppinqatē sicut cōtinua. Quarta dif. ē qre plus pōit qualitātē rectū et curuū q̄ aspū, et leue cū rectuz et curuū nō distiguntur nisi quia in vno pars ē extra partem scz in curuo: et in alio pars supra partem. s. in alio pero fm datas diffinitiones: et non sit magis respectuum ordo partis supra partē q̄ ad lat⁹ partis. Ideo non videtur differētia nisi forte in modo predicādi quā etiam non video. Intelligenduz tamen q̄ in eodem pcessu ostendens istas species esse quosdam modos substantie sic dicit fortasse alij apparebūt qualitatis modi sed qui maxime dicūtur hi sūt et quia isti modi non declarant quiditatem istius predicamenti processuz idcirco hic sicut in substantia formari potest Arbor Porphyriana sic.

	Qualitas	
Spūalis		corpalis
	Corpalis	
	Qualitas	
Infsibilis		fsibilis
	Qualitas	
	Sensibilis	
Inuisibilis		Visibilis
	Color	
Disgregatiu⁹		gregatiu⁹
	Nigredo	
Dec		Dec

Ista

Sed oritur dif

ficultas quia eedem nō sunt differētie subē et qualitatis p illaz regulā diuersoz genēz: et corporeum et incorporeū ut supra patuit sunt dñtie subē. Dñ autē q̄ corpale et spūale dicūtur de qlitatibus fm analogiā ad subām et nō vniuoce. Et iō nō sunt eedem dñtie q̄ditatiue. Secūda dif. si iste dñtie sūt q̄ditatiue. Dñ autē q̄ sic quia ita eēntialit̄ videntur corpale et spūale circa qualitātē sicut circa substantiā et in substantia iste pme dñtie sunt posite essentiales. Tertia dif. si sensibile et insensibile sunt dñtie qlitatis essentiales. Dñ q̄ non sicut dictuz fuit in substantia quia dicunt aptitudines naturas consequentes: tamen per istas passiones circū loqmur q̄ditatiuas sicut fuit dictum in subā. Quarta dif. q̄ sunt qualitates infsibiles corpales et

• Predicamenta •

quod deuenim? i' earz noticiā. Df
q' ex effectibus q' foris sūt q' op
atio fecit scire materiā sic ex nālī
m otu deorsū arguim? formā g
uitatis q' nō pcepimus fū: z ex
motu sursum forma lenitatis.
Quita dif. ē si diuīsiō q'litatis sen
sibilis inuisibilē z in inuisibilē est
eēntialis. Df q' nō sicut pma qz
qz visibilitas dicit nālez aptitudi
nē q' nūq' est q' ditiua sic fuit
supra dēm de rōnali z irrōnali.
Sexta dif. q' sunt qualitates sen
sibiles inuisibiles. Df aut q' oēs il
le que sunt obiecta alioz fūum
ut ion? auditus frigiditas cal di
tas tactus amaritudo dulcedo:
z gustus z ita de odoratu: z sa
poze. Septia dif. si diuīsiō color
in gregatiū z disgregatiū ē eēn
tialis. Df aut q' nō quia ista duo
dicunt ordinē aptitudinalē colo
ris ad visū: oīs aut ordo ē poste
rior suis extremis z nullū poste
rius ē q' ditiuūz sicut fuit s dēz
de rōnali z irrōnali: imo ista duo
sunt coloris ppassiones p supius
dicta. Octaua dif. ē q' re d' nigre
do color gregatiūz visus z al
bedo disgregatiū. Df q' lux bz
disgregare visū sicut excellēs fū
bile obtundit fūfuz z debilitat:
z qz lux picipatur ab albedine
excellēt: iō est sicut excellēs fū
bile: z nigredo gregat qz remis
se picipat lucē. vii expientia do
cet q' nigredo ofortat visum et
albedo ipm debilitat. Intelligen

dum ē tñ q' medij colores nō ex
cludūtur ab istis dñitīs qz rube
do magis imo simplici dīgre
gat z croceitas: qz magis a ppl
quāt ad albedinē: viriditas aut
z liuiditas cōgregant qz magis
ad nigredinē a ppinquant z sic
cū medij colores ab extrēis dif
ferant spē: oīz quālibet istaz dif
ferentiaz subdiuidi ut ad singu
las spēs veniatur. Sed rema
net oīf. quō ista q' hic dēa sūt pos
sunt redigi in obsequiū xpi. Df
q' cū circa tertium sniaz tracta
mus in theologia de donis z p
fectionibus inuisis aīe xpi que
sunt de genere qualitatis optet
nos respicere ad suūz genus ut
ea que sunt perfectionis in suo
genere ei attribuamus ad lau
dem ipius super laudabilis ihu
qui in nostris naturalibus sup
naturaliter erat z in effabiliter
qui est super omnia benedictus
dens Amen.

Quadragesim?
tertius. P. est q' qualitates sūt
que dicte sunt qualia vero que
fin hec denoiatiue dicuntur sic
a candore candidus a gramati
ca gramaticus ca? eo. Et adiun
git ibi duo notabilia. Quoz pri
mū ē q' non oībus qualitatibus
vnde dicuntur qualia est nomē
impositū sicut cursor z pugilla
tor ab aliqua valitudine non no
minata. Secundum notabile q'

Super.

denotatio qualis non semper fit
fm illud nomen sicut dicitur qd
studiosus dicitur a virtute et nō
a studio. Sz oritur dif. qualiter
se habet quale ad qualitatem. Df
aut qd sicut effectus formalis ad
suam cam candidū eniz est for/
malis effectus candoris: et iustū
esse est effectus ipius iusticie.
Secunda dif. si iste effectus for/
malis differt realit ab ipa quali/
tate. Dicitur aut qd sic qz ois cā
differt realiter a suo effectū. alio
quin eadem res causaret seipaz
quod est contra augustinū dicen/
tem nihil gignit seipm. Tertia
dif. si iste effectus formalis rea/
liter a tali causa distinctus se ha/
bet p additionem ad materiam
et formā cum sit effectus forma/
lis forme: ita istud quale se ha/
bz p additionem ad qualitatem q
est eius causa formalis. Quar/
ta difficultas si illud quod addit
istud quale ad qualitatem est ali/
quid absolutum. Dicunt autem
qd sic quia qualis est forma talis
est eius effectus formalis: et ideo
sicut forma respectiva nō potest
dare absolutum esse ita forma
absoluta qualis est qualitas nō
potest dare esse respectivū. Sz
remanet difficultas quia si po/
natur aliqua tertia entitas abso/
luta resultans ex forma et subie/
cto tali sicut ex pponentibus cū
vtrumq; pponentium sit intrin/
-

secum pposito tunc compositū
erit melius componentibus et
sic album erit melius qd homo et
adueniente quolibet accidente
fiet melius compositum qd sit ip/
sa substantia: et hoc videtur icon/
uenientissimum. Secunda diffi/
cultas quia forsitan diceretur qd
in talibus componentibus acci/
dentium cum subiecto non inclu/
ditur in illa tertia entitate sub/
stantia sicut in compositione de/
genere substantie sed effectus for/
malis formā tñ includit. Istud
tamen non est intelligibile. qm
omne comp. situm resultans ex
aliquibus includit illa componē/
tia ut videtur et absolutū posse/
rius sit semper perfectius suis pzi/
cipijs constitutivis. Sed reuer/
titur difficultas si ponatur respe/
ctivum illud quod resultat quo/
modo potest saluari qd tale esse
sit a forma absoluta. Dicitur qd
esse album non videtur esse nisi in
se formaliter habere albedinem
et istud in se habere constat qd di/
cit respectivū et sic albedo fm hac
viam dat esse absolutum dando
seipam sed ultra ipam quicquid
dicit effectus formalis est respe/
ctivum.

Quadragesim'

quartus est Passus qd inest con/
trarietas fm qd quale est ut ius/
ticia in iusticie contraria est et

• Predicamenta.

albedo nigredini et idē dīc de q̄li
sicut iustū et iniustū ca: eo. Et ad
iungit duo notabilia. Prīmū est
nō in oībus est contrarietas sicut
exēplificat de medijs coloribus:
ut in rubeo et pallido ubi negat
contrarietate. Secundū notabile
ē q̄ si unū contrariorū ē quale et re
liquū erit quale qz contraria sunt i
eodem genere. Sz oritur dif. si
motus semp ē inter extrema cō
traria et oringit fieri motū inter
colores medios sic rubedo ad vi
riditatē. Dīr aut q̄ ibi contrarietas
negari nō pōt ut unū possit cade
re sub disgregatio ut rubedo et
aliud sub agregatio ut viditas
sed nō ē sic directe ut pmo contra
rietas sicut int albedine et nigre
dine p quaz p̄ticipatiōez alij co
lores adinuicē dīrītur.

Quadragesim⁹

q̄ntus. P. ē q̄ suscipit qualitas
magis et minus: albu. n. magis et
minus alē altero dicitur iustū
ca: eodē. Et istū passū psequens
pōit ibi duo nōbilia i eodē textu.
Prīmū ē q̄ l3 iustū recipiat ma
gis et minus dubiū tñ ē de iusti
tia et alijs affectiōibus. Qz dicūt
i q̄t aliqui q̄ iustitia sanitas et g̃
matica nō magis et min⁹ dicitur
licet alē alē sit g̃matitior iustior
et sanior. Secundū nōbille q̄ nō
oīa q̄lia suscipiūt magis et minus
sic exēplificat de triangulo et circu
lo et gnāliter claudit d oī figura

et assignat rōez quia quecūq̄ su t
cipiunt trianguli diffinitionez e
circuli nihil magis alterū altero
dicitur. Ex quibus notabilibus
accipiuntur duo p̄sica documē
ta. Prīmum est q̄ forme que in
tenduntur et remittūtur nō reci
piunt magis et minus fm se sed
fm subiecti participationem qz
dicit q̄ iusticia non recipit magi
et minus sed nisi iustū. Secun
dum documentum q̄ nulla for
ma recipit magis et min⁹ nisi vbi
p̄ticipatur fm magis et min⁹ ei⁹
ratio diffinitiva: quia ideo pro
bat triangulum et circulum non
recipere magis et minus qz fm
eorum diffinitiones nihil magis
altero dicitur. Sed oritur diffi
cultas si prīmum documentum
procedit q̄ p solam subiecti par
ticipationem fiat forme intensio
aut forma in se non intendatur
nisi quanto plus in subiecto int
matur sicut aliq̄ putant. Dicitur
autem q̄ non quia si per talem
intimationem eo q̄ maior inten
sive fieret intensio omnis forme
cum ipsa intensio sit quedam for
ma tunc aliqua forma per se in
tenderetur. Secūda difficultas
quid diceretur ad illud quod con
trariari videtur. Dicitur q̄ iusti
cia in sua ultimata abstractione
non intenditur in sua quiditate
precisa sed bene ut est iudiciua
ta et p oīs quodāmodo concreta
et potest dici quale et ista videtur

intentio su. Tertia dif. si scd'm
argumentū pcedit ut fiat inten
tio in forma fin quod picipatur
a suis individuis magis et minus
eius rō di. finitua. Dicitur autē
q nō qz tota diffō saluatur eqū
in quolibet individuo cum in ea
nullatenus distinguatur: et ideo
fin rōnem qditatiaz sue speciei
nunq in individuo est magis et
minus. Quarta dif. quid tunc di
cetur ad aliud argumētū. Dicitur
q nō opat rōnem diffinituā spēi
ad sua individua: sed ad subiectū
et tunc vñ est q illud q bz plus
de aggregatino visus bz plus dñi
gradine.

Quadragesim^o

sextus. P. ē q ppiuz est q̄litati
fin eā simile uel dissimile dici c:
eodem. Sz dñ assignationē huius
ppij iniat quadrupliciter.
Primo quia ois ppiā passio in
est adequate nullū autē istoz
simile uel dissimile ē adequatum
q̄litati. Secūdo quia nullū accñs
videtur ppiā passio cum sint p
dicabilia ex opposito distincta et
tñ similitudo ē accidēs qualitat
cū sibi aduēiat et discedat sine ei
corruptione et ita dissimilitudo.
Tertio qz nō videtur qre subālis
similitudo nō aduēiat subē sz qz
dñ simile a simili gnāri in subāli
bz sicut similitudo accñtalis q̄
litati. Quarto quia in relatiōib
et ceteris pdicamentis posteriorib

bus ē vā cōformitas et illa non est
idēptitas stricte nec eq̄litas et sic
nō reitāt nisi similitudo. Ad pmū
dd. qz qñ ē passio determinata tūc
ē adeq̄ta sic rēsimilitas bōi: qñ autē
ē passio disiuncta sic ē par et ipar
circa numerū tūc suffic vtrūqz ex
tremū sub disiunctione esse adeq̄
tū sicut ē i pposito. Ad scd' qz bz
accñs nō p. let eē passio deter
minata: tñ bñ disiuncta: qñ sub dis
iunctione inest nēcio et ita ē ois
ōia imediata forēt passio disiun
cta et sub illa dis iunctōe nō accidūt
et ita si ita ē p nullā potentiā po
terit q̄ritas simul absolui a simili
tudine et dissimilitudine ut aliq pu
tant: cū passio sit inseparabilis sim
plicit a subiecto. Ad tertiu qz licz
largo mō sumēdo in subāli sit
similitudo: tñ stricte nō: cū sint
tres mōi cōformitatis scz idēpti
tas q ē in subā: eq̄litas in quāti
tate: et similitudo i qualitate. Ad
q̄rtū qz cū i illis pdicamentis sit vā
cōformitas eo qz sunt ibi idē gene
re et spē sic in alijs: o3 ponere q̄r
tuor modos cōformitatis q̄ quis
vñ sit inoiat aut aliqd istoz ibi
poni. Sz ozitur dif. si i q̄litate est
similitudo inter illa q sunt idem
genere. Dñ qz sic quāuis remore
qz cum sint idē gener o3 ibi pone
re cōformitatē q fundatur s vñ
et i q̄litate si ē cōformitas nisi simi
litudō. Secūda dif. qz similitudo
et dissimilitudo sūt cōtraria et inē
illa que sūt di. icta spē sp ē dissim

• Predicamenta.

militudo. Dr aut qd nō ē incōue-
niēs si vnū dūorū in sit fm rōnez
generis et aliud fm rōez specifi-
cas acut citat eadē genere disti-
cta eē spēs cū idēptitas et diuersi-
tas contrarientur.

Quadragesim^o

septimus. P. ē qd si tringit hīp-
quale relatiū eē nūbil iconueni-
ens in vtrīsque est hoc generibus
annumerare ca^o eo. Et istud ipse
in lucit ad excusandū se qz trac-
ta id de qūitate multa in fruit
de ad aliqd acut habitū et dispō-
ne. Et tunc ex isto passu accipi-
tur documentū qd vnū et idē pōt
eē simul i diuersis pdicamentis:
qz dīc qd nūbil ē incōueniēs idē
qle ānumerare in vtrīsque generi-
bus. s. relatiōis et qūitatis. Sed
Bdo. arguitur qd tripliciter. Prio
qz diuersorū genē et nō subalter-
natim positū ut patuit diuerse
sunt spēs et dūitē et sic vna spēs
que detur puta hitus nō poterit
eē in relatiōe et qūitate qnō sub-
alternatur. Secūdo qz qūcūqz sūt
idē numero sūt idē spēs et qūcūqz
sunt idē spēs sunt idē genere: cū
i te idēptitates sic sūt subōdiate
et iō si eadē pōatur fōr i nūero ne-
cessario ē i genē vno et nō i pluri-
b^o. Ter^o qz qūcūqz pōnt genē dūit
spēs et qūcūqz differūt spēs dūit nu-
mero et iō si vna fōr. na ponatur

in diuersis generib^o nō erit vna
forma nūerosque due forme. Quā-
to quia quecūqz sunt in diuersis
generibus hīc in illis diuersas
dūitē et dūitē ex generibus
et dūitē et sic diuersas eēntias: et
tunc nō erit vna forma. Iō dico
qd idē simpliciter nō pōt eē in di-
uersis generibus dispatis qz oīa
alia eēntialiter sunt distincta: et
eēntialiter distincta nō simpliciter
videntur eē vnū. Sed tunc re-
manet dif. quia dicit Aristo. ni-
hil ē incōueniēs idē quale i di-
uersis generibus annumerare.
Dicitur aut qd istud quale in quā-
tum reponitur in diuersis pdica-
mentis puta habitū et nō ē vnū
simpliciter sed duo scz respectus
ad oppositū qui est de genere
relatiōis et fundamentū ei^o
quod est de genere qualitatis si-
cut cum dicitur album formale
est qualitas et fundamentale est
substantia.

Quadragesim^o

octauus passus est qd qd pene in
oībus talibus qualia sunt habit^o
et dispōnes genera ad aliquid di-
cuntur: nil autē eorum que sin-
gularia sunt inferiora qd exem-
plificat de speciebus dicens qd
disciplina dicitur alicuius disci-
plina et non grāmatica aut Mu-
sica: nisi forte ait fm genus ut g-
matica est alicui^o disciplina cū eo.

Super

Sed contra hunc passum instatur
quadrupliciter. Primo quia quan-
do alter de altero predicatur ut de
inferiori quicquid per se predi-
catur de predicato. predicatur
et de subiecto secundum regulam superius
datam: et ideo si genus est ibi ad ali-
quid necessarium est ut species ei
subiecta sit ad aliquid. Secundo
quia quicquid convenit inferiori
convenit et superiori per locum
a parte subiectivam: et ideo si species
est ad se oportet quod genus sit ad se et es-
se ad se dicit esse absolutum. Ter-
tio quia genus respectum speciei divi-
ditur per divisionem respectus. cum
divisione ad idem genus reducan-
tur et sic species omnis sub genere ta-
li constituta semper erit respectiva
sic ut eius diffinitio tota. Quarto quod
omne constitutum ex absoluto et
respectivo est respectum sicut com-
stitutum ex substantia et accidente sem-
per dicitur per accidentis totum: eo quod ef-
fectus se tenet ex parte magis va-
riabili: et ideo cum genus intret
speciei quidditatem quantumcumque alia
omnia forent absoluta quilibet species
generis respectivi erit respectiva
Ideo dico quod in omni predicamento et
genere quod superiora sunt quidditative
ad aliquid et inferiora cum superiora
essentialiter in inferioribus inclu-
dantur. Sed oritur diffinitio quod ponit
hic Aristoteles. superiora esse ad aliquid et
non inferiora. Dicitur quod illa superiora non
sunt magis ad aliquid secundum esse quam infe-
riora sed tamen secundum dici quod nomen superius

oris dat intelligere respectum quod non
dat intelligere nomen inferioris sic
disciplina dat intelligere respectum
ad docente quod non dat intelligere
grammatica. Intelligendum tamen quod secundum
istum modum invenitur quadruplex pro-
portio in genere quantitatibus. Quarum pri-
ma est quod tamen superius quod inferioris sunt ad ali-
quid sic per se scia et hitu. quorum utrum-
que dicit respectum ad oppositum et secundum
ipsos Aristoteles. utrumque ad aliquid dicitur cum
scie sit genus hitu. Secunda proportio
quod inferius est ad aliquid et non superius
sic habitus et dispositio secundum ipsum ad ali-
quid dicitur et tamen quantitas non dicitur ad ali-
quid secundum se supra. Aut quantitas spua-
lis aut non illi respectum. Tertia pro-
portio quod inferius non dicitur ad aliquid
sed superius sic hic dicitur de grammatica
et disciplina quod nec grammatica nec
musica vult ad aliquid dici sed bene dis-
ciplinam. Quarta proportio quod nec su-
perius nec inferius ad aliquid dicitur sic
albedo et color quod ita dicitur ad se
quod non ad aliquid. Sed remanet diffinitio. quod
omnis color est alicuius color et similiter
albedo et sic de quocumque specie data de
genere quantitatibus. Dicitur quod color ut co-
lor nullius est sed bene ut est forma vel
accidentis et istud subintelligitur cum
dicitur alicuius color vel ut inherens est.

Quadragesim

non. D. est quod facit et pati recipi-
unt magis et minus. id est actio et passio
et divinitate sic calefacit et frigefacit
sunt divinitas et calefacit et frigefacit
et ista sunt secundum magis et minus c. 6.

• Predicamenta.

Sed oritur difficultas si iste due ppterates. s. h're contrarietate et si sc'pere mag' et min' sint adequete. Dicitur q' sic quantum ad ista p'dicamenta q' sic s' patuit q'cumq' suscipiunt contrarietate suscipiunt magis et minus et e'couerso. Secunda dif. q' istaz ppteratu in h'itib' eas est prior. D'r aut' q' contrarietas i est naturis ex r'oibus suis formilibus cu' contrarior' sint contrarie diff'ones: intensio aut' et remissio inest ex quantitate virtutis cuius passio est equalitas et iequalitas intensiua q'ditas aut' in o'ibus puenit q'tit' tatez. Tertia dif. si contrarietas e' ca' susceptionis magis et minus sic ali qui dicunt. D'r aut' q' lz ipam p'ueniat: no' t'n videtur ipius ca' q' vni'ormiter sp' contrarietate manete fit variatio i' intensioe et remissioe v'n ca' prima videtur e'e diuersi tas forme fm g'dus p' quas fit talis intensio et remissio. Quarta dif. q' videm' q' lux i'nteditur et remittitur: cu' nulluz t'n contrarius habeat positu' et sic isti' intensio et remissio fit sine contrarietate et per o'ia no' sunt adequete iste contrarietates i' intensiois ac remissiois ppterates. D'r aut' q' non o'ponere tale adequatione nisi q' ad p'dicamenta que iam fuerut ostensa.

Quinquagesi-
mus Passus est q' de situ dictu'

est in his que sunt ad aliquid q' denominatiue a positionibus dicuntur. de reliquis autem quando vbi et habitus: eo q' manifeste inquit sunt nihil ad aliquid dicitur quam quod in principio dictum est quando scilicet superius enumerauit predicamenta capitulo primo: et istud dictum ponitur capitulo septimo. Et sic finit tractatum predicamentor' et transit ad post predicamenta. Sed oritur dif. quid est predicamentum. Dicitur q' dupliciter accipitur predicamentum vno modo pro ordinatione predicabilium in eodem genere tali et sic videtur sapere naturam totius integralis. Alio modo pro genere generalissimo sub quo fit talis coordinatio et sic pertinet ad naturam totius vniuersalis. Et ideo magis est propria acceptio ista. Secunda difficultas si predicamentum dicitur vniuoce de decem predicamentis uel generibus istis. Dicitur autem q' sic quia cum predicamentum sit genus generalissimum istud dicitur de quolibet talium fm idem nomen et fm eandem diffinitionem accepta diffinitione generis generalissimi superius data Tertia difficultas si predicamentum ut dicitur vniuoce de istis e' genus. Dicitur autem q' non quia sic est secunda intentio q' no'

Super.

pdicatur inqd de suis inferiorib⁹
imo est transcendens: quia nihil
e⁹ comune. x. pdicamentis nūc trāf-
cendentia. Quarta dif. i. quo dif-
ferūt pdicabile et pdicamentū. Dr
q⁹ in ordine secūda⁹ intentionū
pdicamentū continetur sub predi-
cabili sicut eius pars subiectiua
quia cū genus contineatur sub p-
dicabili et genus sub diuidatur i
subalternū et generalissimū illi d^r
continetur sub eius intento. Sz re-
manet dif. si ista. x. pdicamenta
sunt simpliciter simplicia. Dr q⁹ sic
q⁹ ad ipa itat vltima resolutio oī-
um q⁹ditatum diffinibiliū i generē
et illud e⁹ simpliciter simplex quod
e⁹ irresolubile in alia sicut in ptes
eēntiales sic simpliciter idiuuibile
i quātitate qd nullā bz ptezm q⁹
diuidatur. Secūda dif. si ista. x.
sunt pmo diuersa. i. se totis diui-
cta. Dr q⁹ sic accepta fm suas q⁹-
ditates: alioqn nō essent. x. pma
pncipia q⁹ si p aliqd ouenirent et
p aliqd differrent illa p que dif-
ferrent et ouenirent eēnt eorum
eēntialia pncipia.

Quinquagesi-
mus p^omus. p. e⁹ q⁹ dr alterū al-
teri opponi qdrupliciter aut sicut
ad aliqd. i. relatiue opposita ut du-
plum dimidio aut sic contraria ut
malū bono: aut sicut p^ouatiua ut
visus et cecitas: aut sicut affirma-
tio et negatio. i. dīctoria ut sede-
re et nō sedere ca⁹ eo. Et adiun-

git q⁹ differunt relatiue opposita
a dīctis q⁹ vnu illo⁹ dr alteri⁹ ut
duplū dicitur dimidiū et i contrariis
vnu nō est altius sic bonū malū.
Et circa istū passū eliciūtur q⁹-
tuor cōclusiones. Quaz pma est
q⁹ oppō nō est aliqua entitas ab-
soluta sed respectiua q⁹ oē oppo-
sitū dr oppositū ad aliqd et nō ad
se que e⁹ q⁹ditas respectiuo⁹. Se-
cūda cōclusio q⁹ iste respect⁹ op-
pōnis nō e⁹ exīnsecus adueniēs
sed inīnsecus q⁹ oppō. oritur inē
opposita ex rōibus formalib⁹ ta-
liū extremoz. iō. n. albedo oppo-
nitur nigredini q⁹ iste disgrega-
tin⁹ et ille cōgregatiū visus sz suā
rōnez diffinitiuā et illa q⁹ cōsur-
gūt ex rōibus formalibus oīa sūt in-
trifeca. Tertia cōclusio q⁹ iste res-
pect⁹ nō e⁹ generē exīis sz trāscē-
dēs q⁹ q⁹ oueniūt etiā anq⁹ descen-
dat i. x. pdicamenta sūt trāscēdētia
cū nō pūt eē in genere cōstituta.
Oppō autē e⁹ huiusmōi q⁹ cū illo
pōri diuiditur enī p absolutū et
respectū iste drē habet abiūicē
oppōnez q⁹ cōstituūt ex opposito
distincta. Quarta cōclusio q⁹ iste respect⁹
nō e⁹ eq⁹pātie sz disq⁹pātie q⁹ cōsur-
git inē extrema diuersaz rōnu⁹
cū fm eandē rōnez nūq⁹ alim al-
teri opponatur. Sz i⁹ has cōclū-
siones istatur qdrupliciter. Pri^o q⁹
id⁹ nō pōt eē sup⁹ et infer⁹ eod⁹ mō
si autē ēntitas ista e⁹ relatiua fm suā
q⁹ditatem: tunc relatio in plus se
habet q⁹ oppositū cum de alijs

Predicamenta.

etiā dicatur puta de difformita-
te et tamen in isto passu ponitur
relatiua oppositio que est adequata to-
ti relationis predicamento ut spes
eius. Secundo quia sursum et deorsum
sunt respectus oppositiōis ostenditur et tamen
sunt respectus extrinsecus adue-
nientes cum manētib⁹ hisdē extrin-
secis illud quod est sursum possit
fieri deorsum et e converso. Tercio
quod isti respectui convenit quicquid dif-
finitio data de relationis predicame-
to et tamen nulla diffinitio se extendit
ultra suū diffinitivū. Quarto quia
non referuntur difformiter ad invicem
opposita sicut pater et filius
aut dominus et servus sed aliud nomen
et secundum aliam rationem imo videtur quod
difformiter et sic secundum equipantias.
Ad primum quod respectus quod dividitur
in istas quatuor oppositiōis spes
est transcendens ut patuit et ille qui
continetur ut species oppositiōis sub
eo est non transcendens sed limi-
tatus. Idem autem potest esse superius et in-
ferius secundum diversas coordinatiōes
ut alibi patebit. Ad secundum quod sursum
et deorsum sunt respectus ex-
trinsecus advenientes corpori
tamen inter respectus sursum
et deorsum consurgit oppositio ex
rationibus formalibus ita quod ipsis extrin-
secis non potest non esse oppositio talis.
Ad tertium quod illarum diffinitionum data-
rum ipsius relationis liber diffinitio con-
venit respectibus transcendētib⁹
universis: et ideo non videtur esse ade-
quata huic generi nisi subitelli-

gatur determinatio limitationis
vel finitacionis. Ad quartum quod
non difformiter referatur in voce
tamen bene in re sic dissimilitudo in
equitas et diversitas eodem nomi-
ne referuntur ad invicem tamen est ibi
realis disquidantia rationum forma-
lium. Sed ostenditur diffinitio oppositiōis dic-
tæ multitudinem in duas contrari-
as qualitates. Dicitur quod non videtur
quod inter extrema eiusdem rationis in
quantum talia se pullulant respec-
tus rationis eiusdem et ista secundum rationes
illa secundum quod sunt diffinitio milia sunt tria
et tunc id sequitur de equalitate et quanti-
tate et diversitate in substantia.

Quinquagesi-

m^o scd^o. P. est quod tria quod sunt in
aliquibus nata fieri circa id quod sunt
immediatim sic sunt par et impar circa
numerum et sanitas et egritudo cir-
ca aial et talium necesse est spiritus esse alte-
rum alia sunt mediata sic albus et ni-
grum et talium non est necessarium in
esse alterum causa eo. Et adiungit quod
in aliquibus contrariis mediatis no-
mina sunt posita sic medius inter
albedinem et nigredinem et fuscum et
pallidum et in alijs autem nomina in me-
dio in quantum assignare idoneum non
est sed per utrumque suorum. id est extremorum
abnegationem quod medi-
um est terminatur ut quod nec
bonum nec malum. Ex quo passu
accipiuntur quatuor philosophica docu-
menta. Primum est quod tria nata sunt
fieri circa idem quia supponit hic

Super.

cum diuidit contraria per me-
diata et immediata quia utraque nata
sunt fieri circa idem. Secundum
do. est quod in contrariis immediatis re-
moto vno ponitur reliquum quia di-
citur quod si principium est in eo a. finis: et ideo
locus a contrariis in immediatis non
solum est affirmatiue ut posito vno
remouetur reliquum. Imo etiam
negatiue quod remoto vno ponitur
reliquum. Tertium do. est quod in contrariis
mediatis remoto vno non ponitur
necesse est reliquum licet vno posito
reliquum remaneatur: quia dicitur
quod in talibus non est necesse alium
in eo: et in sequitur quod locus a contrariis
mediatis non tenet destructiue sed
constructiue tantum: ut posito vno re-
moueat reliquum: tamen non remo-
to vno aliud ponatur. Quartum
do. est quod in contrariis mediatis co-
tingit assignare medium per vtrum-
que abnegationem extremorum quia
dicitur hic medium assignari per vtrum-
que suorum. id est extremorum abnegati-
onem. Intelligentum tamen est quod quantum
ad modum contingit aliquid medium
assignari in aliqua extrema. Pri-
mo illud quod se habet per vtrumque ex-
tremum perfectam inclusionem sic opo-
situm ponitur esse medium in materia
et forma. Unde Boetius diuidens
substantiam in materiam et formam opo-
situm: per istum modum dicitur quod relictis ex-
tremis de medio est agendum. Se-
cundo id quod se habet per vtrumque extre-
mi abnegationem sic ponit se ex-
plum Aristotelem de prauo et studioso

quorum medium vtrumque negat ut pu-
er qui non est prauus nec studiosus.
Tertio illud quod se habet per vtrumque ex-
tremum participationem formalem
sicut tepidum est medium inter ca-
lidum et frigidum: quia vtrumque for-
maliter precipitat in motu calefa-
ctionis cum omne mobile sit in
terminis partibus a quo et parti in fine
non ad quem. Quarto id quod se
habet per vtrumque participatio-
nem virtualem sicut medij colores
dicuntur precipitare extrema non
quidem formaliter cum sint spe-
cies contrarie impossibiles sed vir-
tualiter ut vulgo dicitur sic de
de elementis respectu mixti.

Quinquagesi-
mus tertius. P. est quod privatio
et habitus sunt circa idem subie-
ctum ordine irregressibili sicut vi-
sus et cecitas circa oculum cap-
eodem. Et adiungit quod privari dici-
mur habitus susceptiuum quando
illud quod natum est habere non
habet sicut inquit non dicuntur e-
dentuli qui habent dentes: aut ce-
ci qui carent visu sed qui contingit
habere et non habent. id est qui sunt ido-
nei ad habendum et carent. Ex quo
passu eliciuntur quattuor philosophica do-
ctrina. Primum est quod privatio se-
parat subiectum quia dicitur quod privatio et habitus
habet fieri circa idem subiectum et ideo
circa subiectum. Secundum do. quod non solum
cernit subiectum sed etiam id subie-
ctum cum habitu nam si respiceret aliud

• Predicamenta.

nō eēt puatio eius. Tertiū do. q̄
puatio cernit subiectū aptū na
tū: q̄ sic h̄ oñdit nō d̄r puatum
nūc ut aptum natū: ⁊ p̄ ista tria
distinguntur puatio a negatione
q̄ nō requirit subiectū nec per oñs
idē subiectū nec etiā aptū natū si
cut lapis q̄uis nō sit cecus tñ ē
nō videns. Quartū do. q̄ puatō
⁊ hitus habēt ordiez irregressibi
lē. i. q̄ ab hitu est deuenire i pu
ationē ⁊ a puatiōe i hituz nō ē
deuenire. Sed oīra hāc irregres
sibilitatē iūatur q̄druplici. Pri
mo in gnatiōe forme subālis sit
p̄cessus a puatōne ad formā cū
puatio sit talis gnatiōis p̄ncipiū.
Secūdo q̄ tenebrā ⁊ lux sūt pu
atiue opposita i formis accita
libus ⁊ tñ oīngit multotiēs ve
nire a tenebris ad lucez. Tercio
q̄ i exēplo hic p̄posito de dentulo
p̄3: q̄ a puatiōe dentū amissoz
deuenitur sepe ad hituz. Quar
to q̄ i exēplo de ceco nōnulli ex
cecitate p̄ albuginē fuerūt p̄ ar
tē medicīne ad visū reducti. Ad
p̄mū q̄ in p̄cessu a tali puatiōe
ad formā nō est ad habitū r̄gres
sio nisi p̄us illa fuisset p̄habita et
tūc nō eēt reducibilis p̄ naturā.
Ad secūdū q̄ cū d̄r a puatiōe
nō est deuenire ad habitū sic est
itelligendū iā amissū p̄ eo q̄ idē
numero nō ē repabile p̄ nām ⁊ i
nō iā illumiatiōe nō sit talis re
gressio s̄z noue lucis p̄ductio. Ad
tertiū q̄ nō recuperatur dēs amissus

sed p̄ducitur nou⁹ q̄z distin
ctus numero formatus. Et si dī
catur q̄ eodē mō est ip̄sibile d̄
uenire ad eandē numero puatō
nē ab habitu nō v̄3: q̄ eadē nu
mero puatio reuertitur dēte cō
rupto q̄ fuit añ ei⁹ puatiōe cū
vni⁹s positiui in numero sit vna
puatio in numero. Ad quartum
q̄ ibi nō est puatio visus cum
sit ibi potentia visua quādiu or
ganū manet incorruptuz: ⁊ ideo
nō est in tali illuminatione p̄ces
sus a cecitate vera sed solum ab
obstaculo visionis sicut cū facies
velata reuelatur. S̄z oritur dīf.
quia dominus noster Ihesus
xp̄us in cetera sue deitatis mira
cula non solum cecum natum il
luminauit sed ⁊ multis cecis lu
men restituit regressu a puatiōe
ad habitum. Dicitur autem q̄
quidam catholicus auctor istaz
regulam redigens in obsequiū
christi dicit q̄ a puatiōe non
est deuenire ad habitum nisi p̄
miraculum.

Quinquagesi

mus quartus passus ē q̄ q̄ pu
ari ⁊ habere habitum non est
habitus ⁊ puatio quia habere
visum non est visus nec habere
cecitatem non est cecitas nam
si idem ait esset cecitas et cecus
esse vtrumq̄ de eodem predica
rentur nunc vero minime sed ce
cus d̄r homo ⁊ nō cecitas c̄ eo.

Et adiungit ibidez qd eundem modum oppositio habet aduicez priuari et habitum habere tanqz pua tio et habitus. Ex isto aut passu accipiuntur duo pbica do. Primum est qd isozmis denoiantibz aliqd subiectu dcretuz et abstractu no sunt ide: qz dicit qd hitus et pua no sunt habere hituz et puatidez cu duo prima sunt abstracta quoru sequetia sut dcreta. Secundum e qd cuqz aliq duo sut ide de quo cuqz pdicatur vnu et reliquu: qz dicit qd si eisent ide. s. dcretum et abstractu vtruqz de eodem pdi caretur quod no pot inferri nisi in vrute regule in isto notabili asupte. Intelligendum tñ e qd ex isto documto eliciuntur due clu siones. Quaz prima e qd quado aliq duo ita se habent qd de quo cuqz pdicatur vnu no predica tur reliquu illa no sunt eadez qz qñ aliqua pna est bona ad oppo situ dñtis seqtur opposituz anice dentis et ita e in ista clusione re spectu documti dati. Secunda clusio e qd qñ aliqua duo ita se habent qd aliqd pdicatur d vno quod no pdicatur de reliquo illa duo no sunt ide qz no habet mai ore eff. cacia affirmatio uel nega tio cludedi no ydemptitate ex pre subiecti qd ex pre pdicati cuz vniuersalis negatiua ouertatur simplicif. Intelligendu vltius qd iste due clusiones iferut duo correlatiua. Quoz pmuz e qd oē

supius aliquo mo distinguitur a suo iferiori qz iuxta pmuz docu mentu supius de aliquo pdica tur de quo iferius no pdicatur. Secundu correlariu e qd suppo situ distinguitur a natura qz sup posituz dicitur de aliquo de quo uo of natura fm do. secundu qz sut ide ho et humanitas.

Quinquagesi-

mus qntus. P. est qd hic affirma tio negationi opposita est ut qd sedet ei qd no sedet sic et res que sub vtroqz opposita e sedere et n sedere ca. eo. Ex quo dicto elici untur duo pbica do. Primum e qd ddictio de quo hic loquitur sub noie affirmatiōis et negatiōis est realis oppo et no tñ rois sic aliq ponut: qz dicit hic qd res est sub vtroqz. s. affirmatiōe et negatiōe e opposita. Secundum do. e qd ta lis oppo iuenitur inf acti oppo sitorz obiectoz qualis inueniuntur inter ipa obiecta diuersa: qz dic qd sicut affirmatio negationi est opposita qd e intelligendu qñtu ad actū affirmadi et negadi que sut in aia ita dicit qd opponuntur res subiectiue que scz obiciuntur talibz actibus. Sed ozitur dis. quō potest ee realis oppo vbi n est realitas: cu vnu extremum dditionis sit negatio q nulla bz realitate. Dñ qd p tanto of realis oppo qz in re e sic qd no est fabri cata ab aia. si. n. no sedere hois

Predicamenta.

esset ab aia circūscripto ratiōis
ope semp sederet: et iō ista oppō
vere realis est quā non sit nisi
vnu extremū positiuū reale. Se
cunda dif. oppō est quidā respec
tus sicut supra fuit ostensū et re
spectus realis nō est ad nihil: et
iō cum negatio sit purū nihil: ē
positiuū non potest ad ipm oppo
ni realiter. Df qd oppō positua
nō videtur qd possit ēē ad nō ens
oīno: qualis est negatio entis:
quia negat oēm entitatē alioqñ
respectus positiuus ēē ad nihil
Et iō oppositio ista nō videtur ēē
positua sed tñ pūtiua i pūtiua
tio possit fundari i positiuo: non
tamen positiuū in pūtiuo. Ter
tia dif. quia cum genus oppositi
onis hic diuise sit positiuū: oportet
qd quilibet eius species sit positi
ua cum genus in spē eēntialiter
includatur. Dicitur autē qd tra
dictio licet ex modo significandi
denotet respectū oppōnis dire
cte: tamen in re non dicit nisi in
impossibilitatem taliū extremorū:
et ideo nō est directe spēa oppō
nis quā sic directe denotentur
cū nihilitas in nulla spē includa
tur. Quarta difficultas est quia
omne ens qd nō est phibitū est
positiuū cum includat rationē
entis sūm dicit que est positua:
nulla autē species uel genus est
ens phibitū cum tā illud non
sit in vilo genere q nec genus op
positionis nec aliqua eius spēa

erit nisi positua. Df qd si directe
ponatur contradictio species oppō
nis: nō patet bene fuga sed sicut
id pūtas eiusdem oīno ad se nō
dicit nisi negationē oīs distinctā
nis ita videtur ista oppō tradi
ctoria dicere solam extremorū
impossibilitatem. Sz remanet dif.
quia dicit qd affirmatio et negatō
quantū ad actus intelligēdi ita
opponitur sicut res affirmatiōis
et negationis et cū actus uti sunt
positiuū nec vnus ē alius nega
tio cū ambo sint simul dum quis
oparet extrema contradictiōis ad
inuicē. Df qd nō est intelligendū
qd actus accipiēdo subiectiue et
for: n aliter sic opponatur sic nec
voces sed obiectiue accipiēdo
obiecta ad qd determinantur isto
opponitur voces rōe obiectorū.

Quinquagesi

mus sextus. P. est qd pūtiua et ha
bitus nō sic opponuntur sicut ad
aliqd. Et ista spē declarat qd vnū
relatiue oppositorū dicitur alci
ut pater filij et ecōuerso et tamen
nō i pūtiuis: qz visus nō dicitur
cecitas nec cecitas visus cap
eod. Et adiungit ibi aliā dīctāz
qd dīc qd oīa ad aliqd. i. relatiua
sunt recipiatua. i. ad inuertētiā
dīa. Sz dicitur dif. qz sicut vnū
relatū dīc alci: ita hitus dīc re
spectu alterius hitus. Df qd ha
bitus dīc e quoce put distinguitur
contra pūtiuū et put distinguitur

b

Super.

otra dispōnem: et licet isto mō sit
alicui⁹ hitus utpote obiecti nō
tñ pmo mō qz tūc est idē q po-
sitiuū distinctū otra puatū: et po-
sitiuū nō dī alicui⁹ positū. Secū-
da dif. qz lz forte talis habit⁹ nō
sit puationis sibi oppositē hitus
tñ puatio ē eēntialiter ipius hit⁹
puatio cū sit eēntialiter carētia et
nō alicuius nisi eius. s. hitus. Dī
qz licet forte puatio sit alicui⁹ in
cōi non tñ cecitas ī spālī: aut alia
talis carētia qz nō dī visus cecī-
tas nec auditus surditas. Et si di-
catur q cecitas et surditas sint es-
sentialiter puationes et carētie
Dī aut q cecitas qñ eēntialiter
ē ad se et nō entitas qñ ad suū
esse qñ absolutū et sic nō ē ad ali-
ud sed p ut est nō entitas huius
et fm h dī carētia et puatio cause
et istud nō ē eēntiale cū sit qñ
respectus dīis ipam. Sed rema-
net dif. quia fm pmissa qñ alūm
de altero pdicatur qēquid pdica-
tur de pdicato pdicatur et de sub-
iecto ut supius est dēm et iō cum
ad aliquid pdicetur de oppōne et
oppō de puatione sicut de specie
subalēna et puatio de visu et ce-
citate sicut de spē spālissima tūc
illa erunt eēntialiter ad aliquid
Dicitur aut q oppō puatiua nō
dī in qd de visu et cecitate ut su-
perius de iferiori: quēadmodū
otrietas nō dī qditatiue de al-
bedine et nigredie imo est res-
pectus fūdat⁹ in eis et posterior

eis cū p otrietatē referātur sz
ista dītur ad modū quo secūda
intētio dī de pma denoiatiue: et
iō deductio est inualida sicut ge-
nus est ad aliqd et tñ aīal cum sit
genus nō est ad aliud.

Quinquagesi-
mus septim⁹. P. ē q nō ut dīa
opponūtur illa que fm puatōez
et habituz dīcūtur. C. eo. Et istud
ipe declarat duplici in eodē p-
cessu pmo in otarijs immediatis
qz dīc q sp in otarijs immediatis
altēz inest susceptibili i dīis in
quo nata sunt fieri et non ī pu-
atione qz dicit q illud q hz natu-
rā ad videndum neq cecum est
neq vidē: et istud ostēdit p ca-
tulo añ dīe nonuz: qz licet sit ap-
tus natus nō tamen p tunc. Se-
cundo declarat idē in contrarijs
mediatis qz dicit q in illis nūq
nccm ē alēm in eē uel alētrum
nisi altēz sit determinat⁹ a na-
tura sicut calor in igne: aut can-
dor in niue inest. Item adiungit
dīctiaz inter puatiue opposita et
otria oīa in cōmuni quia dicit
q in otarijs ottingit in alēz fie-
ri mutationē nisi alēm in sit a nā
ut igni calidū eē hē exemplificat
cū quis ex studioso. i. vtnoso sit
prauus et ex prauo dīc q potest
fieri studiosus si ad meliores ex-
ercitationes deducatur. In pu-
atiuis autem dicit q est ipossi-
bile mutationem in alterutrum

Predicamenta.

fieri licet. n. ab habitu possit mutari in priuationē tñ a priuationē in habitū est inq̃t impossibile sicut dicit q̃ nec cecus factus rursus vidit; nec calvus comat⁹ factus est; nec cum eēt sine dentib⁹ dentes orī sunt. Sed oritur dif. qz istud exēplū qđ inducit h̃c de dentibus videtur extra exp̃ientiaz cuz videamus nōnullos recuparē dentes post amissionē z sic erit proceſsus a priuatione ad habitum. Dī q̃ loq̃tur de amissione dentium finaliter que ē vā priatio de qua hic loquitur sicut nō ē calu⁹ qui nō ē priuatus capillis nisi finaliter. Secunda dif. si istam impossibilitatem regressionis ad habitum intendit fm idēptatē specificā aut soluz fm numeralē. Dī q̃ non fm numeralē nñ sic s̃ inuebatur imo etiā fm specificā quia hic negat istam mutatiōē in priuatiōe eo modo quo eam concedit in contrarijs z tamen in contrarijs non potest fieri regressio ad idē numero. Tertia dif. que est maior oppositio relationum aut contrariorum. Dī autem q̃ contrariorum quia oīs contrarietas includit respectuz dissimilitudinis z diuersitatis et addit ad ipsum z quod se habet per additionem excedit. Quarta dif. si contrarietas est maior q̃ priuatio. Dicitur q̃ priuatio videtur esse oppositio maior qz contraria semper in aliquo con

ueniunt cum sint eiusdem generis z per illud non opponitur priuatione autem opposita se tota opponuntur cum in nulla rōne conueniant cum vnus sit forma liter ens z aliud non ens z non opponitur in aliquo genere.

Quinquagesi-

mus octauus. P. est q̃ ex studio prauum z ex prauo studiosū possibile est fieri. Et istud ipse inducit ad exemplificandum quōd ex alterutro contrariorū in alteruz potest fieri mutatio capitulo eo dē. Et quia fieri ex studioso prauum non videtur reputare multum difficile illud dimittit indiculuz z pcedit ad declarandum quō potest fieri studiosus ex prauo qz istud reputat multū difficile. Et ad istud declarandū ponit ibi quattuor notabilia dicta. Primum est q̃ prauus ad meliores exercitationes deductus z ad doctrinas ad modicum proficiet ut sit melior: cuius ratio est quia habitus virtuosus paulatim ex talibus actibus generatur. Secundum notabile q̃ si semper. i. assidue crementur; sumpserit palam quia perfecte mutabitur scz ad virtutem oppositam vicio suo: cuius ratio est quia paulatim procedendo in opere assidue tandem venit ad perfectum. Tertium notabile q̃ quando prauus modicum crementum sumpserit

b 2

Super.

utis a principio fit bene mobili
or ad virtutem: cuius ratio est quia
contrarium quod impediens istum mo-
tum est remissum per illud cremen-
tum. Quartum notabile quia per
successivam suspensionem talis cremen-
ti dum semper fit. id est dum assiduatur
restituatur perfecte. id est prout in con-
trarium huiusmodi. scilicet virtutis: nisi forte
sit tempore suspensus sit. id est in paulatim
facta operandi finem virtutem. Et illi
us ratio est quia interruptio temporis
in quo non agit quod finem virtutem est
illa in qua est corruptum quod fue-
rat per illud crementum de virtute
acquisitum et sic patet quod nullus po-
test saluaria prauitate nisi assi-
due operetur meliores exercitati-
ones. Intelligendum tamen est quod iste
passus quenuerissime reducitur
in obsequium christi cuius cura fuit as-
sidua ex summa eius benignitate
sanare egredientes egritudine pra-
uitatis moralis. Et hic inuenitur
modus datus occasionaliter per
emplo ut quilibet prout finem aliquod
vicius conetur ad assiduas exer-
citationes meliores finem virtutem
oppositam.

Quinquagesi-

mus nonus. Pro est quod quaecumque
tanquam affirmatio vel negatio. id est
contradictorie opponitur nullo il-
lorum modorum opposita sunt. scilicet re-
latiue contrarie et priuatiue causa
eodem. Et istud ipse declarat du-
pliciter. Primo quidem quando

aliqua opposita accipiuntur in-
complexum ut duplum et dimidium: e-
grum et sanum visus et cecitas quia
ista sic accepta nec sunt vera nec
falsa cum veritas et falsitas sint cir-
ca complexiorem et in contradicto-
rijs si una est falsa semper alia est
vera et e converso. Secundo quia
aliquando aliqua opposita accipi-
untur modo complexo sicut exem-
plificat de languore et esse sano in
contrarijs: et de videre et esse cecum
in priuatijs quia neutrum istorum
est verum de aiali nisi dum est imo
utrumque falsum: et ita cum aial non
est: non est verum ipsum esse cecum nec
videre et ideo in solis contradicto-
rijs illa proprietates ut concludit re-
peritur. Sed oritur difficultas quia sic
utrumque istarum esset falsa homo est
sanus et homo est eger aut homo
est cecus et homo est videns sine
constancia subiecti ita videtur quod
iste duo homo est videns et homo
est non videns cum esse non vi-
dentem presupponat esse. Dicitur
autem quod ista non sunt contradi-
ctoria quia non videns non est ne-
gatio negans sed infinitans: sed
iste duo homo est videns: homo non
est videns quia negatio posita ad
verum non infinitat sed negat. Se-
cunda difficultas si homo non
existente ista est falsa simpliciter
homo est non albus aut vera.
Dicitur autem quod ad negatiuam
de predicato finito sequitur af-
firmatiuo de predicato infinito ut

• Predicamenta.

nōnulli putant quia si homo nō
est iustus sequitur qd sit non iu-
stus tunc cum homine existente
ita sit vera homo nō est albus:
et ista per consequens homo est nō
albus: et sic saluaretur differētia
inter contradictoria et alia oppo-
sita dato qd ista sunt contradictoria:
homo est videns et non videns.
Tertia difficultas quia videre et
non videre sunt incōplexa et ista
sunt contradictoria sicut visus et
cecitas priuatiua. Quod proba-
tur quia nō sunt nisi quatuor op-
positiones et ista nulla illarum:
ut per se patet esse potest. Et vi-
dere est affirmatio et non videre
negatio et tamen incōplexa non
sunt vera aut falsa et sic erunt cō-
tradictoria quorum vnum non
erit verum et aliud falsum. Dicitur qd
ita oportet ponere si conceda-
tur contradictio incōplexa ut
album et non album: et oportet
dicere qd Aristoteles assignans
hanc proprietatem aspicebat so-
lum ad complexa. Quarta dif-
ficultas si est dare talem contra-
dictionem incōplexam qd hic
non ponit Aristoteles. Dicunt
autem qd non quia affirmatio et
negatio videntur semper respi-
cere complexiones. Istud non
valet tum quia esse et non esse
nullum est complexum et tamē
sunt affirmatio et negatio. Tum
quia extrema contradictionis se-
per sunt contradictoria sicut con-

trarietatis contraria: cōmuni-
cabile autem et nō cōmunicabi-
le ponuntur semper extrema cō-
tradictionis cum sint incōple-
xa. Tum quia videre et non vide-
re sunt opposita: cum sint incom-
possibilia et non relatiua nec cō-
tradictoria nec priuatiua quia
alterum semper inest: etiam nō
apta nata ergo contradictoria.
Tum quia ens et nihil sunt con-
tradictorie opposita cum causa-
tio sit inter talia extrema et ta-
men ista sunt incōplexa. Sed
remanet difficultas si ista oppo-
sitiō cōtradictionis est minima.
Dicitur autē qd si esset oppositiō
rationis tñ: esset tunc minima
cum alie sint reales: et ens ratio-
nis sit ens diminutum sic autē
non est rationis quia cum in cō-
possibilitas preueniat ex tali op-
positione aut sit ipsa tunc circū-
scripto actu rationis nulla con-
tradictionis extrema forent in
compossibilia. Secunda difficul-
tas si ista oppositiō est maxima
Dicitur autem qd ista videtur cū
sit realis quia in omnibus alijs
oppositiōibus extrema in ali-
quo conueniunt aut formaliter
sicut in contrarijs et relatiuis:
aut concernendo subiectum si-
cut in priuatiuis. Ista autē ex-
trema sic se totis opponuntur
ut nullā habeant in aliquo cōue-
nientiam. Tertia dicitur si ista oppo-
sitiō in alijs reperta. Dicitur qd in

omnibus inuenitur denomina-
tione non solum in oppositis sed
etiam in desperatis: quia vnum
non est aliud sicut in lacte dul-
cedo est non albedo et albedo non
dulcedo et sic omnia opposita in se
hnt ista extrema non tñ qditate:
qz nulla negatio ē de qditate po-
situi. Quarta dif. si ista oppō ē i
alijs inclusa. Df qz nō qditative
qz nūqz minus i minori incudi-
tur eēntialiter cū includēs se ha-
beat p additionē ad inclusū. Ista
aut oppō ē maria ut cōter oce-
ditur: et ideo in alijs non potest
qditative eē inclusa. Sed reuer-
titur dif. quia dicūt theologi qz
oē simpliciter ipossibile scilicet
dictionē et tñ duo tria aut puati-
ua simul eē dicūtur impossibile
simpliciter. Df qz ista inclusio non
pōt intelligi qditative: qz cuz sit
spēs distincta oppōnis nūqz vna
spēs inuenitur inclusa i alia qdita-
sa et sufficit si accipiat ista inclu-
sio deuotiue quia sic includitur
in desperatis oppōnib⁹ ut fuit ostē-
sum: et iō alius modus ē alibi qz
re idus. s. in. 52. passu in quarto
notabili.

Sexagesimus

.p. ē qz bonū est nēcio malo cō-
trariuz ut pz p inductionē de sa-
nitate et languore iusticia et iniu-
sticia et malo qñqz bonū et qñqz
aliud malū sicut exēplificat de su-
perhabūdantia et egestate qz sūt

contraria et ambo mala ca: eo. Ex
quo dēo accipiuntur duo phica-
do. Prīmū ē qz nūqz bonū contra-
riatur bono qz dicit qz bonū ne-
cessario est malo contrarium: et iō
nūqz bono: et inde seqtur qz vir-
tutes nō sunt ipossibiles quia
nullam habent contrarietatem.
Secundū documentū est qz nul-
lus pōt esse ita integraliter ma-
lus sicut bonus quia licet vnum
bonum non sit alteri contrariuz
tamen bene vnu maluz alteri cō-
trariatur ut hic dicit et oia simul
esse non possunt. Sed contra p.
mū documentū instatur dupli-
citer. Prīmū quia frigiditas et
caliditas sunt bone quia iates qz
sunt diuersorū elementorū per-
fectiones conuenientes et tamen
sunt contrarie qualitates. Secū-
do quia album nigrum nō op-
ponitur sicut bonum et malum:
cū sint si nullis subiectis conueniēt
et rō conueniētis est rō boni. Et dī
ad ista duo qz hic loquitur i mo-
ralibus tñ vbi non contingit bo-
num morale alteri bono con-
trariari. Sed oritur difficultas
quia malum non videtur dicere
aliquid positium cum ens et bo-
num conuertantur et sic non vi-
detur contrariari malum bono
sed priuatiuum. Dicitur qz licet
malum formaliter sumptum nō
dicat nisi carentiam boni: tamē
sumptum materialiter pro ipsa
qualitate habitus viciofi sic est

• Predicamenta. 112.

sic est directe contrarium virtuti.
Intelligendū tñ ē q in eodē p /
cessu ponit duo notabilia de ipis
contrarijs. Primū ē q contraria sūt
circa idē genere aut spē sicut ait
sanitas e egritudo in corpe aialif
albedo ⁊ nigredo simplicif i cor /
pore iusticia ⁊ iniusticia i aia. Se /
cunduz notabile ē q ncēm ē oia
ōia in eodē genere eē uel i tra /
rijs generibus uel ipa genera. s.
contraria eē sic exēplificat dicēs q
albedo ⁊ nigredo sūt i gener co /
loris iusticia ⁊ iniusticia sub ge /
neribus vtutis ⁊ vicij: bonū aut
⁊ malū nō sunt att sub genere sz
ipa sūt genera ⁊ istud notat h.

Sexagesimus

pms. p. est q pus altero alēm
dr qdruplicif. Primo qdē prope
fm tēpus sic qd ē antiquus. Se /
cūdo mō dr pus q nō ouertitur
fm subsistēdi cñaz sic exēplificat
de vno ⁊ duobus qz duob⁹ positi
in subsistentia seqtur g vñū sub /
stit ⁊ nō ex: ⁊ iō duo ē positi i cñā
Tertio mō fm ordiez sic i discip /
nis eleīta sūt pus. i. pncipia. f. cō /
clusiōibus: ⁊ in gmatica lre filla /
bis ⁊ oroe. Quarto mō qd ē me /
lius ⁊ honorabili⁹ ⁊ dic q iste mo /
dus pene ē alienissim⁹. Et isti⁹ rō
ē qz plurima meliora sūt posteri /
ora. Intelligendū tñ est q ibidē
adiūgit qntuz modū pōritat qñ
aliq ouertitur fm eē cñaz ⁊ vñū
illoz ē cā alius: digne inqt pus

nā dr sic exēplificat qz eē hoīem
ouertitur fm cñaz ad verā de se
ppōnez nā sī ē hō: vā ē oīo in q
dr qz ē hō: ⁊ ouertitur: ⁊ tñ dicit
qz vā oīo nō ē cā rei: res aut i q
vī quodāmodo cā ut sit oīo vā:
Dū. n. ait res est aut nō ē vā oīo
aut falsa dr eē. Ex dco isto accipi /
tur documētuz q ad vitatē ppōif
regritur exītia rei: qz volens o /
stēdere q eē rei est cā veritatis i
ōrone dicit q in eo q res ē uel
nō est dr oīo vera aut falsa. Sz
ō istud documētū istatur qdrū
plic. Primo qz ista regula ē eter /
duo ⁊ tria sunt. s. ⁊ tñ fm fidem
verā nō sunt duo ⁊ tria ab eēno
existētia. Secūdo qz ista regula
oē totuz ē maius sua pte ē ncēia
⁊ in mutabilis vitatis cum p se
sit nobis nota ⁊ tñ oē totū ⁊ pars
destrui pōssunt fm certissimā fi /
dem. Tertio quia ista est vera oī
tempore pluuiā ē aqua ⁊ tñ nō
omni tēpore existit pluuiā. Quā /
to quia ista est vera in hyeme sic
in estate rosa ē flos ⁊ tñ non est
rosa nisi in estate. Et ideo dico q
ad veritatem propositionis non
requiritur vniuersaliter existen /
tia rei de qua formatur illa ppō.
Et istud confirmatur tum quia
in tempore formatur propositio
vocalis ⁊ de instanti ut cum di /
ctur omne instans est indiuisibi /
le aut istud instans et tamen in
toto illo tempore nec in aliqua
eius parte est instans. Tum qz

Super.

Tum quia in istati pot forvari
ali q plexio apud itellectu hua
naz uel angelicu de tepore ut q
oe tepus e successiuu z tñ cstat
q in illo instati nō exūtit tempus
ut successio eius. Sed oritur dif.
qz nō oe qd nō ouertitur fm sub
sistendi oīam vñ eē pus sic dicit
secūdu modus qz ad rōnez c?
libet sub tātē seqtur rō vnitatis
z nō ecō ierso: z tamen cuiuslibz
subē qditas pōr est qz sua vnitās
sic pīoz videtur sortis hūanitas
qz risibilitas a qua nō ouertitur
sic oīa. Dñ aut q licet hec vnitās
substātie s. t posterior eius qdita
te non tñ ut videtur vnitās cōis
entis a qua nō ouertitur oīa et
ita passio ut adeqra spēi videtur
puenire indiuiduū. Secūda dif.
quō pōt vīficari quod dicit q il
lud qd est causa alterius digne ē
pīus nā cum relatiua sūt simul
natura z cā cum effectū sūt rela
tiua. Dñ aut q qstūm ad sua ob
iecta fm que habent ordiez na
ture nō sūt corrdatiā z sic re
manet integra illa regula q oīs
cā e t pōr suo effectū. Tertia dif.
qz dīc q eē hoīez ouertitur cum
de se vera ppōne z sicut cum dñ
pluuia ē a qua istud nō erit verū
nisi cū pluit. Dñ q hic nō loqitur
nisi de ppōnibus in qb^o ponitur
est fm adiacens qz de illa exēpli
ficat cum dicit q hoīez eē ouerti
tur cū ista hō ē z talis ppō cōiter
solet de sīgre eē actualis exītie

Quarta dif. quō pōt saluari dñm
Aristo. cum h dīc q in eo q res
est uel nō est dñ oīo vā uel falsa
cū tñ sit oīsuz q ad vitatē ppōis
nō reqritur exīstētia rei uel ter
minoz. Dicit aut q istud cā dīc
Aristo. in eo q res ē uel nō ē: est
referendū ad eē eēntie qd semp
reqritur ad ppositionis veritatē
Sed remanet dif. qz entia pphibi
ta nō habent eē eēntie z tñ de ip
sis formantur vere pplexiones:
ut cū dñ q chimera ē ens pphibi
tū. Dñ q sicut entia talia sūt en
tia fm qd ita hñt esse eēntie fm
qd z sic vitatē fm qd. i. diminutā

Sexagesimus

secūdu. P. ē q simul aliqua di
cūtur simpliciter quoz generatō ē
in eodez tpe z ita simultas ē fm
idem tepus: nāliter aut dicūtur
simul quecunqz ouertuntur fm
oīam z vnum nō est cā alterius
fm aliquos sicut exempli fcat de
duplo z dimidio. Et ponit aliūm
modū simultatis fm naturā que
ex eodē genere z diuerso diuidū
tur a se inuicē sicut cū aīal diuī
dicitur in gressibile volatile z ad a
quatile: nihil inqthoz pus natu
ra altero eē videtur capitulo eo.
Ex quo dicto accipiūtur qrtuoz
phica do. Prīmū ē q relatiua sūt
simul natura qz dīc h ponendo
duos modos simultatis fm nāz
Quoz pīmus ē qz ouertuntur z
exēplificat de duplo z dimidio z

• Predicamenta.

apponit qd vnu nō est alteri⁹ cā
constat aut qd oīa relatiā dicun-
tur ad ouertetiā z vnu nō est al-
terius cā: eadē. n. rōne qua vnu
cāret reliquū z ecōuerso z sic eēt
circulatō ut idē cāret se ipm. Se-
cundū do. ē qd contraria sunt simul
natura. s. nata inee: quia dīc qd
2⁹ modus simultatis nature est
qñ aliqua in eodē generē z diuer-
so diuiduntur. s. ut oppositē dīe
diuisiue sub qbus semp tria ca-
dunt z tunc seqtur qd relatiō ipus
est ad. qñ. in. qz cum ens diuida-
tur ut accidens p absolutū qd ē
ad se z respectiū quod ē ad ali-
qd z ista sūt simul nā istud ē ad
aliud z illud ad se sed absolutum
pus natura ē ad se qñ in alio g re-
spectū p⁹ ē ad aliud qñ in alio fm
nāz: z iō incōueniēt⁹ videtur po-
nere respectū sine timo qñ sū fū
dānto. Tertiū do. qd diffinitū z
diffō sūt simul nā qz dñtur ouer-
tibilē z vnu nō ē alēi⁹ cā: cū sint iō
realē z iō realē nō possit sui ipi⁹
eē cā z ista ē diffō pmi mōi fm si
multatē nature. Quartū do. qd
subiectū z ppa passio nō sunt si-
mul nā fm coia dēa qz passio dī-
oziri ex ppijs pncipijs subiecti:
z sic vī eē effectus ipius z p oīs
poster⁹ nā qñis cū eo ouerta-
tur ad oīaz. S; ozitur dīf. qz nō
nulli ponunt qd passio z subiectū
sūt idēz realē z p oīs vnu nō est
cā alēius z sic erunt simul nā cū
conuertatur ad oīaz. Dī aut qd

ista similtas h data arguit qd nō
differāt realē z vnu ē cā alēius
z qd vere sint simul nā qd nullus
posuit: nisi forte dicatur qd subie-
ctuz ē qñ cā p eo qd passio nullu
lat ab eius pncipijs z istud sufficē
ad talē excludendaz similtatez.
Scd^a dīf. qz cū diffō dicat ptes
eēntiales in quas resoluitur dīf
finituz: z diffinitū dicat ipm totū
ordine nature ptes eēntiales sic
pncipia constitutia vidētur puenir
suū totū. Dī aut qd si diffinitū po-
natur opositū resuktās ex generē
z dīa sic ex cōstitutiuīs pncipijs
oz ponere qd diffō que ē ipa pnci-
pia constitutia sit prior nā z tunc
diffinitū est effectus formalis ip-
sius diffōnis uel qñ sic dī de sub-
iecto z passioe: ut fuit ostensuz.

Sexagesimus

tertius. p. ē qd mot⁹ spēs sūt. 6.
gnātio corruptio augmentatio
diminutio alēatio fm locuz mu-
tatio ca⁹ eo. Et adiungit qd disti-
ctio motuū ē patēs de alēatione
tū est dubiū ne forte sint idistin-
cta. Et addit qd nō ē ita qz oīn-
git aliqd alterari sine alio motu
nec oz ea q monētur alijs moti-
bus alēari: cū quedā crescāt que
nō alēantur sicut ponit exēpluz
qdrangulo apposto sibi gnomō-
ne qd creauit z nō est alēatū qz
scz remanet eadē figura qdran-
gularis qñis sit maior effecta.
Sed oī hūc passū instatur qdru-
i

Super. animibz

pliciter. Primo qz gnatio fit fm
coia oia phantuz in instanti; et
tñ in instanti motus eē nō potest
Secundo quia oia motus bz ali
quē terminuz positū: corruptio
aut terminatur ad nō eē quod ē
puatiū. Tercio qz augmentū fit
p appōez: appō aut fit in instanti
cuz ectreina subitāt in idiuisibi
li: et iō i indiuisibili iungatur et
sic nō erit motus. Quarto qz di
minutio ē ad defectū q̄tatis:
defectus aut ē nihil et ad nihil de
fect⁹ eē nō pōt. Ad p̄mū dī qz h
accipit gnationez p prima alca
tione et itud nō v3: qz hic distin
guit hanc gnationē d alcationē
et iō dī qz hic Aristo. fuit locutus
de motu cōiter et non pprie. Ad
secundū qz corruptio put distin
guitur cōtra generationē est pro
cessus ad puationez et sic est mo
tus puatius sicut tminus eius.
Ad tertiū qz nō est motus ppe
sumptus nisi talis augmentatio
fit cōtinua: qñ aut fit p vnā appō
nem dī motus large sicut gene
ratio p mutatiōe. Ad quartum
dī sicut in corruptiōe. Sz oritur
dī. quare nō pōitur iste due spēs
motus cōtrarie in q̄litate quo ad
alterationē sicut in substantia de
gnatione et corruptione et i quā
titate de augmentatiōe et dimi
nutiōe. Dicitur qz nulla realis rō
assignari pōt qz qualitas ita per
motū acq̄ritur et amittitur sicut
qd libet alioz tñ qz nomen alca

tionis vtriqz ouenit iō eodē noie
vterqz motus significatus ē. Te
cūda dī. si in loci mutatiōe sunt
duo motus cōtrarij in re sicut in
q̄litate. Dī qz sic qz sicut q̄litas p
motū acq̄ritur et p motū admitti
tur et sic fm rē sūt. viij. spēs mot⁹
sic h de motu loq̄tur p mutatiōe
q̄cūqz: aut si vis tñ. vj. teneat assi
gna rōnem si potes.

Sexagesimus

quartus. P. est qz motui cōtraria
tur quies et per singula generati
oni corruptio augmentationi di
minutio: mutatiōi vero fm locū
videtur q̄ea fm locuz: et fortasse
in cōtrarium locū mutatio ut ei q̄
est sursum illa que ē deorsū: de re
liquo aut. i. de alcatione q̄es mo
tui aut denigratio de albationi
ca? eo. Sed oritur dī. si quies di
recte motui cōtrariatur. Dicitur
qz imo magis puatiue oppōitur
cū omne corpus natū moueri p
hoc q̄escat qz actualitē nō moue
tur quēadmodū silentiū voci: qz
quies est cessatio et vacatio cōdā
Et si dicatur qd est motui cōtra
riū. Dicitur qz sicut color non bz
contrariuz in genere quāuis in
specie ita motus. Secunda dī.
quō corruptio cōtrariatur gene
rationi cū sit talis cōtrarietas mo
tuum qualis est terminoz a qui
bus specificatur et termini gene
rationis et corruptiōis puta pu
uatio et forma nō contrariantur

¶ Periarmenias.

sed p̄uatiue opponūtur. Dī autē q̄ sicut motus supra sūmitur largē p̄mutatione: ita hic cōtrarie / tas p̄oppōne et sic etiā dī de q̄te. Sed quare hic tractat de motu cū non sit materia huius libri. Dicitur q̄ p̄ tanto motus p̄riet ad istūz librum quia est via ad acq̄rendas p̄dicamentoz formas et nō ponitur p̄dicamentuz s̄z p̄ p̄dicamentum.

Sexagesimus

quintus. P̄. est q̄ habere multj modis dicitur: aut quantitatem aut ea circa corpus sunt ut tunica: aut in mēbro ut annulum in manu: aut ip̄m membruz: aut in vase: aut possessionē aut vxo-rem et ip̄a viruz. Et addit q̄ iste modus habendi videtur alienis sumus quia per ip̄m non significatur nisi cohabitatio mulieris et viri capitulo eodē. Ex quo dō accipitur dō. q̄ carnalis copula nō est de verū m̄rimoniū essentia etiam s̄m p̄loz opionez et sic ut istud redigatur in obsequiū xp̄i iter santissimā virginez et sponsū eius Joseph fuit verū m̄rimoniū per illam celibem et felicissimā habitationem in qua emicātibz puritatj radijs a vultu virgineo Joseph ad tam floridum animū creditur sublimatus non in merito ut ad puritatem angelicaz accessisset. Sed oritur dī. quare hic loquitur de habē cū

supius inter p̄dicamenta de ip̄so iētauerit et ip̄z dimiserit. Dicit autem aliqui q̄ habere vno mō sumptuz est p̄dicamentuz et alio modo post p̄dicamentum et sic tractat hic de ip̄o inter post p̄dicamenta. Secunda difficultas que differentia est int̄ ip̄m habere ut est p̄dicamentum et put est post p̄dicamentuz. Dicitur q̄ isto modo vltimo accipitur la- cus quia ip̄e vocat hic habē nō solum esse armatum et calciatuz sed etiam habere quantitatez et possessionem et cetera que vidētur extendi vltra illud p̄dicamentum de quo magis infra.

¶ Sinis.

¶ Tio

occurrit li-
ber p̄mus p̄-
iarmenias i-
cuius exor-
dio. Primus
passus est q̄
ea q̄ sunt in voce sunt eaz q̄ sunt
i aia passionū note: et ea que scri-
buntur eoz que sūt in voce cō p̄

Et adiūgit q̄ quēadmodū nec
lre oibus eedez sunt nec voces:
passiones aut aie q̄z iste sunt no-
te sunt oibus eedē et res eedem

Super libro.

quar sunt iste similitudines. Et sic patet q in isto passu tanguntur qtuor q se habet p ordinem. Quor pmut e q res q significatur p metis conceptus que hic vocat passionem et nihil significat vltari quantu ad ppositu spectat. Secundum e passio aie. i. similitudo rei in aia que figre etia significatur p voces quia p voces exprumitur metis conceptus. Tertium est vox que significat ipm metis conceptus ut patuit et significatur p scripturas. Quartum est ipm scriptum quod significat vocem et non significatur p aliud: vnde si res e significata et non significans ita scriptura significans et non significata. Sed oritur dif. quare ponitur h scriptura signu vocem euz oio affirmatiua si scriptura verificari n possit ut cu dicitur ho est aial cu scriptura subiecti non sit scriptura predicati. Dicitur aut q n verificatur scriptura nisi in ordine ad voces cuius e signum. Secunda dif. quia eadem ratio e de voce cu vox hois non sit vox aialis. Dicitur q verificatur ipa vox i ordine ad int conceptu cui ipa vox est signu. Tertia dif. est quia eadem ratio e de metis conceptu cu conceptus hois non sit conceptus aialis imo sunt actus specie distincti. Dicitur q ista verificatio vnius conceptus de alio non fit nisi in ordine ad res quar sunt conceptus signa. Quarta dif. q conceptus hois in ordine ad hoies et

aialis ad aial non dicit nisi actum intelligendi cu respectu talis ordinis: dicit aut q vnus actus cu tali respectu non fit alius cu alio respectu. Et ideo dicitur q non fit ista verificatio pro actu cum quocumq ordine sed accipiendo ipsa signa p rebus significatis que sic se habent sicut dant intelligere signa. Intelligendum tamen e q in eodem processu suppones distinctionem signorum naturalium et signorum ad placitum quorum prima sunt passionibus aie et res significare: et secunda voces et lfe: dicit q lfe et voces non sunt eedez apud oes sed bene passiones aie et iperes: intendens q signa naturalia sunt eadem apud oes et non ad placitum. Cuius ratio e q natura e principium vni forme et ars pcedit difformiter ad q spectat placita signa.

Secundus. P

est q circa compositionem et diuisionem consistit veritas falsitasq cap: eodem. Et ideo pbat q nola uel verba non significant verum uel falsum quia sunt sine compositione et diuisione. Sed oritur difficultas qd est ista compositio de quo fit hic mentio. Dicitur aut q attributio predicati ad subiectum: sicut in rebus naturalibus compositio est applicatio forme ad materiam sic euz dicitur ho est aial ipm aial hois attribuitur. Secunda dif. qd e ista

De Periarmentias.

diuifio. Dicitur quod remotio predicati a subiecto sicut in naturalibus diuifio fit per prius separationem abinuicem ut cum dicitur homo non est planta ipsa planta ab homine remouetur. Ista autem remotio fit per negationem sic illa attributio per affirmationem. Unde sic opponere est affirmare: ita diuidere est negare. Tertia difficultas quater consistit veritas et falsitas in ista oppositione aut diuisione. Dicitur quod subiectum per se sumptum nullum dicitur veritatem aut falsitatem nec predicatum sed quando predicatum copulatur subiecto aut ab eo reuocetur tunc est veritas aut falsitas secundum quod talis oppositio aut diuifio consonat uel dissonat rei. Quarta difficultas quod ens et verum conuertuntur ut dicitur in prima philosophia: et ideo cum termini ut proueniunt opponere sint entia habebunt veritatem. Dicitur quod sic in complexis: hic autem mentio solum de veritate complexa que consistit in habitudine terminorum adinuicem. Sed remanet difficultas si ista que dicta sunt oppositio et diuifio sunt in re uel in mente. Dicitur contra quod in mente quia attribuere aliquid alicui uel ab eo remouere pertinet ad intellectum cuius est attribuere secundum conceptum suorum variam applicationem et precisionem. Secunda difficultas quomodo veritas et falsitas sunt in tali oppositione et diuisione cum conceptus rei in voce de se inuicem non verificentur seorsum. Dicitur autem quod veritas ista non

est in ipsa oppositione et diuisione subiective sed tantum obiective. accipiendo obiecta ipsorum conceptuum que sunt in re. Tertia difficultas cum in re non sunt nisi termini in quibus non consistit ipsa veritas complexa quomodo in re potest poni ista veritas formaliter et subiective. Dicitur quod in re non solum sunt termini sed etiam habitudo mutua terminorum et in ista consistit veritas aut falsitas complexa et sic est in re vere: non solum totum et pars sed etiam habitudo maioritatis totius ad partem secundum quam verificatur omne totum est maius sua parte. Quarta difficultas quod potest veritas in re formaliter esse cum consistat in affirmatione et negatione que non sunt in re bene. Dicitur quod affirmatio et negatio sunt nota ideitatis et diuersitatis aut non ideitatis: et ideo sicut veritas mentis consistit in affirmatione et negatione ita veritas realis in ideitatem et diuersitate ipsorum terminorum.

Tertius. **P.** est quod nomen est vox significatiua ad placitum sine tempore cuius nulla pars significatiua est separata finita et recta capitulo secundo. Et ibidem declarat duas particulas positas in ista diffinitione. Quarum prima est cuius nulla pars significat separata quod in hoc nomine opposito equiferus: nulla pars significat sicut cum sit

Super libro.

oro de eſſero. Et idē dicit de ſim
plicibus noibus tñ dicit diuerſi
mode qz in ſimplicib⁹ ut bō ptes
non poſſūt p ſe ſignificare quali
tercūq; accipiātur ut pz de iſtis
duabus ſyllabis in h̄ noie homo
crentis: in ppoſitis aut poſſunt
ptes ſignificare ſi per ſe accipiā
tur dictōes. Secūdo declarat ali
am p̄ticularē que ē q nomen ſig
nificat ad placitū quia dīc q nī
bil nomē maſialit̄ ſignificat ſed
qñ ſit nomen. i. qñ iponitur ad ſi
gnificanduz: nō designat inqt et
illimitati ſoni quoz nībil ē nomē
qz. s. naturalit̄ ⁊ nō ad placitū
ſiqt nūc eſt gemit⁹ iſernoz. Intel
ligendūz tñ ē q in eodez pceſſu
ponit duo notabilia. Primū ē q
nō bō nō eſt nomen. ſ. pprie nec
etiā oro: ⁊ iō cū nomen ei ipoſitū
ſit vocatur nomen iſinitū vnde
habetur q oē nomen cui eſt ne⁹
p̄poſita eſt nomē iſinitūz. Et ite
rū habetur q negatio poſita ad
nomen ē negatio iſinitas. Scd⁹
notabile ē q cathōis ⁊ cathoni:
⁊ ſimilia nō ſunt noia ſed caſus
nois vñ habetur q ſm loyū no
mina obliqua nō ſunt noia quia
dicit et ſimilia p ipis. Et ſi dica
tur qre nō qz nō poſſūt ingredi
actū ſylogiſticū cui eſt in hac fo
cultate p̄ncipaliter intentus. Sz
ozitur difficultas ſi in nois ipō
ne ofertur aliqua virtus nomini
ad ſignificanduz cū expiamur p
talia noia in nobis acq̄ri doctri

nā uel sciam. Dicitur autē q̄ talis
 v̄tutis ip̄ressio nō videtur eē pos
 sibilis: cū volūtas n̄ra nō sit imp̄
 sua taliū formaꝝ: ⁊ tamen noī
 ip̄ositio fit ad placitū soli volū
 tatis. Secūda dif. quō potest ser
 mo gignere doctrinā significati
 uis qđ nō posset si ad significan
 dū institutus nō esset. Dī q̄ istud
 significat p̄ v̄tutē imp̄ssaz i nobis
 ⁊ nō in voce: dūz. n. vox ip̄onitur
 ad significandū. aut dū docetur
 ip̄osita eē relinq̄tur i fantasia p̄
 quā fit recordatio de eo cui ipo
 nitur auidita ip̄a voce ⁊ sic fit do
 ctrina.

Quartus. Pas

fus eit q̄ verbū est qd' significat
tēpus cuius nulla p̄ extra figt:
z eit sp̄ nota eoꝝ que de alfo pze
dicantur ca° tertio. Et declarat
ibidē duas ꝑticulas positas i ista
diñōne. Quaz pma ē q̄ figt tps
quod ipostat nō quātū ad signi
ficatū sed quātū ad modū signi
ficandi sicut currit signif. cat nūc
eē in pñti. Secūda ē q̄ semp eo
rū ē nota que de alfo dñtur .i. si
gnum ꝑdicati qz eoꝝ que dñtur
de subiecto uel sunt in subiecto:
cuius ē inq̄ ratio : qz significat ꝑ
modū actiui illud quod denotat
z ꝑ modū dependētis. Intelligē
duz m̄ q̄ in sequētibus ponit q̄t
tuoz notabilia. Primū est q̄ nō
laborat nō est verbū sed verbus
infinitū sicut fuit supza dictū de

¶ Periarmenias.

noie infinito. Secundū notabi-
le ē q̄ curreret ⁊ currebat non
sunt verba sed casus verbi. orit̄
aut̄ q̄ verbū significat p̄s; alia
vero que cōplectuntur nō. i. p̄teri-
tum ⁊ futurū. Tertiū notabile q̄
verba s̄m se dicta nota sunt id ē
materialit̄ accepta ut cū d̄r currit
est verbum quia dīc q̄ sic consti-
tuit intellectū; ⁊ qui audit quies-
cit. Quartū notabile ē quod ē
uel n̄ ē nō est signū rei. significat
aut̄ inquit quandā cōpositionē q̄
sine extremis nō est intelligere.
Et ad istius declarationē ē intel-
ligendū q̄ in oī loicali cōplexio-
ne ē tria iuenire. s. subiectū p̄di-
catū ⁊ copulā ut cum d̄r hō ē
aīal; homo est subiectū ⁊ aīal p̄ i-
catum ⁊ istud v̄bū est ē copula
puta istoz duoz s̄minoz. Et iō
dicit q̄ eē uel nō esse nō signifi-
cat rem. i. terminū aliquē in p̄-
pōne s̄m cōpōnez quandā quia. s.
est copula denotās cōpōnez sub-
iecti cum p̄dicato q̄ inquit. s. cō-
positionez nō est intelligere sine
compositis. i. sine cōponentibus
terminis. Intelligendum est q̄
ex isto dict̄ sic in intellectu eliciun-
tur quattuor p̄bica documenta
Primū est q̄ nulla cōpositio
potest intelligi nisi cōponentia in-
telligantur: quia dicit s̄m cōpōez
sine cōpositis nō est intelligē
accipiendo cōposita p̄ cōponenti-
bus ut fuit dictū. Secundū est
q̄ nulla oīo potest intelligi nisi

termini eius intelligantur: cum
oīo sit qd cōplexū ⁊ cōplexio com-
positio quedā: termini quoq̄ sūt
cōponētes ipam cōplexionē. Ter-
tiū do. q̄ nulla habitudo pōt in-
telligi nisi intellectis suis extrēis
quia cōpositio de qua hic loq̄mur
est habitudo que p̄ verbalem co-
pulam denotatur. Quartū do.
q̄ nulla habitudo potest eē sine
extremis quia magis sunt sepa-
bilia abinuicem entia in eē obiec-
tuali q̄ in esse reali cum intelle-
ctus seperet ea que sunt i re cō-
iuncta: ⁊ iō cū habitudo nō pos-
sit esse sine extremis in eē cogni-
to ut hic habetur multo minus i
esse reali. Sed oritur dīf. q̄ istd
v̄bū copulatū ē de quo hic loq̄-
tur nō videtur includi in oī oīo-
ne de qua intendit. Dicitur q̄
quandoq̄ ponitur sicut cum ho-
mo ē animal: quādoq̄ sub intel-
ligitur ut cum dicitur homo cur-
rit sic exponendo id ē homo est
currens.

¶ Quintus. Pas

sus est q̄ oratio est vox signifi-
cativa ad placitum cuius par-
tes aliquid significant separate
ut dictio non ut affirmatio capi-
tulo quarto. Et in sequenti-
bus declarat duas particulas
positas in diffinitione ista.

Prima est q̄ orationis par-
tes significant ut dictio non ta-
men sillaba nisi in cōpositis

Super libro.

icōpositis noīb' si separentur ut cum dī sores ibi rex nihil significat nisi p se sumatur. Secunda pīcula ē q' significat ad placitū qz nō significat sicut instrumentū naturaliter. Et forte vocat hic instrumentū spēm p q' res nālīter replentatur et quo ad intelligendum vitur intellectu ut instrumento: aut forte melius instrumenta artis significant nālīter id ad qd' sunt facta sicut apud oēs vident volūbrum pīpit quod est instrumentū aptū ad cīndendū. In telligendum tū est q' oīo sumitur qdruplīcī. Pīo qdē p illa q' est inscripto et sic pertinet ad qrtam spēm qualitatis quia sicut līra est character pīalis ita in silaba totalis et sic dīctio et p oīs oratio. character autē est omnis figura sicut si diceretur de pertracta hystoria. Secundo modo p illa que est in vocali verbo et sic pertinet ad tertiā spēm qualitatis in qua sunt que inferunt sensui passionē et isto modo oratio est vox et vox est sonus q' est obiectū auditus. Tercio mō p illa que est in rōali aīa et sic pīnet ad pīazī q'litatis specīē in q' est habitus et dispositio. Actus autem intelligendi est dispositio quedam ad habitū et sic oratio est secundus actus rationis qui vocatur cōpositio et dīvisio. Quarto modo pro illa que est in reali subiecto. i. in re extra et ista non

ē i aliquo determinato genere qz de rebus cuiuslibet generis formari potest. Sed cōtra istas assignationes arguitur qdruplīcī. Pīmo qz sicut se habet oīo sermonis ad auditū ita scripta cōplexio se videtur habere ad vīlū et ideo sicut illa cōtinetur sub obiecto auditus: ita sub obiecto vīsus utpote sub colore et sic non i quarta spē qualitatis. Secundo qz si oīo 2° mō et pīmo ē qualitas frustra pōitur in genere q'itatis dīcrete ab Aristō. i pīdicamētis pīfertiz cū tertia acceptio sit etiā q'itas et quarta nō i genere determinato. Ter° qz cū tertia acceptio oīonis sit pīncipalior q' scd'a melius debuit hic dīfiniri ut dicetur oīo est actus rationis q' oratio est vox. Quarto quia oīo nō videtur eē in re extra cum ens extra animā sufficienter dīuidatur in .x. pīdicamēta q' oīa sunt cōplexa et oīa realia incōplexa eē videtur cum cadunt sub incōplexis. Ad pīmū dīctur q' non sic se habet oratio vī vocalis ad auditum sic se habet scriptura ad vīlū quia variato quocumq' colore dum tamen figura līraz eadem remaneat sunt littere eedē et eadem oratio et ita forte diceretur d' voce siue sit acuta siue gravis non tamen est magna vī. Ad secundū q' ponitur in quantitate dīcreta pro ut integratur ex illis sicut acervus vī dīcreta q'itās

• Periarmenias.

Quia eius partes sunt in genere sube.
Ad tertium quod loica primo docet modum
loquendi: et ideo circa sermonem
hic voluit Aristoteles negociari con
ceptum mentis deliquit nali pho.
Ad quartum quod veritas omnino ponitur
in re subiective sic in anima obiective: et
propter idem de essentia. Et ideo cum
dicitur quod anima extrema sunt implexa. dicitur quod
veritas non est accipiatur simpliciter et par
ticulariter et singulariter utpote sub
iectum predicatum et habitudo. Si tamen
ita accipiatur ite gliter tunc est quod
plerumque in re ut aggregatum ut do
mus est quod ite gliter. Sed oritur dif
finitio non deditur ita esse oratio in re
na sic in anima uel in voce aut in scrip
to: cum in natura sit similis finem comple
tio. Dicitur autem quod ista oratio finem
rum in re non potest dici propter et diuisio
quod in summe simpliciter est talis ordo
sine omni distinctione reali. In alijs
autem finem spiritus dicitur realiter et ideo faciunt
veram opinionem ut in anima uel in voce
et ideo ibi ponitur oratio et non in rebus.

Sextus. P. est
quod enunciativa non omnis oratio est sed in
qua veritas uel falsitas est eo. Et adiungit
quod non omnis oratio est vera uel falsa
ut deprecatio quedam. id est oratio optativa
oratio est sed non vera uel falsa. Et iterum
addit quod cetera ab enunciativa quod est.
dicitur indicativa apud grammaticos reli
quetur rethorice uel poetice quod
conuenientior est ibi eorum consideratio:
enunciativa vero patet speculatio
est. Intelligendum est tamen quod quadruplex

oratio apud grammaticos est distincta.
Prima dicitur indicativa sic cum dicitur
lego et ista significat spiritum verum aut falsum
quod aliquid affirmat et negat: et ideo
hec vocatur enunciativa a philosopho.
Secunda dicitur impatiua ut cum dicitur tu
lege et ista non significat spiritum verum aut falsum
quod nihil enunciat sed precipit solum
Tertia dicitur optatiua ut ista utinam
legerem et nec ista significat verum
aut falsum quod nihil enunciat sed solum
desiderat. Quarta est subiunctiua
ut si bene egeris recipies et ista
etiam nec verum nec falsum significat
quia non indicat sed solum subiungit
et ideo cum sola indicatiua significet
verum aut falsum illa sola dicitur propter sed
sim hoc habetur definitio quod pro
positio est oratio verum aut falsum signifi
cans. Sed oritur dif. cum preter
modos quatuor iam dictos sit mo
dus infinitiui apud grammaticos quod re
non est enumeratus oratio enunciativa infiniti
uiua sic subiunctiua uel optatiua.
Dicitur quod ex verbo infinitiui pro
se sine alio oratio fieri nequit ordina
te significans et tunc ab alio verbo
notatur oratio sicut ista volo cur
rere est indicatiua. Secunda dif.
quia non solum indicatiua sed etiam
subiunctiua videtur significare
verum aut falsum: cum subiunctiua sit
adictionalis ut si bene egeris reci
pies et omnis adictionalis aut est vera
aut falsa. Dicitur quod tota adictio
nalis constat ex subiunctiua et in
dicatiua et ratione posterioris non
prioris est vera aut falsa.

Septimus. P.
 est q̄ vna oſo p̄ma enūciatiua af-
 firmatio deinde ⁊ negatio. Alie
 vero diuincione vna c̄ eo. Et po-
 nit ibidez q̄ttuor notabilia circa
 istū paſſū. Prīmū ē q̄ nccē ē oēz
 enūciatiuaꝝ oꝝōnez ex verbo eē
 uel ex casu verbi. Et istius rō est
 q̄ indicatio nō pōt fieri nisi per
 verbū. Secundū notabile ē quia
 dist̄ ut rō hō. s nō ē oſo enuncia-
 tiua q̄ nihil enūciat nisi adda-
 tur ei verbū. ⁊ iō cludit q̄ vnuz
 est. i. in cōplexum aīal gressibile
 bipes quod significat hoīs diffi-
 nitionē: dīc tñ q̄ istud p̄inet ad
 aliud negociū. Tertiū notabile
 q̄ ē vna oſo enūciatiua q̄ vnuz
 ō vno significat: uel diuincioe vna
 plures: aut q̄ plura ⁊ nō vnum i
 diuincioe. Quartum notabile q̄
 affirmatio est enūciatio alicuius
 de aliquo: negatio vō alicui⁹ ab
 aliquo. Sed oritur dist̄. que dīa
 est inter p̄pōnez in qua vnū de
 vno ⁊ illam que hic dicitur diuin-
 ctiōe vna. Dr autē q̄ p̄ma vī eē
 kathegorica q̄ hz vniuoū sub-
 iectū ⁊ vniuoū p̄dicatuz: ⁊ secū-
 da videtur esse ypotethica quia
 in ea diunguntur due kathego-
 rice: ⁊ iō diuincioe vna. Secūda
 difficultas que est differentia in-
 ter orationē que est vna ⁊ plu-
 res sicut ponit in tertio notabili.
 Dicitur q̄ vna est illa que habet
 terminos simplices: ⁊ plures ecō

uerso que habet terminos multi-
 plices utpote equiuocos. Tertia
 difficultas quare dicit affirmati-
 onem eē de aliquo ⁊ negationez
 ab aliquo. Dicitur q̄ in p̄mo sub
 intelligitur attributio p̄dicati
 ⁊ in secūdo remotio quia in affir-
 matia p̄dicatū attribuitur subie-
 cto ⁊ in negatiua remouetur a
 subiecto. Quarta difficultas si p̄-
 positionis diuincio in affirmatiua
 ⁊ negatiua est eēntialie. Dicunt
 q̄ non quia affirmatio ⁊ negatō
 non pertinet ad p̄pōnis q̄pita-
 tem sed ad qualitatem cum que-
 ritur qualis est ista. Istud tamē
 non v3 q̄ opposita semper o3 eē
 q̄ditatiue distincta: ista aut sūt
 contradictorie opposita ut patebit
 que est oppositio sūma. .

Explicit opus

Aureuz editum a reuerēdissimo
 Mḡro doctoreq̄ eximio fratre
 Francisco de oppido Maronis
 ordinis minoz: qui i vrbē Pla-
 centina morte p̄uentus ipm in
 c̄pletū reliquit: Quod p̄ mḡm
 Johem scriber de Annūciata
 Bonōie āno dñi. M. cccclxxviii
 die p̄ima Aprilis imp̄ssuz est.

